

אגב פסיקה

רצון חופשי, יעילות כלכלית ושקילות התמורות

(בשולי ע"א 5493/95 דיור לעולה (ע.א.ק.) נ' קרן, פ"ד נ(4) 509)

מאת

איל זמיר*

במקרים הטיפוסיים של חוזים הנכרתים עקב כפייה, תנאי החוזה הם תדי-צדדיים לרעת הצד שכריתת החוזה נכפתה עליו. בפסק-הדין בעניין דיור לעולה נדון מצב מיוחד, שבו עקב קיומו של כשל שוק מסוג "בעיית הסחטן" הצליח אחד הצדדים להשיג תנאים חוזיים מפליגים, למרות שבסופו של דבר נראה כי ההתקשרות החוזית נכפתה עליו. כמצב יוצא-דופן זה קיימת סתירה בין המדיניות שלא לכבד חוזה שכריתתו לא היתה מתוך רצון חופשי, מצד אחד, לבין המדיניות שלא לאפשר ניצול עמדה סחטנית לשם הכשלת פרויקטים יעילים והמדיניות שלפיה חשיבותה של שקילות התמורות בחוזה עולה על חשיבות ההוגנות של הליך ההתקשרות, מהצד האחר. הן בית-המשפט המחוזי שקיבל את טענת הכפייה, הן בית-המשפט העליון שדחה אותה, נימקו את הכרעתם בקיומו או בהיעדרו של רצון חופשי. אולם, מעבר לרטוריקה זו, בסתירה שבין השיקול האינדיבידואליסטי לבין שיקולי היעילות וההוגנות, הכריע בית-המשפט המחוזי לטובת השיקול הראשון ואילו בית-המשפט העליון הכריע לטובת השיקולים האחרונים. הכרעה זו שופכת אור על התחרות הנמשכת בין התיאוריות השונות המבקשות להסביר את דיני החוזים ולהעריכם.

א. מבוא. ב. העובדות והכרעת בתי-המשפט. ג. רצון חופשי. ד. יעילות כלכלית: בעיית הסחטן (Holdout). ה. שקילות התמורות. ו. סיכום.

* פרופסור חבר, הפקולטה למשפטים, האוניברסיטה העברית בירושלים.

א. מבוא

תיאוריות נורמטיביות שונות מציעות הסברים שונים לדיני החוזים הנוהגים וקריטריונים שונים להערכת הדין הרצוי והמצוי. למרות ההבדלים העמוקים בין התיאוריות השונות ברמה העיונית, כאשר מדובר בעיצוב של כלל ספציפי או בהכרעה בסכסוך קונקרטי, על-פי רוב הן מובילות למסקנות דומות¹. עם זאת, ישנם מצבים המחדדים את ההבדלים בין הגישות התיאורטיות השונות, מצבים שבהם הכרעה מסוימת ניתנת להסבר ולהצדקה על-פי תיאוריה פלונית אך לא על-פי תיאוריה אלמונית. כזה הוא המקרה שנדון בפסק-הדין בעניין דירור לעולה.

בפסק-דין זה נדונה מערכת של חוזים למכירת שתי דירות בבניין שנועד להריסה, תמורת שתי דירות שתיכננה בבניין חדש, וזאת במסגרת פרויקט לשיקום שכונות. בעלי הדירות טענו שהחוזים נכרתו בכפייה וביקשו לבטלם בשל כך. בהתאם ללשון החוק ולרטרוריקה הרווחת בדיני החוזים, כחן בית-המשפט העליון אם החוזה נכרת כתוצאה מהפעלת לחצים בלתי-לגיטימיים על המתקשרים, אשר פגמו ברצון החופשי שלהם. בית-המשפט העליון, בניגוד לבית-המשפט המחוזי, פסק שהחוזה נכרת מתוך רצון חופשי.

להלן נתאר את עובדות המקרה, כפי שהן עולות מפסקי-הדין של בית-המשפט העליון ובית-המשפט המחוזי, ואת ההכרעה של שתי הערכאות². לאחר מכן נתמקד בפסק-הדין של בית-המשפט העליון, ונבקש להראות כי המסקנה שהחוזה הנדון תקף משום שלא נפגם הרצון החופשי של המתקשרים היא בעייתית למדי. אל מול חולשתה של ההנמקה הגסמכת על קיומו של רצון חופשי בבסיס החוזה הנדון — הנמקה המבוססת על התפיסה שהרצון החופשי של הצדדים הוא העומד בבסיס ההכרה בתוקפם של חוזים — אציע שתי הצדקות אחרות, העשויות להסביר את פסיקתו של בית-המשפט

1 כ.ך, למשל, שלילת חוקפה של תגית מקפחת בחוזה אחיד עשויה להיות מוצרית משום שכנסיות העניין אין להניח שהחוזה משקף את רצונם האמיתי של שני הצדדים, משום שקיים כשל-שוק שבגללו אין לצפות שאותו חוזה אחיד יתרום להשאת התועלת התברית המצרפית, משום שפערי הכוח והעושר בין הצדדים מצדיקים התערבות שתמנע הגדלה של פערים אלה, או משום שקיים חשש כי אחד הצדדים זקוק להגנת הדין מפני הסכמה בלתי-רציונלית לכלול את התגית המקפחת בחוזה. על החפיפה הטיפוסית בין המסקנות הנובעות מניתוחי יעילות כלכלית לבין המסקנות המתחייבות מחושת הצדק, ראו R.E. Barnett "Foreword: Of Chickens and Eggs – The Compatibility of Moral Rights and Consequentialist Analyses" 12 *Harv. J. L. & Pub. Pol'y* (1989) 611; M. Mautner "A Justice Perspective of Contract Law: How Contract Law Allocates Entitlements" 10 *Tel Aviv Univ. Stud. L.* (1991) 239, 269-277.

2 פסק-הדין המחוזי בה"פ (ת"א) 108/94 קרן נ' דירור לעולה (ע.א.ק.). ניתן בידי השופט א' גורן ביום 3 באוגוסט 1995. פסק-הדין לא פורסם.

העליון ביתר הצלחה. הצדקה אחת מבוססת על התיאוריה הכלכלית שלפיה תכליתם של דיני החוזים (כתכלית המשפט בכלל) היא להשיא את הרווחה החברתית הכוללת. בהקשר הנוכחי, הטענה היא שבעובדות המיוחדות של המקרה ניתן להצדיק את המסקנה של בית-המשפט בנימוק שהרצון (או חוסר הרצון) של המתקשרים התגבש על רקע כשל שוק. כשל שוק זה מצדיק התעלמות, או לפחות התחשבות פחותה, ברצון האקטואלי שלהם. ההצדקה השנייה מבוססת על ההשקפה שלפיה תפקיד מרכזי של דיני החוזים הוא להבטיח הוגנות, איזון ושקילות של התמורות ההדדיות.

ב. העובדות והכרעת בתי-המשפט

בשנת 1990 פנו הדיירים של בניין ישן ורעוע לעיריית רמת-גן והביעו את נכונותם להתפנות מן הבניין כדי לאפשר את הריסתו ובניית בניין חדש תחתיו. העירייה הפקידה את פעולות הפינוי והבינוי בידי חברת דיור לעולה³, ותיאום המשא ומתן עם הדיירים נעשה על-ידי המנהל של פרויקט שיקום השכונות בעירייה. במשא ומתן שנערך בשנת 1992 הצליחו הדיירים לשפר בהדרגה את תנאי החוזה, הן בהשוואה להצעתם המקורית, הן בהשוואה לסיכומים מוקדמים שהושגו בינם לבין העירייה וחברת הבנייה. בסופו של דבר הוסכם, שתמורת כל דירה בשטח של 47 מ"ר יקבלו הדיירים דירה חדשה בת שלושה חדרים בגודל של כ-90 מ"ר, וכן תשלום שכר דירה לתקופה שבין פינוי הדירה הישנה לקבלת הדירה החדשה. כמו כן ניתנה לכל דייר הכריזה לקבל, במקום דירה בת שלושה חדרים, דירה בת שלושה וחצי חדרים בתוספת תשלום של 11,000 דולר, או דירה בת ארבעה וחצי חדרים בתוספת תשלום של 22,000 דולר.

משפחת קרן סירבה להצטרף להסדר זה, ודרשה בתמורה לשתי הדירות שהיו לה (אשר בפועל חוברו זו לזו ושימשו כיחידת מגורים אחת) שתי דירות של שלושה וחצי חדרים כל אחת, ללא תוספת תשלום כלשהי. גם לאחר שנענתה חברת הבנייה לדרשה זו, סירבו בני הזוג קרן לחתום על חוזה הפינוי, ודרשו בתמורה לדירותיהם קוטג' גדול או סך של 750,000 דולר. משנדחתה דרישה חריגה זו, ומשנודע הדבר לשאר דיירי הבניין, הפעילו האחרונים לחץ על משפחת קרן כדי שתסכים לפינוי, שכן ללא הסכמת כל הדיירים לפינוי הבניין לא ניתן היה לבצע את החוזה עם מי מהם. השכנים ערכו הפגנות, חסמו את דרכם של בני המשפחה לסוכה שלהם, הטרידו אותם ואיימו עליהם. הגיעו הדברים לידי כך שהיה צריך להזעיק את המשטרה כדי שתפנה את השכנים. במשא ומתן נוסף בין בני הזוג לבין חברת הבנייה סוכם, שבמקום שתי דירות בנות שלושה וחצי חדרים כל אחת, תימסרנה לבני הזוג דירה אחת בת שלושה וחצי חדרים ודירה אחת בת

3 זהו שם החברה כפי שהוא מופיע בפסק-הדין. למעשה, שם החברה הוא "דיור מעולה (ע.א.ק)".

ארבעה וחצי חדרים, ללא כל תוספת תשלום. כמו לגבי שאר הדיירים בבניין, סוכם כי משפחת קרן תקבל השתתפות בשכר דירה לתקופה שבין פינוי הדירה הישנה לקבלת הדירה החדשה. אז נחתמו החוזים הפורמליים בין משפחת קרן לבין חברת הבנייה (חוזה פינוי לגבי כל אחת משתי הדירות וחווה לרכישת כל אחת מהדירות החדשות).

בני הזוג קרן לא קיבלו ייעוץ משפטי עובר לחתימה על החוזים. החתימה נעשתה במשרדי החברה, ולמרות שהיה מדובר בארבעה מסמכים באורך כולל של כחמישים עמודים (אשר לא נמסרו קודם לכן לידי בני הזוג), נמשך תהליך החתימה דקות אחדות בלבד. כלומר, לא היתה לבני הזוג קרן הזדמנות ממשית לעיין בחוזים לפני החתימה עליהם. אף לאחר החתימה לא עלה בידי בני הזוג במשך זמן רב לקבל מהחברה עותקים של החוזים. היו אלה חוזים אחידים, חד-צדדיים, אשר לא צורף אליהם מפרט כמתחייב מסעיף 2(א) לחוק המכר (דירות), תשל"ג-1973⁴ ולא צוין בהם מועד המסירה של הדירות⁵. עוד יש להזכיר כי מר קרן הוא נכה צה"ל בשיעור של 50% ובתקופה הרלבנטית הוא לא תיפקד, כנראה מסיבות נפשיות.

סמוך לאחר החתימה חזרו בהם בני הזוג קרן מהסכמתם לפינוי. משנדע הדבר לשכניהם בבניין, גברה מסכת ההתנכלויות כלפיהם. מלבד איומים והטרדות מילוליים כללו התנכלויות אלה גם חיתוך של צמיגי מכוניתם, שפיכת זבל בפתח דירתם והצפת הדירה במים כתוצאה מחיתוך הצינורות שבגג הדירה. כתורשיים וחצי לאחר החתימה על החוזים התלוננו בני הזוג קרן במשטרה נגד שכניהם ונגד מנהל הפרוייקט מטעם העירייה על התנהגותם לפני החתימה על החוזים ואחריה (לפי התלונה, מנהל הפרוייקט התפרץ כלפיהם במעמד החתימה ואמר שכדאי להם לחתום משום שהשכנים "יושבים על חבית של חומר נפץ")⁶. המשטרה החליטה לסגור את התיק לאחר שהזהירה את השכנים⁷.

4 ס"ח 196.

5 בית-המשפט המחוזי תיאר את תנאי החוזים כ"קשים ומוחצים", חוזים שכל תכליתם "להגן על המשיבה ה'מסכנה' כנגד המתפנים". ראו פסק-דין קרן (לעיל, הערה 2), פסקאות 13 ו-14 לפסק-הדין.

6 הדברים פורטו במכתב תלונה מיום 26 בינואר 1993, ששלחו בני הזוג קרן אל רפ"ק יהודית ויזר ממשטרת ישראל. המכתב נזכר בפסקה 8 לפסק-דין קרן (לעיל, הערה 2).

7 בית-המשפט המחוזי קבע שהחלטת המשטרה להזהיר את הנילונים מצביעה על כך שתלונתם לא היתה, ככל הנראה, דמיונית (פסק-דין קרן, לעיל, הערה 2, פסקה 8 לפסק-הדין). וכי חברת הבנייה "הפעילה" את השכנים בין היתר בכך שהתנתה את ביצוע החווה עם כל אחד מהם בהסכמה של כל שאר הדיירים להתפנות (פסקה 18 לפסק-הדין). את מנהל הפרוייקט מטעם העירייה תיאר בית-המשפט המחוזי כ"מפנה מקצועי בשירות המשיבה [חברת הבנייה]" (פסקה 8 לפסק-הדין), ולגבי מה שארע במשרדי החברה ציין כי "שם לא נעשו צעדים כלשהם להרגיע את המבקשים אלא להחמיר את חששותיהם" (פסקה 12 לפסק-הדין). לעומת זאת קבע בית-המשפט העליון כי בית-המשפט המחוזי

כעבור קצת למעלה משנה אחרי החתימה על החוזים פנו בני הזוג קרן לבית-המשפט בבקשה להצהיר כי החוזים שעליהם הם חתמו בוטלו על-ידם כדין משום שנחתמו עקב לחצים, כפייה והפחדה. בית-המשפט המחוזי פסק לטובת בני הזוג קרן. לפי התרשמותו של השופט א' גורן, לא פעלו בני הזוג מתוך תאוות-בצע וסחטנות אלא מתוך חוסר עניין כן להתפנות מדירתם. בית-המשפט פסק כי העסקה לא היתה רצונית⁸. לא היה מפגש רצונות אמיתי בין הצדדים, ואם היה כזה, הרי שהוא היה נגוע בכפייה הן מצד חברת הבנייה, הן מצד השכנים שהופעלו על-ידה⁹. בית-המשפט אף חיווה את דעתו שהעסקה לא היתה הוגנת¹⁰. הנימוק המרכזי של בית-המשפט המחוזי היה שהחוזה הנדון לקה בכפייה וכי הוא בוטל כדין על-ידי בני הזוג קרן¹¹.

בית-המשפט העליון קיבל את ערעורה של חברת הבנייה על הכרעה זו. השופטת דורנר פסקה, שלעניין השאלה אם החתימה על החוזים נעשתה בכפייה יש להתעלם מלחצים שהופעלו אחרי החתימה, וכי האירועים שקדמו לחתימה לא עלו כדי כפייה. הנימוק העיקרי למסקנה זו היה, שגם אם הופעלו לחצים על בני הזוג קרן, הרי שהם לא נכנעו ללחצים אלה. הא ראייה, שהם המשיכו להעלות בהדרגה את דרישותיהם, והחוזים שעליהם חתמו בסופו של דבר נוסחו על-פי הצעתם האחרונה. השופטת דורנר לא נזקקה לטענה שהעלתה החברה המערערת, שלפיה הפעלת הלחץ על בני-הזוג קרן, אם היתה כזו, לא נעשתה על-ידי החברה אלא על-ידי השכנים.

ג. רצון חופשי

עיקר ההנמקה של בית-המשפט המחוזי היתה שבני הזוג קרן לא התקשרו בחוזה הנדון מרצונם החופשי אלא כתוצאה מכפייה, ועיקר ההנמקה של בית-המשפט העליון היתה שהם התקשרו בחוזה מתוך רצון חופשי, שלא הושפע מהלחצים שהופעלו עליהם¹².

לא קיבל את גרסת בני הזוג לגבי האירועים שהתרחשו במועד החתימה (ע"א 5493/95 דיור לעולה (ע.א.ק.) נ' קרן, פ"ד נ(4) 509, 512).

- 8 פסק-דין קרן (לעיל, הערה 2), פסקה 13 לפסק-הדין.
- 9 פסק-דין קרן (לעיל, הערה 2), פסקה 18 לפסק-הדין.
- 10 פסק-דין קרן (לעיל, הערה 2), פסקה 8 לפסק-הדין.
- 11 בית-המשפט המחוזי ראה בעצם הגשת התביעה ביום 7 בינואר 1994 משום הודעת ביטול, והסביר כי בנסיבות העניין היה זה ביטול תוך זמן סביר. פסק-דין קרן (לעיל, הערה 2), פסקה 10 לפסק-הדין.
- 12 כאמור לעיל, השופטת דורנר נמנעה מלבסס את הכרעתה על הטענה שהעלתה חברת הבנייה, לפיה סעיף 17 דורש שהכפייה תיעשה בידי הצד השני לחוזה או אדם הפועל מטעמו, בעוד שכאן באה הכפייה מצד השכנים. הימנעות זו מוצדקת, לדעתנו, משני טעמים. ראשית, מבחינה עובדתית מסתבר כי גם אם החברה לא יזמה או עודדה באופן פעיל את לחצי השכנים, הרי שאנשיה היו מודעים

שתי הנמקות אלה מתיישבות היטב עם הרטוריקה הרווחת בדיני החוזים (במיוחד בפסיקה) בעולם המערבי מזה כמאתיים שנה. לפי רטוריקה זו, חוזים הם מכשיר שבאמצעותו אנשים מגשימים את רצונם הפרטי. כיבוד האוטונומיה הפרטית הוא העומד ביסוד מתן התוקף המשפטי לחוזה המשקף את הרצון החופשי של הצדדים. תפיסה זו עולה בקנה אחד עם רעיונות הליברליזם והאינדיבידואליזם שפותחו בפילוסופיה המדינית-חברתית באירופה החל מהמאה ה-18¹³. רטוריקה זו באה לידי ביטוי ברור גם בסעיף 17 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973¹⁴, המאפשר לצד שהתקשר בחוזה עקב כפייה לבטל את החוזה. לפי תפיסה זו, תפקידם של דיני החוזים להבטיח את התקינות וההוגנות של הליך ההתקשרות, אך אין זה מתפקידו של הדין להתערב בתוכן ההתקשרות החוזית. כל עוד החוזה משקף את רצונם החופשי של הצדדים יש לאכוף

ללחצים אלה (נגד נציג העירייה במשא ומתן אף הוגשה תלונה למשטרה בשל הטרדת בני הזוג קרן). ואולי אף ברכו עליהם בשתיקה. שנית, ניתן לפקפק אם העמדה המשתמעת מסעיף 17, שלפיה כפייה שמקורה באדם שלישי אינה ראויה להיחשב כפגם ברצון המוכה את הנכפה בכוח לבטל את החוזה, היא אכן ראויה. עמדה מצמצמת זו היא תריגה בהשוואה למקובל בשיטות משפט אחרות, וספק אם יש לה הצדקה מספקת (לפחות כאשר הצד השני יודע או עליו לדעת שבעל דברו נתן לכפייה מטעמו של אדם שלישי). בספרות המשפטית הוצעו דרכים לעקוף אותה או לפחות לצמצם את משמעותה. ראו ג' שלו דיני חוזים (מהדורה שנייה, תשנ"ה) 236-237 (כאשר הצד השני מודע לקיומה של כפייה מצדו של אדם שלישי ויכול הנכפה לתבוע אותו בעילה של חוסר תום-לב במשא ומתן לכריתת חוזה); ר' פרידמן, ג' כהן חוזים (תשנ"ג, כרך ב) 961-965 (הצעה להקיש מסעיף 14(א) לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973, כדי לאפשר ביטול החוזה כאשר הצד השני ידע או היה עליו לדעת על קיום הכפייה, ומסעיף 14(ב) כדי לאפשר ביטול בידי בית המשפט כאשר הצד השני לא ידע ולא היה עליו לדעת על הכפייה). לסקירה השוואתית של הסוגיה, ראו K. Zweigert & H. Kötz *An Introduction to Comparative Law* (translated by T. Weir, 2d ed., vol. II: The Institutions of Private Law, Oxford, 1987) 111-112. ראו במיוחד סעיף 1434 לקודקס האזרחי האיטלקי; סעיף 1111 לקודקס האזרחי הצרפתי וסעיף 175(2) לריסטיטוט השני על חוזים בארצות-הברית.

13 לסקירה היסטורית על עקרון חופש החוזים והתפיסות הפילוסופיות שביסודו, ראו באופן כללי P.S. Atiyah *The Rise and Fall of Freedom of Contract* (Oxford, 1979); M.R. Cohen "The Basis of Contract", 46 *Harv. L. Rev.* (1933) 553. לגרסה מודרנית של התפיסה שלפיה החוזה יונק את כוחו מהאוטונומיה הפרטית של הצדדים ותכלית דיני החוזים היא להגשים את הרצון הפרטי, ראו Ch. Fried *Contract as Promise: A Theory of Contractual Obligations* (Cambridge, Mass., London, 1981).

14 ס"ח 118. סעיף 17 קובע כדלהלן:

(א) מי שהתקשר בחוזה עקב כפייה שכפה עליו הצד השני או אחר מטעמו, בכוח או באיום, רשאי לבטל את החוזה.

(ב) אזהרה בתום לב על הפעלתה של זכות אינה בגדר איום לענין סעיף זה.

אותו משום שכך רצו הצדדים בעת הכריתה¹⁵. אכן, אם תנאי החוזה גרועים במידה בלתי-סבירה מהמקובל, יש בכך משום ראייה לקיומו של פגם ברצון של אחד המתקשרים, שכן ניסיון החיים מלמד שבדרך-כלל אנשים אינם נוטים להסכים לתנאים כה גרועים מרצונם החופשי. לפי תפיסה זו, לשקילות התמורות יש חשיבות ראייתית בלבד, ולא חשיבות מהותית¹⁶.

כדי להמחיש את חולשת ההנמקה המתבססת על העדר פגיעה ברצון החופשי של בני הזוג קרן, נבחן את המצב ההיפותטי הבא. נניח שלא היה מדובר בפניו של בניין במסגרת הסדר של פינוי ובינוי, שבו דרושה הסכמת כל הדיירים כדי להוציא את ההסדר אל הפועל, אלא בניסיון של קבוצת שבנים לשכנע שכן אחר למכור להם את דירתו (משום שאורחותיו ואמונותיו של אותו שכן אינן מוצאות חן בעיניהם, משום שהם מבקשים להשתמש בדירתו כמקום משחקים לילדיהם או מכל סיבה אחרת). האם גם במקרה כזה היה בית-המשפט קובע כי הטרדות, התנכלויות ואיומים מעין אלה שנקטו כלפי בני הזוג קרן עובר לחתימתם על החוזה אינם עולים כדי כפייה? לדעתי התשובה לכך ברורה לחלוטין. בית-המשפט היה פוסק שהחוזה לוקה בכפייה, והיה מאפשר לבטלו.

כנגד טיעון זה ניתן להשיב שבסיטואציה היפותטית זו לא היה הנכפה מצליח להשיג תנאים מפליגים לטובתו כשם שהצליחו להשיג בני הזוג קרן. כלומר: גם אם התנהגות השכנים וחברת הבנייה עלתה כדי כפייה, הרי שהתנאים המשופרים שהשיגו בני הזוג קרן מעידים על ניתוק הקשר הסיבתי הנדרש בין הכפייה לבין החתימה על החוזה. בתשובה לטיעון זה יש להזכיר, כי לפי הדין אין צורך שהכפייה תהא הגורם הבלעדי לכריתת החוזה, אלא די בהיותה אחד הגורמים להתקשרות¹⁷. עוד יש לזכור, כי מספיק שהכפייה גרמה לכריתת החוזה בתנאים המוסכמים. אם האדם שעליו הופעל הלחץ היה מתקשר בחוזה גם אלמלא הכפייה אך היה עומד על קבלת תנאים טובים יותר, די בכך כדי שתתקיים דרישת הקשר הסיבתי¹⁸. לאור מסכת ההתנכלויות החמורות כלפי בני הזוג

15 ראו באופן כללי P.S. Atiyah *An Introduction to the Law of Contract* (5th ed., Oxford, 1995) 1587 et seq.; J. Gordley "Equality in Exchange" 69 *Cal. L. Rev.* (1981) 282. ראו גם ד' פרידמן ונ' כהן חיים (תשנ"א, כרך א) 23-20, 55-54.

16 ראו ד' פרידמן "מושג התמורה בחקיקה הישראלית" קובץ הרצאות בימי העיון לשופטים תשל"ה: החקיקה האזרחית החדשה (בעריכת ש' שטרית, תשל"ו) 38, 43; פרידמן וכהן (לעיל, הערה 12), בעמ' 660-659; R. Craswell "Property Rules and Liability Rules in Unconscionability and Related Doctrines" 60 *U. Chi. L. Rev.* (1993) 1, 41-42. ראו גם א' ומיר פירוש והשלמה של חיים (תשנ"ו) 42-45; פרק ה במאמר זה, להלן.

17 שלו (לעיל, הערה 12), בעמ' 233; פרידמן וכהן (לעיל, הערה 12), בעמ' 967.

18 פרידמן וכהן (לעיל, הערה 12), בעמ' 967.

קרן, כפי שהוכחה בבית-המשפט, ברור למדי שהתנהגות השכנים תרמה להחלטתם לחתום על החוזים, וכי אלמלא לחץ השכנים הם היו עומדים על קבלת תנאים טובים עוד יותר בהתקשרות עם חברת הבנייה. העובדה שבני הזוג קרן הצליחו להשיג תנאים מפליגים לטובתם איננה מוכיחה שלא היתה פגיעה ממשית בחופש הרצון שלהם, אלא רק שכוח המיקוח שלהם היה הרבה יותר חזק.

נוסיף ונחדד נקודה זו. בפסק-הדין המחוזי טרח השופט גורן להבהיר, כי הגם שניתן "לפרש את התנהגותם של המבקשים כתאווה בצע וסחטנות", הרי שלפי התרשמותו, הגב' קרן באמת ובתמים לא היתה מעוניינת בעסקה¹⁹. לעומת זאת, מבין השיטין של הנמקת השופט דורנר עולה, כמדומה, שהיא לא היתה שותפה להתרשמותו של בית-המשפט המחוזי בעניין זה, וכי היא סברה שאכן מדובר בהתנהגות סחטנית. לאמיתו של דבר, אם השאלה היא האם התקשרו בני הזוג בחוזה מרצונם החופשי או בכפייה, הרי שהסיבה לא-רצונם להתקשר בחוזה איננה צריכה להעלות או להוריד. גם אדם שאינו רוצה להתקשר בחוזה משום שהוא מעוניין לנצל את כוח המיקוח שלו כדי לסחוט תמורה יותר ויותר גבוהה מהצד השני הוא אדם שאינו רוצה להתקשר בחוזה. אם אנו שותפים לאינטואיציה של שתי הערכאות שדנו במקרה הנדון, שיש חשיבות — ואולי אף חשיבות ניכרת — לסיבת העקשנות הנמשכת שגילו בני הזוג, הרי שלא עצם קיומו או היעדרו של הרצון האקטואלי, החופשי, להתקשר בחוזה הוא העומד ביסוד הכרעותיהן הסותרות של שתי הערכאות. יש אפוא מקום לבחון הצדקות אחרות להכרעת בית-המשפט.

ד. יעילות כלכלית: בעיית הסחטן (Holdout)

ההצדקה החלופית הראשונה להכרעתו של בית-המשפט העליון מעוגנת בשיקולים של יעילות כלכלית. בצד התפיסה הדוגלת בעיקרון של חופש החוזים על בסיס תפיסות אינדיבידואליסטיות, עומדת גם התפיסה שעיקרון זה מוצדק משיקולים תוצאתיים של השאת התועלת החברתית הכוללת. לפי תפיסה זו, חליפין רצוניים נערכים משום שכל אחד מהצדדים מעריך את התמורה שהוא מקבל מרעהו כשווה יותר מהתמורה שממנה הוא נפרד (אלמלא כן הוא לא היה מתקשר בחוזה). בדרך זו כל אחד מהצדדים מרוויח את ההפרש בין שתי התמורות לפי השווי שהוא מייחס לכל אחת מהן, והחברה בכללותה מרוויחה את סך שני ההפרשים. בדרך זו מועברים משאבים לידי האדם המעריך אותם במידה המירבית, והחברה כולה נהנית מההקצאה האופטימלית של המשאבים. זהו

19 פסק-דין קרן (לעיל, הערה 2), פסקה 3 לפסק-הדין.

הרעיון הבסיסי העומד ביסוד תמיכתה של הגישה הכלכלית בכלכלת השוק החופשי²⁰. דא עקא, שהשאת התועלת החברתית הכוללת כתוצאה מביצוע עסקאות חליפין רצוניות מתרחשת רק בשוק משוכלל. שוק משוכלל הוא שוק שיש בו מספר גדול מאוד של קונים ומוכרים, שבו מצוי בידי המשתתפים מידע מלא על תנאי השוק, שוק שאין בו מונופולים וקרטלים, שלעסקאות הנערכות בו אין השפעות חיצוניות, שאין בו בעיות של מצרים ציבוריים, דילמת אסיר וכדומה²¹. כאשר השוק איננו משוכלל מסיבה זו או אחרת, עשויה להידרש רגולציה ממשלתית כדי להגשים את המטרה של השאת התועלת החברתית הכוללת. דוגמאות לרגולציה כזו הן פירוק מונופולים, מאבק בהסדרים כובלים, פיקוח על המחירים שגובים גופים מונופוליסטיים ושיטות נוספות של תקינת מידע או תקינת התוכן של התקשרויות. המשמעות השכיחה של רגולציה כזו היא, שהאנשים שהתקשרויותיהם נתונות לרגולציה מנועים מלפעול כפי שהם היו רוצים לפעול בהינתן כשל השוק²². הגבלה זו על חופש הרצון היא לגיטימית, לפי הגישה הכלכלית, משום שהיא תורמת להגדלת הרווחה החברתית הכוללת. הרווחה החברתית הכוללת עשויה לגדול גם אם רווחתם של פרטים כלשהם בחברה פוחתת בהשוואה למצבם אלמלא הרגולציה²³.

אחד מכשלי השוק המוכרים בתיאוריה הכלכלית הוא הכשל הידוע בכינוי "בעיית הסחטן" או ה"Holdout Problem". באורח טיפוסי, בעיה זו מתעוררת כאשר דרושה הסכמה של כמה אנשים (או אף של אנשים רבים) כדי להשיג תוצאה כלשהי, ודי

20 ראו, למשל, A.T. Kronman & R.A. Posner *The Economics of Contract Law* (Boston & Toronto, 1979) 1-3.

21 נוסף על מאפיינים אובייקטיביים אלה, מודל השוק המשוכלל מניח גם רציונליות של המשתתפים בשוק, הן מבחינת היכולת הקוגניטיבית לבחון חלופות ולהעריך את משמעותיהן, הן מבחינת המוטיבציה המנחה את ההחלטות — השאת התועלת העצמית של המשתתף. על הנחה זו ומשמעותיה הנורמטיביות, ראו E. Zamir "The Efficiency of Paternalism" 84 *Virginia L. Rev.* (1998) 229, 246-252.

22 ראו ביתר פירוט זמיר (שם), בעמ' 247.

23 אנו מתייחסים כעת לקריטריון היעילות הידוע כקריטריון קלדור-היקס. לפי קריטריון זה, כלל משפטי (או כל דבר אחר) הוא יעיל אם סך כל התועלות שהוא מצמיח עולה על סך כל העלויות הכרוכות בו. לעומת זאת, קריטריון פרטו דורש מצב שבו רווחתו של לפחות פרט אחד תעלה, מבלי שרווחתו של פרט כלשהו תרד. מאחר שבמציאות קשה להעלות על הדעת כלל כלשהו שאינו גורע מרווחתו של אדם אחד לפחות, הקריטריון שבו משתמשים בדרך-כלל בכלכלת רווחה ובניתוח כלכלי של המשפט הוא קריטריון קלדור-היקס. ראו R.A. Posner *Economic Analysis of Law* (4th ed., Boston, Toronto & London, 1992) 12-16; C.G. Veljanovski *The New Law-and-Economics* (Oxford, 1982) 34-41; I. Gilead "Reconstructing American Law, by B.A. Ackerman" (Book Review) 20 *Is. L. Rev.* (1985) 581, 582-587.

בהתנגדותו של אחד או של כמה מהם כדי להכשיל את השגת התוצאה. למשל: כאשר מעוניינים לסלול כביש לאורך תוואי כלשהו, יש צורך לרכוש את המקרקעין לכל אורך התוואי, ודי בסירובו של אחד מבעלי המקרקעין שלאורך התוואי למכור את מקרקעיו כדי להכשיל את הסלילה²⁴. כיוצא בזה, אם בתהליך הארגון מחדש של חברה כושלת נדרשת הסכמה של כל בעלי אגרות החוב לשינוי כתנאי הריבית שלהם, די בסירובו של אחד מבעלי האגרות כדי להכשיל את הארגון מחדש²⁵. במקרים אלה נהנה כל אחד מהאנשים שהסכמתו נדרשת לביצוע העסקה או הפרוייקט מעמדה מונופוליסטית²⁶. הצד השני, הזקוק להסכמתו של בעל הקרקע המצויה לאורך תוואי הכביש או להסכמתו של בעל אגרת החוב, איננו יכול לקנות "טובין" אלא משום אדם אחד. ל"סחטן" יש אפוא תמריץ לנסות ולהשיג במסגרת המשא ומתן חלק גדול ככל האפשר מרווחי העסקה או הפרוייקט. בשל תמריץ זה, ניתן לצפות שהסחטן יתנהג באופן אסטרטגי וידחה הצעות שכתנאים רגילים היה משתלם לו לקבלן. במקרים שבהם נדרשת ההסכמה של אנשים רבים מותרפת בעיה זו בשל הוצאות העסקה העצומות הכרוכות בניהול משא ומתן עם כל אחד מאותם אנשים. לכן מקובל לדבר בהקשר זה על "בעיית איסוף" (assembly problem)²⁷.

הסחטן הטיפוסי מתאפיין בכך שהוא מעוניין בביצוע העסקה, משום שללא ביצועה הוא לא יזכה ברווח הגבוה שהיא צופנת. סרבנותו נובעת מכך שהוא מעריך כי ניתן להשיג רווח גבוה יותר מזה שהוצע לו. אם תנאי ההתקשרות עם כל מי שנמצא באותו צד

24 ראו ד' לוינסון-זמיר פגיעות במקרקעין על-ידי רשויות התכנון (תשנ"ה) 35-36.

25 ראו ז' גושן "הצבעה אסטרטגית בדיני חברות: מדיקטורה לדמוקרטיה" משפטים כג (תשנ"ד) 109, 121-117.

26 ראו L. Cohen "Holdouts and Free Riders" 20 *J. Legal Stud.* (1991) 351; L. Berger "The Public Use Requirement in Eminent Domain" 57 *Oregon L. Rev.* (1978) 203, 225-246 פחנר (לעיל, הערה 23), בעמ' 57-56; F.H. Stephen *The Economics of the Law* (Ames, Iowa, 1988) 113-115.

27 כפי שמסבירים כהן ופישל, עצם קיומו של המונופולין איננו לב הבעיה, משום שגם בשווקים מונופוליסטיים, ואפילו במצבים של מונופולין הדדי, מתבצעות עסקאות. במצב רגיל של מונופולין הדדי, כל אחד מהצדדים מנסה לגרוף את חלק הארי של רווחי העסקה, אך שניהם יפסידו אם העסקה לא תתבצע בסופו של דבר (ובכל מקרה שניהם מפסידים מהתמשכות המשא ומתן). לעומת זאת, כאשר ישנם "סחטנים" רבים עלויות העסקה גדלות מאוד (במיוחד כאשר מדובר בהתקשרויות של רכישת מקרקעין, שאינן עסקאות פשוטות ומהירות), והן עלולות להכשיל את עצם ביצוע ההתקשרות היעילה. ראו כהן (שם), בעמ' 356-354; W.A. Fischel *The Economics of Zoning Laws* (Baltimore & London, 1985) 187-188. ראו גם פחנר (לעיל, הערה 23), בעמ' 62-63. על כך שהסיכון של כשלון העסקה עולה ככל שמספר האנשים שהסכמתם נדרשת עולה, ראו W.C. Strange "Information, Holdouts, and Land Assembly" 38 *J. Urban Econ.* (1995) 317.

של המתרס (למשל: כל המחזיקים באגרת חוב מסוג כלשהו) זהים, הרי שכל הנמצאים בצד זה של המתרס עשויים לצאת נשכרים מאותה סחטנות על חשבון הצד השני להתקשרות. לעומת זאת, אם תנאי ההתקשרות אינם בהכרח זהים, עשויים רווחיו של הסחטן לבוא גם על חשבון האנשים האחרים הנמצאים מאותו צד של המתרס (ואו רווחיו גם עשויים להיות גבוהים יותר). מובן, כי אם הערכתו של הסחטן שגויה, התעקשותו עלולה להכשיל כליל את ביצוע העסקה — תוצאה שממנה ייפגעו כל הנוגעים בדבר והחברה בכללותה²⁸. הסכנה של התעקשות מופרזת חמורה במיוחד כאשר כל אחד מהאנשים המצויים בעמדת סחיטה מנהל את המשא ומתן עם הצד השני באופן עצמאי (בהשוואה למשא ומתן המתנהל במשותף עם כל האנשים). אחת הסיבות לכך היא, שאותו אדם אינו עתיד לשאת במלוא ההפסדים מהכשלת העסקה, משום שההפסדים מתחלקים בינו לבין שאר בעלי הזכויות שהסכמתם דרושה לביצוע הפרוייקט. לפיכך נוצרת בעיה של השפעה חיצונית (externality) שלילית²⁹. התוצאה הבלתי-רצויה של הכשלת העסקה עלולה להתרחש גם עקב החלטה של הצד השני להימנע מביצוע העסקה למרות שהיא עדיין משתלמת מבחינתו, למשל, משום שהוא חושש מסחטנות במקרים עתידיים ולכן מבקש ליצור לעצמו מוניטין של מי שאינו נתון לסחיטה³⁰.

אם עקב בעיית הסחטן לא בוצעו עסקה או פרוייקט שהחברה בכללותה היתה נשכרת מהם, זוהי בוודאי תוצאה לא יעילה. אולם, גם אם בסופו של דבר יבוצעו העסקה או הפרוייקט, התוצאה של בעיית הסחטן לטווח הארוך היא הקצאה לא יעילה של משאבים. הסיבה לכך היא, שהצד הנתון לסחיטה יעדיף לבצע עסקאות או פרוייקטים אחרים, שתועלתם לחברה פחותה אך אין מחעוררת בהם בעיה של סחטנות³¹. למשל: רשות ציבורית עלולה להשקיע את המשאבים העומדים לרשותה בפרוייקטים שתועלתם החברתית פחותה, אך הם אינם כרוכים בבעיית איסוף³². בעיית הסחטן היא אחת ההצדקות המרכזיות לקיומה של הסמכות לרכוש מקרקעין בכפייה לצורכי ציבור³³.

28 "The successful holdout requires accurate information and a high degree of negotiating, bargaining, and bluffing skills. To the extent that he lacks that information and those skills, he may either sell too soon and too cheap or... hold out too long and lose everything out of fear of selling too soon" (כהן, לעיל, הערה 26, בעמ' 359). ראו גם ד' גושן "הצבעה תוך ניגוד

אינטרסים בדיני חברות" משפטים כט (תשנ"ח) 17, 24-27.

29 ראו W. Eckart "On the Land Assembly Problem" 18 *J. Urban Econ.* (1985) 364.

30 ראו גושן (לעיל, הערה 25), הערה 44 בעמ' 119.

31 ראו כהן (לעיל, הערה 26), בעמ' 359.

32 ראו פונר (לעיל, הערה 23), שם.

33 ראו, למשל, G. Calabresi & A.D. Melamed "Property Rules, Liability Rules, and Inalienability: One View of the Cathedral" 85 *Harv. L. Rev.* (1972) 1089, 1106-1108; T.W.

בדרך כלל ניתן לקבוע את שווי השוק של הזכויות שמבקשים לרכוש מהסחטן, אך קשה מאוד לברר מהו שווייה הסובייקטיבי עבורו. כמוסבר לעיל, הסיבה לכך היא שלסחטן יש תמריץ ברור שלא לומר את האמת לגבי שווי הזכויות עבורו. אכן, ייתכנו מצבים שבהם מה שנחזה כסחטנות איננו אלא ביטוי אמיתי לערך שמייחס "הסחטן" לזכויותיו, ולא התנהגות אסטרטגית. במקרים כאלה, מאחר שהגישה הכלכלית מייחסת משקל שווה להערפות של כל אדם ואדם, ייתכן כי מה שנראה כעסקה משתלמת או כפרוייקט רווחי לחברה בכללותה אינם יעילים לאמיתו של דבר³⁴. אף-על-פי-כן, בשל הקושי האינהרנטי לברר מהו השווי הסובייקטיבי האמיתי של הזכויות, בהקשרים מסוימים הדין שנועד להתמודד עם בעיית הסחיטה מאפשר ליטול את הזכויות מבעליה גם ללא הסכמתו, תוך תשלום פיצוי המשקף את שווי השוק שלה. בהעדר דרך אמينة לברר מהו הערך הסובייקטיבי שמייחס בעל המקרקעין למקרקעין שלו, כלל המחיר תשלום פיצויים לפי שווי השוק הוא כלל יעיל, גם אם בחלק מהמקרים משמעותו היא שמשולמים פיצויים לא מלאים³⁵.

הסיטואציה שנדונה בפסק-הדין בעניין דיור לעולה היא מקרה מובהק של בעיית הסחטן. ביודעו שללא הסכמה של כל הדיירים כולם לא ניתן להוציא לפועל את ההסדר שייטיב עם כל הצדדים, יכול כל דייר לנסות לגרור ולהשהות את מתן הסכמתו בניסיון לגרוף לכיסו חלק יותר ויותר גדול מרווחי הפרוייקט. כתוצאה מכך, התוכנית להרוס את המבנה הרעוע ולבנות מבנה חדש תחתיו עלולה להיכשל גם אם תועלתה עולה בהרבה על עלויותיה³⁶. לא ניתן לשלול לחלוטין את האפשרות שלבני הזוג קרן היתה באמת

72 Cornell L. Rev. (1986) 61, 74-82; Mettrill "The Economics of Public Use"; פוזנר (לעיל),

הערה (23), שם; לוינסון-זמיר (לעיל, הערה 24), שם; W.A. Fischel *Regulatory Takings: Law, Economics, and Politics* (Cambridge, 1995) 68-70.

34 מריל (שם), בעמ' 82-84; פישל (שם), בעמ' 71; קלברוי ומלמד (שם), בעמ' 1108; R.D. Cooter & T.S. Ulen *Law and Economics* (2d ed., Reading, 1996) 150-151.

35 מריל (לעיל, הערה 33), בעמ' 84-85 (המחבר מציע שבמקרים מסופקים יבחן בית-המשפט היטב אם הערך הסובייקטיבי שמייחס בעל המקרקעין לנכס שלו אינו כה גבוה עד כדי להעמיד בספק את יעילות הפרוייקט. אם ימצא שאכן כך הדבר, תיפסל ההפקעה); קלברוי ומלמד (לעיל, הערה 33), בעמ' 1108; לוינסון-זמיר (לעיל, הערה 24), הערה 91 בעמ' 168. על הצעות לפצות בשיעור העולה במקצת על שווי השוק, כרי לצמצם את הפגיעה בבעלים בשל הפער הטיפוסי בין השווי הסובייקטיבי של הנכס לשווי השוק שלו, ראו R.A. Epstein *Takings – Private Property and the Power of* Eminent Domain (Cambridge, Mass., London, 1985) 182-184. אגב, חיוב הרשות המפקיעה לשלם את מלוא שווי השוק של הזכויות נועד להבטיח גם שהרשות תפנים את עלויות הפרוייקט. ראו לוינסון-זמיר (לעיל, הערה 24), בעמ' 90-93.

36 בתורש פברואר 1998 ערכנו שיחות טלפוניות עם אחדים מהמעורבים בפרשה, לרבות הגב' שושנה קרן, מנהל פרויקט שיקום השכונות בעיריית רמת-גן בעת שהתנהל המשא ומתן עם משפחת קרן

הערכה סובייקטיבית יוצאת־דופן של שווי דירותיהם. זו, כזכור, היתה התרשמותו של השופט גורן בבית־המשפט המחוזי. אולם, כל עוד המטרה היא להשיא את התועלת החברתית הכוללת, הדעת נותנת שהכלל היעיל הוא זה שיאפשר כפייה של העסקה על משפחת קרן, תוך נשיאה בסיכון שהסירוב לבצע את העסקה איננו סירוב אסטרטגי גרידא, אלא משקף את הערכתם הסובייקטיבית האמיתית לגבי שווי דירותיהם הרעועות. מנקודת מבט כלכלית נראה אפוא שהיתה הצדקה לכפות על בני הזוג את ביצוע העסקה. חוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום, תשכ"ה-1965³⁷ מאפשר לבצע פינוי של דיירים ממבנים המיועדים להריסה באזורים שהוכרוזו אזורי שיקום, וכולל הוראות מפורטות בדבר הגשת התנגדויות להכרזה, תשלום פיצויים לדיירים, מתן דיור חלופי ודיור ארעי וכדומה. במקרה הנדון לא השתמשו הרשויות בסמכויות אלה³⁸. התוצאה

(שהועסק בחדש פברואר 1998 בידי חברת הבנייה), המנהל הנוכחי של פרויקט השיקום ושכנים לשעבר בבניין הנדון. השיחות העלו כי בפועל בוצעו הסכמי הפינוי עם רוב רובם של הדיירים מבלי להמתין ליישוב המחלוקת עם משפחת קרן. עם זאת, בעת עריכת הבירור הטלפוני (כשנה וחודשיים אחרי פסק־דינו של בית־המשפט העליון) הבניין עדיין עמד על תלו, ככל הנראה משום שטרם הושגה הסכמה בין בעל הקרקע (מינהל מקרקעי ישראל) לבין החברה הקבלנית לגבי התנאים שבהם תקבל החברה את הקרקע. בני הזוג קרן, שעדיין התגוררו בבניין, הסכימו כאותו שלב להתפנות מהבניין בהתאם לחוזים שעליהם תחמו. מכל מקום, לחברה ולרשויות לא היתה כל כוונה לפנותם בכפייה.

37 ס"ח 279. היבטים רבים של הליכי הפינוי ותשלום הפיצויים מוסדרים בתקנות שהוצאו מכות החוק.
38 לפי מידע טלפוני שקיבלנו מעיריית רמת־גן, אין העירייה נוהגת להשתמש בסמכויות המאפשרות פינוי בכפייה של דיירים לשם בנייה מחדש של מבנים. מדיניות העירייה עולה בקנה אחד עם המדיניות המקובלת בישראל בכלל, להימנע משימוש בסמכויות הכפייה שבחוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום. כשלון הנסיונות הספורים להשתמש בחוק זה בשנות הששים והשבעים לימד שלא ניתן לשקם שכונות באופן כפוי, ללא שיתוף פעולה ומעורבות פעילה של התושבים בתהליך זה. ראו ש' רייכמן שיקום שכונות בישראל (יחידה 10 בקורס ניסויים במרחב: פרקים בגיאוגרפיה יישובית של ארץ־ישראל, האוניברסיטה הפתוחה, חשנ"ו) 132-118; E.R. Alexander *Slum Rehabilitation in Israel: The Administrative-Institutional Context*, Working Paper No. 8: *Neighborhood History and Context* (Haifa, 1981) 1-22. גם מחקרים שנערכו במדינות אחרות הצביעו על כך שבמקרים רבים מעדיפות הרשויות לוותר על שימוש במנגנוני הפקעה משום שעלות ההפעלה של מנגנונים אלה גבוהה עד כדי כך שהיא עושה אותם לפחות יעילים מרכישת המקרקעין בעסקאות רצוניות, על אף קיומם של כשלי שוק. לסקירת מחקרים אלה ראו פישל (לעיל, הערה 33), בעמ' 69; מריל (לעיל, הערה 33), הערה 105 בעמ' 94. כאשר הרכישה נעשית בידי המדינה באופן גלוי (ולא באמצעות אנשי קש), סביר להניח שהמשא ומתן בין הצדדים מושפע מדיעת הבעלים שאם ייכשל המשא ומתן, תוכל המדינה להשתמש בסמכות ההפקעה כדי לרכוש את המקרקעין במחיר השוק שלהם. בד בבד, המדינה יודעת כי הבעלים יכולים לנקוט אמצעים משפטיים שיעכבו את ביצוע הפרויקט ויעלו למדינה כסף רב. שיקול נוסף שעשוי למנוע הפעלה של סמכויות

היתה, שבמקום הפעלה של כוח הכפייה בידי רשויות המדינה בהתאם לסייגים, לתנאים ולמגנוני הפיקוח שבחקיקה, הופעלה הכפייה בידי השכנים, תוך שימוש באמצעים שהיו — אם להתבטא בזהירות — ספק־חוקיים. בנסיבות אלה, ייתכן שבית־המשפט היה מטיב לעשות אילו הכיר בטענת הכפייה שעוררו בני הזוג קרן, ובכך מכריח את הרשויות לבחור בין היזקקות לדרכי הכפייה הקבועות בחוק לבין ויתור על הריסת המבנה. מנגד, ייתכן שפסיקה כזו היתה גוררת את חידוש ההתנכלויות של השכנים³⁹; נשיאה בעלויות הגבוהות (לרבות עיכובים ניכרים) הכרוכות בקיום ההליכים הסטוטוריים; ובסופו של דבר גם תשלום תמורה הרבה יותר נמוכה לבני הזוג קרן, לעומת מה שהם הצליחו להשיג במשא ומתן שהתנהל עמם.

כך או אחרת, הניתוח הכלכלי מספק הסבר הרבה יותר משכנע לפסיקת בית־המשפט העליון ולא־נטואיציה העומדת בבסיסה, מאשר הנימוק שבו השתמש בית־המשפט עצמו.

ה. שקילות התמורות

לפי התיאוריה הקלסית של דיני החוזים, המבוססת על הצדקות אינדיבידואליסטיות ותועלתניות־כלכליות, על הדין להבטיח שהליך ההתקשרות יהיה תקין והוגן, כלומר: שבכריתת החוזה לא יפלו פגמים כגון טעות, הטעיה או כפייה. אין זה מתפקידו של הדין לפקח על תוכן ההתקשרות, קרי: להבטיח שהתמורות תהיינה שקולות ומאוזנות. תוכן ההתקשרות הוא עניינם של הצדדים. אם שני הצדדים פעלו באופן רצוני הרי מסתמא העסקה מיטיבה עם שניהם. לא זו בלבד שאין הצדקה להתערבות של המדינה בתוכן החוזה, אלא שגם אילו היתה הצדקה לכך, אין כל קנה־מידה אובייקטיבי, חיצוני לרצון הסובייקטיבי של הצדדים המתבטא בחוזה, שלפיו ניתן להשוות בין התמורות⁴⁰.

הכפייה הוא המחיר הפוליטי שעלולים לשלם נבחר ציבור שיפעלו בכוח נגד תושבים המסרבים להתפנות מבתיהם, במיוחד ברמת השלטון המקומי.

39 בפועל, משנחתמו החוזים עם משפחת קרן, בוצע הסדר הפינוי עם הדיירים שהסכימו להתפנות למרות העיכוב בביצוע הפינוי של משפחת קרן (ראו לעיל, הערה 36), ולכן נעלם חשש זה.

40 גם כיום רבים מצדדים בתפיסה זו. ראו, למשל, R.A. Epstein "Unconscionability: A Critical Reappraisal" 18 *J. Law & Econ.* (1975) 293; M.J. Trebilcock "The Doctrine of Inequality of Bargaining Power: Post-Benthamite Economics in the House of Lords" 26 *U. Toronto L.J.* (1976) 359, 376-377 ("... the concept of substantive unfairness ... poses real conceptual difficulties following a determination of 1/ no abnormal market power and 2/ no aberrations in the process of contract formation. Almost by definition, the outcome of such a process cannot be unfair"); A. Schwartz "Justice and the Law of Contracts: A Case for

במקום אחר דנו בפירוט בהצדקות לעמדה ההפוכה, שלפיה ראוי להבטיח את שקילות התמורות בחוזה⁴¹. בין היתר, עשויה עמדה זו להתבסס על תפיסה תוכנית של מושג הצדק הקומונטיבי (אין זה צודק שאחד הצדדים יתעשר על חשבון רעהו); על שכיתותם של כשלי שוק; על מגבלות הרציונליות האנושית (שבגללן גם בתנאים של שוק משוכלל עסקה רצונית עלולה שלא להיטיב עם אחד הצדדים); על שיקולים רדיסטריבוטיביים (עסקה בלתי-מאוזנת עשויה לנבוע מחלוקה אפרוורית בלתי-שוויונית של כוח ועושר בחברה, והיא עשויה להנציח ואף להגדיל את פערי הכוח והעושר); על כך שמאחורי מסך הבערות הרולסיאני אנשים רציונליים ושונאי סיכון היו מעדיפים משטר שבו אין אוכפים חוזים שהם מאוד בלתי-מאוזנים; וגם על שיקולי יעילות (סיוע לצדדים להגיע להסכמה על-ידי הרתעה מנקיטת עמדות קיצוניות במשא ומתן, חיסכון באמצעי זהירות מפני חוזים בלתי הוגנים ועוד). כמו כן, הראנו שבהקשרים רבים (לרבות השלמת פער בחוזה, דיני הרכישה לצורכי ציבור ודיני הפיצויים בנזיקין) מתמודד הדין בהצלחה עם הצורך לקבוע את שווין האובייקטיבי של זכויות, ואין סיבה להניח שדווקא בהקשר החוזי משימה זו איננה ניתנת להגשמה⁴².

על אף שיקולים אלה, עדיין שלטת בכיפה הרטוריקה הקלסית, לפיה "תכנון של חוזה יכול שיהיה ככל שהסכימו הצדדים"⁴³, ואין זה מעניינו של בית-המשפט לבחון את שקילות התמורות בחוזה. בד בבד, מחקרים רבים הצביעו על כך שלמרות רטוריקה זו, בפועל משתמשים בתי-המשפט באמצעים רבים ומגוונים כדי להבטיח שקילות, הגינות וצדק מהותי בחוזים⁴⁴.

הכרעת בית-המשפט בעניין דיור לעולה יכולה להיות מוסברת כגילוי נוסף, לא שגרת, של תופעה זו. הגילוי הטיפוסי של התופעה הנדונה מצוי בפסק-דין שבהם משתמשים בתי-המשפט בדוקטרינות שענינן הליך ההתקשרות (כמו דיני הטעות והעושר), פירוש החוזה (כגון כלל הפירוש נגד המנסח), או כריתת החוזה (כמו הקביעה

107 (1986) 9 Harv. J. Law & Pub. Pol'y "the Traditional Approach"; פוזנר (לעיל, הערה 23),

בעמ' 117-113.

41 זמיר (לעיל, הערה 16), בעמ' 89-94.

42 זמיר (לעיל, הערה 16), בעמ' 94-97.

43 סעיף 24 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973.

44 ראו, למשל, E. Posner "The Bargain Principle and the Fairness Principle in Contract Law Decisions: Michigan, 1900-1950" Discussion Paper No. 81, Program in Law and Economics, Harvard Law School (1991); גורדלי (לעיל, הערה 15), בעמ' 1637-1625; P.S.; Atiyah "Contract and Fair Exchange" in: Essays on Contract (Oxford, 1990) 329, 335-347; H. Collins The Law of Contract (3rd ed., London, 1997) 253-265.

שתניות כלשהן אינן חלק מהחוזה שנכרת בין הצדדים) כדי לפקח על תוכן החוזה⁴⁵. במיוחד ניתן להזכיר בהקשר זה את ההלכה שלפיה אי-סבירות של תנאי החוזה מהווה ראייה לקיומו של פגם בכריתת החוזה, שכן אלמלא הפגם אין להניח שאדם היה מסכים להתקשר בתנאים כאלה⁴⁶. המקרה הנוכחי הוא יוצא דופן בכך שלמרות קיומו של פגם מובהק ברצון, הצליח הצד שרצונו נפגם (תוך ניצול מעמדו המונופוליסטי) להשיג חוזה המתאפיין אומנם בחוסר איזון אובייקטיבי בין התמורות, אלא שחוסר האיזון הוא לטובתו. אם מקבלים שתפקיד ראשון במעלה של דיני החוזים הוא להבטיח את שקילות התמורות בחוזה, הרי שניתן להצדיק את הכרעת בית-המשפט העליון במקרה הנדון בכך שכני הווג קרן זכו בחוזה אשר לא זו בלבד שתנאיו היו הוגנים ושקולים, אלא שבהשוואה למחירי השוק ובהשוואה לתנאים שנקבעו בחוזים עם שכניהם היה זה חוזה מצוין מבחינתם.

פסק-הדין בעניין דיור לעולה מעורר עניין מיוחד בהקשר הנדון מהטעם הבא: פסקי-הדין שבהם מקבלים בתי-המשפט טענות של פגם בכריתה, ומציינים כחלק מהנמקתם את חוסר האיזון בתנאי החוזה, מתיישבים הן עם הגישה הדוגלת בהבטחת ההוגנות של הליך ההתקשרות, הן עם הגישה הדוגלת בהבטחת ההוגנות של תוכן ההתקשרות. מצד אחד ניתן לומר (כפי שאכן מקובל לומר), שבמקרים אלה חוסר השקילות אינו אלא ראייה לקיומו של הליך התקשרות פגום. בית-המשפט מעוניין להבטיח, בראש ובראשונה, שההליך יהיה הוגן, ולשם כך הוא מתחשב גם בתוכן ההתקשרות. מהצד האחר, ניתן לומר, שלאמיתו של דבר בית-המשפט מבקש להבטיח שתוכן החוזה יהיה הוגן, ולשם כך הוא משתמש בכללי הפגמים בכריתת החוזה. המקרה של דיור לעולה הוא יוצא דופן בכך שבמקרה זה ברור למדי שהליך ההתקשרות היה פגום, וכך ברור לחלוטין שתנאי החוזה היו יותר מאשר הוגנים מנקודת מבטו של הצד שרצונו נפגם. העובדה

45 לסקירת השימוש בטכניקות משפטיות כאלה בהקשר קרוב, ראו זמיר (לעיל, הערה 16), בעמ' 38-56, 98-100.

46 ראו לעיל, הערה 16 והטקסט הסמוך לה. לסקירת פסיקה וספרות המצדדות בכלל זה, ראו זמיר (שם), הערה 88 בעמ' 44-45. בין פסקי-הדין שבהם נתקבלה טענת כפייה, וכחלק מההנמקה של בית-המשפט צוינה גם אי-סבירותם של תנאי החוזה, ניתן להזכיר את ע"א 784/81 שפיר נ' אפל, פ"ד לט(4) 149 (התחייבות חד-צדדית לשלם לצד השני סכום שלא הגיע לו); ע"א 8/88 רחמים בע"מ נ' אקספומדיה בע"מ, פ"ד מג(4) 95 (השגת שיפור בתנאי החוזה המקורי תוך ניצול פגיעותו של הצד האחר לחוזה במצב של מונופולין דו-צדדי); ע"א 1569/93 מאיה בע"מ נ' פנפורד (ישראל) בע"מ, פ"ד מח(5) 705 (שם פסק השופט חשין כי כתבי ויתור שקיבל חייב שברח מהארץ מנושיו, בתמורה לקבלת חלק לא גרול מחובם בלבד, נחתמו בכפייה); ת"א (שלום, ים) 12383/88 בן-דוד נ' שגב (לא פורסם), פסק-דין מיום 31 ביולי 1997, תקדין-שלום, כרך 97(2) 83 (שם נפסק כי לאחר ששוכרים נשאו בהוצאות גבוהות להכשרתה של מסערה, ניצל המשכיר את פגיעותם וכפה עליהם שינוי מתנאי החוזה המקורי ללא הצדקה עניינית).

שבמקרה זה בחר בית-המשפט להכחיש את קיומו של הפגם בכריתה – כלומר: להסתפק בקיומו של תוכן הוגן למרות אי-קיומו של הליך הוגן – תומכת בסברה שלפיה הצדק המהותי, ולא דווקא הצדק הפרוצדורלי, הוא העומד בראש מעייניהם של בתי-המשפט בדיני החוזים.

1. סיכום

במקרים הטיפוסיים של חוזים הנכרתים עקב כפייה, תנאי החוזה הם חרצניים לרעת הצד שכריתת החוזה נכפתה עליו. בפסק-הדין בעניין דיור לעולה נדון מצב מיוחד, שבו עקב קיומו של כשל שוק מסוג "בעיית הסחטן" הצליח אחד הצדדים להשיג תנאים חוזיים מפליגים למרות שבסופו של דבר ההתקשרות החוזית נכפתה עליו כנראה. במצב יוצא-דופן זה קיימת סתירה בין המדיניות שלא לכבד חוזה שכריתתו לא היתה מתוך רצון חופשי, מצד אחד, לבין המדיניות שלא לאפשר ניצול עמדה סחטנית לשם הכשלת פרויקטים יעילים והמדיניות שלפיה חשיבותה של שקילות התמורות בחוזה עולה על חשיבות ההוגנות של הליך ההתקשרות, מהצד האחר. הרטוריקה המשותפת לבית-המשפט המחוזי ולבית-המשפט העליון (בעקבות סעיף 17 לחוק החוזים הכללי) היא רטוריקה המתמקדת בקיומו או בהעדרו של רצון חופשי של המתקשרים. אולם, מעבר לרטוריקה זו, בסתירה שבין השיקול האינדיבידואליסטי לבין שיקולי היעילות וההוגנות, הכריע בית-המשפט המחוזי לטובת השיקול הראשון ואילו בית-המשפט העליון הכריע לטובת השיקולים האחרונים. הכרעה אחרונה זו שופכת אור על התחרות הנמשכת בין התיאוריות השונות המבקשות להסביר את דיני החוזים ולהעריכם.

משפטים

מוצא על-ידי תלמידי הפקולטה למשפטים
האוניברסיטה העברית בירושלים

מפתחות לכרך כ"ט

הוכנו על-ידי

שלומית טור-פז

תוכן עניינים

805	מפתח המאמרים והרשימות לפי שמות המחברים
806	מפתח המאמרים והרשימות לפי שמותיהם
807	רשימת פסקי-הדין הישראליים שאוזכרו
813	רשימת פסקי-הדין הזרים שאוזכרו
815	ספרים בעברית שאוזכרו
818	מקורות במשפט העברי שאוזכרו
819	דברי חקיקה שאוזכרו
833	מפתח עניינים

מפתח המאמרים והרשימות לפי שמות המחברים

481	ביין ד', חוק הסניגוריה הציבורית – סקירה תמציתית בר י', מיסוי עסקאות מורכבות במקרקעין – אין להתעלם מעסקאות באופציות
213	גושן ד', הצבעה תוך ניגוד אינטרסים בדיני חברות גלעד י', חתימה על שטר – סוגיית ההרשאה
17	גרוס מ'; שחר י', לשאלת דרכי השיבוץ של מותבי בית-המשפט העליון – ניתוחים כמותיים
263	דה-הרטוך א', תמיכת המדינה במוסדות-ציבור – לבלוב הכספים הייחודיים
567	דריטש מ', "הנדסת" הקודיפיקציה של המשפט האזרחי – הצעת מבנה הד ד', משפט צרק וצדק מוסרי – עיון נוסף בפרשת נחמני
75	זמיר א', רצון חופשי, יעילות כלכלית ושקילות התמורות (בשולי ע"א 5493/95 דיור לעולה (א.ע.ק) נ' קרן, פ"ד נ(4) 509)
587	כהן מ', "מעשי טלאים" בדיני החירום לחובסקי א', בין "מנדט" ל"מדינה":
507	על חלוקת ההיסטוריה של המשפט הישראלי לתקופות ליפשיץ ב', ערובה וערבות – ביחד ולחוד
783	סג'רו ב', להטוטנות פרשנית בפלילים? ומיתת נשיקה לכלל הפרשנות המצמצמת? (עוד על "בכוונה לפגוע" בעבירת לשון הרע)
623	פלר ש"ז, "עבירת-השרשרת", מהותה פלר ש"ז, קיפוח חיים אגב משחק מסוכן – האומנם פטור בלא כלום?
689	קמיר א', איזו מין הטרדה: האם הטרדה מינית היא פגיעה בשוויון או בכבוד האדם?
239	קנאי ר', הסכמת הנפגע במשפט הפלילי קרייני מ', תקנה 411 לתקנות סדר הדין האזרחי – גבולות כבישתה של אופציית הערעור על החלטות-ביניים
723	קרמניצר מ', כניסה מרצון למצב של התגוננות שוחטמן א', על דרישת ההסכמה המודעת בהפסקות הריון
529	שטיין א', מקריות ותיאוריה בעשיית משפט שלו ג', מכרזים פרטיים
109	
317	
389	
139	
445	
737	
5	
179	

מפתח המאמרים והרשימות לפי שמותיהם

	איזו מין הטרדה:
317	האם הטרדה מינית היא פגיעה בשוויון או בכבוד האדם? (אורית קמיר)
	בין "מנדט" ל"מדינה": על חלוקת ההיסטוריה של המשפט
689	הישראלי לתקופות (אסף לחובסקי)
587	"הנדסת" הקורדיפיקציה של המשפט האזרחי – הצעת מבנה (מיגל דויטש)
389	הסכמת הנפגע במשפט הפלילי (רות קנאי)
17	הצבעה תוך ניגוד אינטרסים בדיני חברות (זוהר גושן)
481	חוק הסניגוריה הציבורית – סקירה תמציתית (דן ביין)
263	חתימה על שטר – סוגיית ההרשאה (ישראל גלעד)
445	כניסה מרצון למצב של התגוננות (מרדכי קרמניצר)
	להטוטנות פרשנית בפלילים? ומיתת נשיקה לכלל הפרשנות המצמצמת?
723	(עוד על "בכחונה לפגוע" בעבירת לשון הרע) (בועז סנג'ור)
	לשאלת דרכי השיבוך של מותבי בית־המשפט העליון –
567	ניתוחים כמותיים (מירון גרוס ויורם שחר)
	מיסוי עסקאות מורכבות במקרקעין –
213	אין להתעלם מעסקאות באופציות (ישי בר)
179	מכרזים פרטיים (גבריאלה שלו)
623	"מעשי טלאים" בדיני החירום (מרגית כהן)
5	מקריאות ותיאוריה בעשיית משפט (אלכס שטיין)
507	משפט צדק וצדק מוסרי – עיון נוסף בפרשת ^{סמ"ד} (דוד הר)
529	"עבירת־השרשרת", מהותה (ש"ז פלר)
737	על דרישת ההסכמה המודעת בהפסקות הריון (אליאב שוחטמן)
239	ערובה וערבות – ביחד ולחוד (ברכיהו ליפשיץ)
	קיפוח חיים אגב משחק מסוכן –
109	האומנם פטור בלא כלום? (ש"ז פלר)
	רצון חופשי, יעילות כלכלית ושקילות התמורות
783	(בשולי ע"א 5493/95 דיור לעולה (א.ע.ק.) נ' קרן, פ"ד נ(4) 509) (איל זמיר)
	תמיכת המדינה במוסדות־ציבור –
75	לבלוב הכספים הייחודיים (אמנון דה־הרטוך)
	חקנה 411 לחקנות סדר הדין האזרחי –
139	גבולות כבישתה של אופציית הערעור על החלטות ביניים (מיכאל קרייני)

רשימת פסקי הדין הישראליים שאזכרו

אלקטרוניק אפלינסס נ' גרץ		א	
פרטרבסגרלשפט מן פורצהיים (ע"א)		א.א.וי.ש. נ' קופ"ח כללית (ה"פ ת"א)	
143	(607/70)	430	(2242/95)
אלרייס נ' החברה הערבית לביטוח (ע"א)		אבו אלפול נ' האפטרופוס לנכסי נפקדים	
156, 154	(588/83)	140	(ע"א 54/79)
אמר נ' קופ"ח של ההסתדרות הכללית		אבו ג'חלה נ' חברת החשמל מזרח ירושלים	
744, 742	(ת"א כ"ש) (360/85)	154	בע"מ (2705/91)
אסא נ' קופ"ח של ההסתדרות הכללית		154	אבו עטיה נ' ערבטיסי (ע"א 300/84)
743	(ת"א כ"ש) (88/84)	742, 390	אבוטובול נ' קליגר (ע"א 360/64)
אסם נ' שר המסחר והתעשייה (בג"צ		596, 390	אבוטובול נ' קליגר (ד"נ 5/65)
644	(37/89)	אביאל נ' שר העבודה והרווחה (בג"צ	
אפא"י אגודה שיתופית נ' שר התעשייה		683, 681	(333/85)
654	(בג"צ 879/79)	484	אברג'יל נ' מדינת ישראל (ע"פ 134/89)
האפטרופוס כללי נ' הרטפלד (רע"א		197	"אגד" נ' משיח (ע"א 232/92)
615	(2267/95)	האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' שר	
אקסל נ' ראש העיר נתניה (בג"צ 122/54)		672	הביטחון (בג"צ 5973/92)
683	(בג"צ 87/85)	606	אדרס נ' הרלו אנד ג'ונס (ד"נ 20/82)
142	(1137/93)	אולפני הסרטה נ' גרי והמועצה לביקורת	
681	(ע"א 554/83)	754	סרטים (בג"צ 243/62)
605	(ע"א 44/76)	און נ' מפעלי בורסת היהלומים (ע"א	
606		189, 182, 181	(3414/93)
ב		202, 201, 198 - 196	
בבלי נ' ביה"ד הרבני הגדול (בג"צ		אוניברסיטת תל-אביב נ' שני (ע"א 667/89)	
598	(1000/92)	אוניון חברה לביטוח בע"מ נ' משה (ע"א	
בוסתנאי סחה נ' מדינת ישראל (ע"פ		160	(165/60)
433, 416, 392	(182/73)	596	אזרניקוב נ' מ"י (ע"א 402/76)
בוקר נ' חברה אנגלו - ישראלית לניהול		464	אחמד נ' מדינת ישראל (ע"פ 319/71)
614	(בר"ע 178/70)	איטונג נ' לוי דוד ובניו (ע"א 558, 261/88)	
בורוכוב נ' יפת (ע"פ 677/83)		591	(425/89, 739)
732, 729, 724	(בג"צ 1/49)	אינווסט אימפקט נ' המנהל הכללי של	
705	(בג"צ 243/52)	195, 180	משרד הבריאות (בג"צ 118/83)
644	(ע"פ 4463/93)	אל עבד סולימאן נ' מדינת ישראל (ע"פ	
419	(292/61)	533	(2109/96)
בית אריזה רחובות נ' שר החקלאות (בג"צ		אל-עוקבי נ' מינהל מקרקעי ישראל (ע"א	
180	(22/82)	157	(9/79)
בית יולס נ' רביב (ד"נ 184, 180 - 194		664, 191	אל-על נ' דנילוביץ (בג"צ 721/94)
211, 209, 199, 196	(4212/91)	736 - 735	אלבה עידו נ' מ"י (ע"פ 2831/95)
"בית רבקה" נ' הסוכנות היהודית (בג"צ		125	אלגביש נ' מדינת ישראל (ע"פ 402/75)
182	(ד"נ 23/60)	207, 205	אלחנפא נ' עמידר (ע"א 3545/90)
569	(ע"א 226/65)	143	אליהו ר"דן" בע"מ נ' עזרא (ע"א 226/65)
בן רב נ' שטלגרובר-אוטו גרובר (רע"א		191	אליס מילר נ' שר הביטחון (בג"צ 4541/94)
150	(75/83)	193	אליצור נ' עיריית נהריה (בג"צ 720/82)
בן דוד נ' שגב (ת"א שלום, י-ם)		126	אלפרט נ' היועמ"ש (ע"פ 180/61)
798	(12383/88)		

מפתחות לכרך כ"ט

גזלן נ' המועצה המקומית בית שמש (בג"צ	304	בן צבי נ' סייטין (ע"א 3002/93)
180 (386/76)	614, 307 - 306	בנק אגוד לישראל נ' לה כודיאר (ע"א
גזית ושחם נ' רשות הנמלים (בג"צ	294	168/86)
195 (316/63)	בנק ברקליס- דיסקונט נ' פרוסט קוסטמן	בנק המזרחי נ' מגדל (ע"א 6821/93) 677, 653
גיברשטיין נ' גיברשטיין (ע"א 1967/90)	316 - 315, 294	בנק המזרחי נ' מרדכי (ת"א י-ם)
306, 304	677, 653	12311/93
גינזבורג נ' ירון פלסט (1981) (ע"א	283	בנק המזרחי נ' רחובסקי (ע"א 261/88)
156 (1628/92)	591	425/89, 739, 558
גל נ' הסתדרות מדיענית הרסה (ת"א י-ם)	266, 264 - 263, 261	בנק הפועלים בע"מ נ' ורד הלבושה (ע"א
744 (298/94)	297 - 287, 279	1286/90
גלברע נ' סטניץ (ע"א 495/65)	316 - 314, 305, 302	בנק לאומי נ' אשכנזי (ע"א 2448/92)
299 - 298	261	302 - 300, 287, 264
גלעד נ' מרכז רפואי סורוקה (ה"פ (ב"ש)	302	בנק לאומי נ' החברה הישראלית לביטוח
741 (1030/95)	301, 296, 294	משנה (ע"א 422/85)
גרובר נ' תל-יוסף, קבוצת פועלים (ע"א	67	בנק לאומי נ' נאמן (ע"א 332/88)
298 (474/80)	160	בנק לאומי נ' C.I.S.-Continent Israel
Greek South American Line Shipping	294	Schiffahrts (ע"א 601/83)
Co. נ' דומיניון חברה לביטוח (ע"א	314, 312 - 311	בנק מסד נ' לויט (ע"א 5302/93)
158, 160 (138/70)	164, 141	בנק מרכזי קנדה-ישראל נ' אלוך (ע"א
ד	742, 738	115/62)
דדון נ' מדינת ישראל, רשות הרישוי, ב"ש	742	ב.ס.ט. חברה לעבודות בניה נ' קבוץ יפעת
752 (בג"צ 708/88)	69 - 68	(ב"ש 748/86)
דוידזון נ' אורושטיין (ע"א 275/89)	683	בר-חי נ' שטיינר (ע"א 67/66)
36	173	בר-חי נ' שטיינר (ד"ג 25/66)
דויקאט נ' ממשלת ישראל (בג"צ 390/79)	726	ברדיגו נ' ד.ג.ב. 9 טקסטיל (ד"ג 39/80)
670	679, 673, 653	ברנשטיין נ' המועצה המקומית בית שמש
דיוור לעולה (ע.א.ק.) נ' קרן (ע"א	743	(בג"צ 200/57)
799 - 783 (5493/95)	754	ברוכיאן נ' כלי (ע"א 1046/90)
דיין נ' וילק (בג"צ 2481/93)	169	ברזאני ומזרחי נ' היהומ"ש (ע"פ 299/58)
664	726	309)
דן נ' בן שלמה (ע"א 228/85)	428/86 (בג"צ	ברזילי נ' ממשלת ישראל (בג"צ 428/86)
605	679, 673, 653	679, 673, 653
דפי זהב נ' רשות השידור (בג"צ 389/80)	743	ברמן נ' מור - המכון למידע רפואי (ע"א
84	754	434/94)
דורני נ' מדינת ישראל (ע"פ 104/89)	169	ברנד נ' שר התקשורת (בג"צ 3472/92)
540 - 539	125	ברק מתכת אשקלון נ' הקו. פי. וי. אה.
ה	154	(2478/90)
האחים וינר בתי יציקה נ' סומך (ע"א	166	ג
147, 141 (697/83)	ג'אבר נ' מ"י (ע"פ 737/81)	ג'אבר נ' חניתן (ת.א. י-ם) 374/82, ה.פ.
ההסתדרות הכללית - צים (דב"ע	154	(י-ם) 748/82)
182	166	גדומסקי נ' רומאיטי (ע"א 613/70)
הופנונג נ' יו"ר הכנסת (בג"צ 3434/96)		808
679		
הופרט נ' יד ושם (בג"צ 5394/92)		
664, 191		
הורוביץ נ' מ"י (ע"פ 410/71)		
449 - 447		
477, 466, 463, 461, 459, 454, 452		
החברה הערבית לביטוח שכם נ' וריקאט		
156, 154 (רע"א 4716/93)		
החברה לפיתוח חוף התכלת (תל-אביב -		
הרצליה) נ' מנהל מס שבח (ע"א		
214 (133/89)		

206 - 204 (431/82 ע"א פרוזת) חסיד נ' פרוזת
 204 חסם נ' משטרת ישראל (בג"צ 691/82) חסן נ' מפקד כוחות צה"ל באיו"ש (בג"צ
 658, 653 (174/85) חפציבה נ' מינהל מקרקעי ישראל (בג"צ
 207 (2709/91)

761 (4384/90 ע"א) לניאדו ר' ביי"ח
607 (153/54 ע"א) מלמשהל ר' יהודה
550 (121/65 ע"פ) מ' יהודה ר' יינפלד
ויכסלבאום ר' שר הביטחון (בג"צ
375 5688/92)
ולנר ר' בנק אופ אמריקה (ת.א. ת"א)
156 128/91 המ' (2029/91)
הועד הארצי של המוסד לבטוח לאומי ר'
654 שר העבודה והרווחה (בג"צ 188/79)
724 וענונו ר' מ"י (ע"פ 172/88)

ח
חברה קדישא נ' קסטנבאום (ע"א 294/91)
192, 190 - 188, 186, 182
197 - 196, 194
211, 201 - 200

ט
ט"ט ו' מדינת ישראל (ע"פ 298/88)
477, 455, 450 - 449
143
309 - 308
ט"ז ו' רצ"ז (ע"א 409/79)

יהושע נ' ועדת ערעור (ב"צ 176/54) 569
 יעזה"מ נ' אוסטרייכר (ע"פ 156/63) 643
 682, 662, 648
 יעזה"מ נ' אלול (ע"פ 106/64) 415
 יעזה"מ נ' יונס (ת"פ (ת"א) 704/67) 550
 יורשי אברהים דור נ' שר האוצר (בג"צ 180/52) 653
 יורעאל נ' נאור (ע"א 169/70) 143
 יעקובי נ' יעקובי (ע"א 1915/91) 306
 יפת נ' מ"י (ע"פ 2912, 2910/94, 2922) 2,292
 487 (3737/95)
 יקותיאלי נ' השר לענייני דתות (בג"צ 6634/94) 103, 99
 יקותיאלי נ' השר לענייני דתות (ד"נ 7837/95) 104
 ישיבת תומכי תמימים נ' מ"י (בג"צ 780/83) 82
 ישיבת תומכי תמימים נ' מ"י (ב"ש 166/84) 84, 82

כ
164 כהן נ' מזרחי (ע"א 31/82)
251 כהן נ' שפילברג (ע"א 457/89)
כהן נ' שר העבודה והרווחה (בג"צ
498 889/86)
כונס הנכסים – בנק צפון אמריקה נ'
296, 288 שטיבל (ע"א 445/88)
315, 301 - 300
191 כלל נ' שר האוצר (בג"צ 726/94)
31 כלל תעשיות נ' לאומי פיא (ע"א 70/92)
67 - 66

מפתחות לכרך כ"ט

מיטב הנדסה נ' מדינת ישראל (ע"א)		ל	
169	(476/90)	596	לוגסי נ' שר התקשורת (בג"צ 376/81)
679	מיטראל נ' כנסת ישראל (בג"צ 4676/94)	118 - 117	לוי נ' מדינת ישראל (ע"פ 4188/93)
683	מיטרני נ' שר התחבורה (בג"צ 337/81)	192	לוסטניג נ' דוביצקי (בג"צ 278/67)
664	מילר נ' שר הביטחון (בג"צ 4541/94)		לורנס נ' מדינת ישראל (ע"פ כ"ש)
182	מיקרו דף נ' חברת החשמל (בג"צ 731/86)	111	(284/91)
	מספנות ישראל נ' חברת החשמל (ע"א)		לורנס נ' מדינת ישראל (ע"פ 119/93)
202, 200, 180	(6926/93)	426, 395, 133, 120, 117, 112 - 110	
	מערני אוז הכסף נ' CENT OR S.A.R.L.	652, 639	ליון נ' גוברניק (בג"צ 5/48)
160, 157	(ע"א 102/88)	705, 672, 660, 658	
95 - 94	מעלה נ' שר החינוך (בג"צ 4346/92)	414	ליכטמן נ' מדינת ישראל (ע"פ 103/88)
	מקור הנפקות נ' רה"מ (בג"צ 3956/92)		ליפבסקי-הליפי נ' שר המשפטים (בג"צ)
598	(736/93, 4375)	683	(144/72)
152	מרהג' נ' רמדאן (ע"א 119/87)		מ
529, 261	משולם נ' מ"י (ע"פ 1377/94)	798	מאיה נ' פנפורד (ישראל) (ע"א 1569/93)
551, 549 - 541, 537 - 535, 531		202	מבני פלס נ' עיריית נהריה (בג"צ 173/82)
560 - 559, 557 - 553			מגדלים וסולל בונה נ' מנהל מס שבח חיפה
	נ	238 - 213	(עמ"ש 123/92)
	נברום מריטים נ' הסנה חברה ישראלית		מגידוביץ' נ' הוועדה המחוזית (בג"צ)
158	לביטוח (ע"א 433/64)	653	(261/63)
745	נועם נ' דיגל (ת"א 3249/92)		מ.ג.ע.ר. מרכז גבייה נ' עיריית נשר (ע"א)
	נחום מרים - אי. אי. אס בע"מ	199, 195, 180	(6585/95)
370	(נ"ד 3/67)		מדאנווסט נ' מנכ"ל משרד הבריאות (בג"צ)
510 - 509, 191	נחמני נ' נחמני (ע"א 5587/93)	656 - 655, 653, 648, 643	(256/88)
509, 261	נחמני נ' נחמני (דנ"א 2401/95)	685, 676 - 675, 672, 659	
771, 525 - 524, 522 - 511		140	מוגרבי נ' ורדימן (ע"א 140/56)
510	נחמני נ' נחמני (בש"א 1481/96)	305	מורחי נ' יעקבי (ע"א 364/83)
654	ניצן נ' להט (בג"צ 735/80)	605	מחצבות חיפה נ' חן-רון (ע"א 719/89)
	ניקשווילי נ' ניקשווילי (ע"א 5598/94)	304	מטלון נ' כץ (ע"א 665/89)
307 - 306, 304		533	מ"י נ' אל עבד (דנ"פ 4342/97)
591	נסים נ' דניאלי (ע"א 2590/80)	764	מ"י נ' אלאייב (ת"פ כ"ש) (3864/97)
732	נעים וחיר נ' עו"ד רוזן (ע"פ 506/89)		מ"י נ' אפרופים שיכון ויזום (1991) (ע"א)
	ס	190	(4628/93)
67	סולל בונה נ' נאמן (ע"א 359/88)	413	מ"י נ' בארי (ע"פ 5612/92)
	סומך נ' "משב" שירות ביטוח והשקעות		מ"י נ' בן אלכסנדר (תפ"ח ת"א-יפו)
298	(ע"א 126/65)	552	(4002/98)
	סטלה שרות מכוניות נ' חברת נתיבי איילון	370	מ"י נ' בן אשר (עש"מ 6713/96)
147 - 146	(המ' 645/79)	443, 402	מ"י נ' גואטה (בש"פ 2145/92)
154	סלאחאט נ' עיריית שכם (ע"א 489/85)	301	מ"י נ' גולדין (ע"פ 6350/93)
156	סלח נ' דגן (ע"א 638/76)	533	מ"י נ' כהן (ת"פ ת"א) (153/93)
	ס.מ.ל. סוכנות לביטוח נ' מגדל חברה	111	מ"י נ' לורנס (ת"פ כ"ש) (365/90)
148 - 145	לביטוח (ע"א 205/87)		מ"י נ' משולם (ת"פ ת"א) (113/92)
175-176, 172 - 171, 160, 152 - 150		544 - 541, 537 - 536	
	סנקרי נ' Julius Blum G.M.B.H. (ע"א)	126	מ"י נ' סעיד (ע"פ 482/83)
169, 150	(5666/94)	205 - 204	מיגדה נ' שר הבריאות (בג"צ 632/81)
		195	מיגדה נ' שר הבריאות (בג"צ 688/81)
		205 - 204	

רשימת פסקי הדין הישראליים שאושרו

פלוגית נ' פלוני (ע"א 413/80) 771 - 770, 747
 פלטק נ' Bank Leumi Trust Company of New York (ת"א)
 1212/92 המ' (ת"א) 12694/92

156 (13078)
 פנון נ' שטראוס (ע"א 507/85) 143
 פנחס נ' כנסת ישראל (בג"צ 1843/93) 191
 פנקס נ' מ"י (ע"פ 478/72) 433, 416, 392

פסטיבל למוסיקה אברגוש נ' שר החינוך
 (בג"צ 175/71) 85, 83 - 82
 פרדו נ' מ"י (ע"א 300, 255/89) 247, 152
 "פרי העמק" נ' שדה יעקב (ע"א 524/88) 31
 683, 681, 68
 פרלמוטר נ' פרלמוטר (ע"א 100/76) 157

צ
 צבן נ' שר האוצר (בג"צ 59/88) 95, 86 - 84
 צדקה נ' מושקט (ע"א 279/79) 142
 צור שלום נ' מנהל מס שבח חיפה (עמ"ש
 (ח"י) 97/85) 231
 הצורפים נ' שר המסחר והתעשייה (בג"צ
 388/89) 644
 צימירינג נ' גורדין (ע"א 38/77) 169

ק
 קו - אופ צפון נ' מנהל מס שבח (עמ"ש
 (נצ"י) 26/92) 231
 קופת אשראי וחסכון נ' עוואד (ע"א
 542/87) 316 - 315, 293
 קופ"ת כללית נ' גל (ע"א 596/84) 142
 170, 163
 קוק נ' שר הביטחון (בג"צ 1/48) 653
 קורטאס נ' מדינת ישראל (ע"פ 480/85) 429
 קטורה נ' מדינת ישראל (ע"פ 535/78) 553
 קלופר-נוה נ' שר החינוך והתרבות (בג"צ
 372/84) 655 - 654
 קפלן נ' מנהל מס שבח מקרקעין (ע"א
 5080/90) 231
 קרוגולץ נ' מ"י (ע"פ 6568/93) 122
 קריינר נ' דניאלי (ע"א 584/82) 308, 304
 קרן נ' דיור לעולה (ע.א.ק.) (ה"פ (ת"א)
 108/94) 799, 795, 790, 787 - 786, 784
 קרפול נ' הורוביץ (ע"א 9/79) 150

סרכו נ' ע. אופק (רע"א 292/93) 143, 141
 170 - 169, 163

ע
 עבאדה נ' עבאדה (ע"א 45/90) 158
 עוף העמק נ' מ"מ רמת-ישי (בג"צ 547/84) 569, 11
 עטיה נ' ארטס חברה לביטוח (ע"א
 846/70) 593
 עיזבון המנוחה רינסקי נ' רחמני מימון (ע"א
 4294/90) 275 - 268, 265 - 263, 261
 314, 292, 285 - 279, 277
 עיריית ירושלים נ' גורדון (ע"א 243/83) 611
 עיריית נתניה נ' מלון צוקים (ע"א 3666/90) 612
 עיריית פתח תקווה נ' שר החקלאות
 (בג"צ 266/68) 656, 648, 643
 עיריית קריית גת נ' מ"י (בג"צ 2918/93)
 683 - 682
 עיריית רמת גן נ' היועה"מ (ע"פ 68/61)
 673, 657
 עמותת "אוצר השמיטה להתיישבות" נ'
 המשרד לענייני דתות (בג"צ 4864/94) 102
 עמיתי מלון ירושלים נ' טייק (ע"א 672/81) 609
 עמרני נ' זמיר (ע"א 67/69) 306

פ
 פאקא תעשיות נ' רוטנברג (ע"א 594/79) 36
 פבר נ' מנהל מדור חוזים במשרד הביטחון
 (בג"צ 545/82) 206 - 205
 פדרמן נ' שר המשטרה (בג"צ 5128/94) 682
 פולק נ' דה אטואל (ת.א. 11/79) 154
 פולשינסקי נ' גולדבלום (ע"א 466/60) 273
 פומרנץ נ' ק.ד.ש. בנין והשקעות (ע"א
 48/81) 606
 פורו נ' ממשלת ישראל (בג"צ 2994/90) 648
 686 - 685, 676 - 675, 660 - 655
 פורצקר נ' עיריית כפר סבא (המ' (ת"א)
 766/76) 151 - 150
 פילצר נ' שר האוצר (בג"צ 171/69) 653
 673, 658
 פכרי קוהרי נ' מ"י - משרד הבריאות (ע"א
 323/89) 744
 פלוגית נ' אלמוני (התשנ"ה / 3/8926) 369
 פלוגית נ' חברה אלמונית בע"מ (דב"ע נה
 3-293) 376
 פלוגית נ' לשכת עוה"ד (על"ע 17/86) 502
 פלוגית נ' מ"י (ה"פ 222/95) 430

מפתחות לכרך כ"ט

	התובע הצבאי הראשי נ' אלמוני (פד"צ	ר	ראד נ' חי (ע"א 74/83)	157,155 - 154
117	(204/71 / ע			174,167 - 165
	התעשייה האווירית נ' צור גת (ע"א		רביב נ' בית יולס (ת"א (חי" 546/76)	184
604	(377/82		רביב נ' בית יולס (ע"א 207/79)	192 - 184
309	תשובה נ' פריג' (ע"א 225/78)			210 - 208, 199, 196, 194
	Eximin S.A., תאגיד בלגי נ' טקסטיל		רביב נ' בית יולס (ד"נ 22/82)	193 - 184
	והנעלה איטל סטייל פראררי (ע"א			211, 209, 199
608	(3912/90		רדומילסקי נ' פרידמן (ע"א 782/70)	596
			רוזן נ' שר המסחר והתעשייה (בג"צ	
			790/78)	676, 674, 656 - 653, 648, 643
			רון שיבק נ' רון שיבק (מ"א (ת"א	
				770 (3582/93
			רחמים נ' אקספומדיה (ע"א 8/88)	798
			רחמים נ' עיריית צפת (בג"צ 45/77)	202
			רייבי נ' וייגל (ע"א 3108/91)	743
			רמט נ' החברה לשיקום הרובע היהודי	
			(בג"צ 187/81)	180
			רמט נ' פיוניר קונקריט (ישראל) (ע"א	
				604 (664/76
			רסלר נ' שר האוצר (בג"צ 1593/90)	85

ש

	שדולת הנשים נ' ממשלת ישראל (בג"צ	
	(453/94	664, 197, 191
	שולמן נ' היועמ"ש (ב"ש 52/58)	245 - 244
	שוקרון נ' מדינת ישראל (ע"פ 61/83)	
		477, 461, 456, 454, 449 - 448
	שוקרי נ' מ"י (ע"פ 426/87)	142
	שטיינר נ' בר-חי (ת"א (חי" 838/64)	744, 742
	שיד נ' מ"י (ב"ש 81/70)	256
	שירלוב נ' קיהן (רע"א 7152/94)	169, 147
	שיכון עובדים נ' זפניק (ע"א 829/80)	210
	שליט נ' פרס (בג"צ 1601 - 1604/90)	
	בשג"ץ (1890/90)	754
	שלם נ' ביה"ד הארצי לעבודה (בג"צ	
	(1520/94	141
	שפיגל נ' מ"י (בש"פ 2708/95)	258 - 239
	שפיר נ' אפל (ע"א 784/81)	798
	שפר, קטינה נ' מ"י (ע"א 506/88)	430
		772 - 771, 443
	שריב נ' ראש עיריית נהרייה (בג"צ	
	(462/79	205 - 204
	שרמן נ' שר העבודה (בג"צ 47/68)	192

ת

	תד"ר" נגריה קואופרטיבית נ' מרקוביץ	
604	(ע"א 476/82)	

רשימת פסקי הדין הזרים שאוזכרו

A		Financial Associates v. Impact Marketing Inc. (1977)	
A.G. Reference (1982)	398, 434		284
Aladdin Hotel Co. v. Bloom (1953)	31	Funt v. Chief Secretary (1946)	710
American Exchange Bank v. Cessna (1974)	284	G	
Andrews v. City of Philadelphia (1990)	356	Gary v. Long (1995)	350
Attorney General v. Altshuler	707	Gloria Steemship Co. v. Smith (1939)	169
B		Greiber v. Baumhall (1945)	709
Baldwin v. Redwood City (1976)	170	Griffin v. Ellinger (1976)	284
Balla v. Idaho State Board of Corrections (1989)	170	Gwizman v. Director of Medical Services (1941)	708
Barnes v. Costle (1977)	332, 347, 351	H	
Barnes v. Train (1974)	331	Harris v. Forklift Systems (1993)	342
Bondina Ltd. V. Rollaway Shower Blinds (1986)	284		355, 358
Brown Shoe Co. v. United States (1962)	164	Henson v. City of Dundee (1982)	334-335
Bundy v. Jackson (1981)	335		347-348, 340-341
C		Hurst v. General Dynamics Corp. (1990)	160
Caradelis v. Refineria Panama (1967)	169	J	
Case v. New York Central Railroad (1965)	45	Janzen v. Planty Enterprises (1989)	345
Catlin v. United States (1945)	164	Jerusalem-Jaffa District Governor v. Murra (1926)	706
Citron v. E.I. Du Pont de Nemours & Co. (1990)	63	K	
Colonial Banking Co. v. Dowie (1983)	284	Kahn v. Lynch Communication Sys. (1994)	61, 63
Commissioner v. Tufts (1983)	222	Kaplan v. Goldsamt (1977)	55
Corne v. Bausch & Lomb (1975)	331	Karibian v. Columbia University (1994)	350
Crane v. Commissioner (1947)	222	Kazak v. District Commisioner (1947)	710
D		L	
Davis v. Davis (1989)	523	Law v. Garret (1870)	159
De Souza v. The Automobile Association (1986)	344	Levy v. Klein (1945)	709
D.P.P. v. Morgan (1975)	434	Lewitt v. District Commissioner (1944)	709
E		Lochner v. New York (1905)	10
Ellison v. Brady (1991)	341 - 342	M	
F		Marciano v. Nakash (1987)	61
Federman v. Storrs (1926)	705	Meacham v. Jamestown, F&C R.R., (1914)	159

מפתחות לכרך כ"ט

Meritor Savings Bank v. Vinson (1986)	Schreiber v. Carney (1982)	26
335 - 339, 342-341,351	Shanti v. Attorney General (1937)	707
Michelson v. Duncan (1979)	Sherman v. Danovitz (1940)	709-710
Miller v. Bank of America (1976)	Spiliada Maritime Corp. v. Cansulex Ltd.(1986)	155
N	St. Croix Engineering Corp. v. Mclay (1981)	284
National Bus Company v. Attorney General (1945)	State v. Warnow (1977)	354
National Lake Devs. Inc. v. Lake Tippecanoe Owners Ass'n (1982)	Strathclyde Regional Council v. Porcelli (1986)	344
O	T	
Oncale v. Sundowner Offshore Services Inc. (1998)	The Abidin Dever (1983)	160
348	The Bremen v. Zapata Off-Shore Co., (1972)	159
P	Tompkins v. PSE & G (1976)	331
Piper Aircraft Co. v. Reyno (1981)	Tourgeman v. Chief Secretary (1947)	709-710
Planned Parenthood v. Danforth, Attorney General of Central Missouri (1976)	752, 768	
Planned Parenthood of Southeastern Pennsylvania v. Casey (1995)	766-767, 778	
Pritchard v. Dow Chemical of Canada Ltd. (1972)	160	
R	U	
R. v. Brown (1932)	434-436, 442	
R. v. Donovan (1934)	434	
R. v. Fulling (1987)	9	
Rabidue v. Osceola Refining Co. (1986)	339 - 342, 360	
Realty Co. v. Northwestern Mut. Life Ins. Co., (1938)	170	
Roe v. Wade (1973)	523, 775	
Rogers v. EEOC (1971)	335	
Rozenblatt v. Registrar of Lands (1947)	708, 711	
S	V	
Sakai v. District Commisioner (1946)	712	
Salah v. Acting District Commisioner (1946)	712	
Scherk v. Alberto-Culver Co. (1974)	159	
	United States v. Leon (1984)	8
	Victor Talking Machine Co. v. George (1939)	169 - 170
	W	
	Weinberger v. UOP, Inc (1983)	55, 61
	Wendel v. Wendel	523
	Willey v. Joseph Srocks (1912)	69
	Williams v. Geier (1996)	29
	Williams v. Saxbe (1976)	331 - 332, 351
	Z	
	Zabrovsky v. General Officer Commanding Palestine (1945)	710
	Zabrovsky v. General Officer Commanding Palestine (1946)	710

ספרים בעברית שאוזכרו

דו"ח הוועדה לענין הרשעה על סמך הודאה בלבד ולענין העילות למשפט חוזר (1994) (דו"ח גולדברג)	501, 7
דו"ח הוועדה לענין סיוע משפטי בהליכים פליליים (1985) (דו"ח בכור)	484
דו"ח מבקר המדינה מס' 45 (ירושלים, 23.4.95)	105, 102 - 101
דיני בוררות (מהדורה שנייה), י' זוסמן	151
דיני בנקאות, ר' בן אוליאל	304
דיני החיובים - חלק כללי, ד' פרידמן (עורך)	607, 605 - 603
דיני המשפחה בישראל, פ' שיפמן	771 - 770
דיני חברות חדשים לישראל, א' פרוקציה	70
דיני חמים (מהדורה שנייה), ג' שלו	202, 196
דיני מכרזים, ש' הרציג	788, 609 - 607, 206, 204
דיני מסים [מיסוי מקרקעין], א' נמדר	202
דיני הנזיקין - העולות השונות, ג' טרסקי (עורך)	234
דיני הנזיקין - תורת הנזיקין הכללית (מהדורה שנייה), י' אנגלרד, א' ברק, מ' חשין	390
דיני עבודה בישראל, י' גלעדי	608 - 607, 605, 596, 390
דיני עבודה בישראל, ר' בן ישראל	704, 696
דיני עשיית עושר ולא במשפט, ד' פרידמן	698 - 696
דיני שטרות (מהדורה שישית), י' זוסמן	704
דיני שליחות בישראל, ג' פרוקציה	596
הגנה פרטית במשפט הפלילי, ב' סג'ור	612, 605, 604
הגנת אשם תורם דיני חוזים, א' פורת	264
הוראות התקציב לשנת הכספים 1996 (פירוש נוסף של תכניות) (משרד החינוך התרבות והספורט)	297, 290, 288, 274 - 273, 269 - 268
ההיסטוריה של ארץ ישראל, י' שביט (עורך)	600
אכיפת מוסר בחברה מתירנית, א' רובינשטיין	457, 413
אנציקלופדיה תלמודית (מהדורה שלישית), ש"י זרין (עורך)	608
ארבע מסות על החירות, י' ברלין	316
אתיקה ניקומאכית, אריסטו	608
באין כאחד: אסופת דברים שבהגות ובהלכה, צ' טרלו, מ' חובב (עורכים)	568
בוררות - דין ונוהל (מהדורה שלישית), ס' אוטולנגי	70
בחירת הקשר בין התנסויות מיניות מטרידות לבין ההערכה הסובייקטיבית של מידת ההטרדה המינית אותה חווה האשה: בדיקה בקונטקסט הארגוני, ע' פינטו	70
ביטול חוזה בעקבות הפרתו, מ' דויטש	70
ביטחון המדינה מול שלטון החוק, 1948-1991, מ' הופנונג	70
בנין אומה או תיקון חברה? לאומיות וסוציאליזם בתנועת העבודה הישראלית, ד' שטרנהל	70
גבולות הסובלנות והחירות - תיאוריה ליברלית והמאבק בכהנאות, ר' כהן-אלמגור	70
גבורות לשמעון אגרנט, א' ברק ואח' (עורכים)	70
דברי כנסת 76 (תשל"ו)	70
דברי כנסת 79 (תשל"ז)	70
דברי כנסת 117 (תש"ן)	70
דברי כנסת 123 (תשנ"א)	70
דו"ח הוועדה לבדיקת מבנה בתי המשפט הרגילים בישראל (תשנ"ז) (ועדת אור)	70
דו"ח הוועדה לבחינת ההיבטים של אחזקות בנקים בתאגידים ראליים (1995) (דו"ח ברודט)	70
דו"ח הוועדה לבחינת תיקוני חקיקה נדרשים בסוגיית הפסקת הריון (ועדת גבאי) (עורך)	70

750 - 747

מוסדות ללא כוונת רווח בישראל 1991, ב'	הטרדה מינית של סטודנטיות באוניברסיטת
גידרון 105, 80 - 106	חיפה על-ידי סטודנטים, מתרגלים
מועצת העם, מועצת המדינה הזמנית -	ומרצים, מ' ספר (חוקרת) 319
פרוטוקול דיונים 718	התערבות ביחסים חזויים, נ' כהן 613
מושבת כתר או בית לאומי: השפעת	זכויות האדם והאזרח במדינת ישראל -
השלטון הבריט על ארץ ישראל, 1917 -	מקראה, ר' גביון (עורכת) 641, 638
1930:	הזכויות הדיניות וסדר הדין במשפט
בחניה גיאוגרפית - היסטורית, ג' ביגר 720	האזרחי, הלכה למעשה (מהדורה
מחקרים במשפט ארצנו (מהדורה שנייה),	מורחבת), מ' קשת 143
ג' טדסקי (עורך) 718, 713	החברה הישראלית: היבטים ביקורתיים,
ממשל המנדט בא"י, 1920 - 1948: ניתוח	א' רם (עורך) 697, 691
היסטורי מדיני, י' ראובני 720	חזים, נ' כהן, ד' פרידמן 790 - 788
מס שבח מקרקעין, י' הדרי 236, 234, 228, 219	חוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופוס
מעמד האישה בחברה ובמשפט, פ' רדאי,	(מהדורה שנייה), י' אנגלרד
כ' שלו, מ' קובי-ליבן (עורכות) 362, 369, 770	599 - 600, 769 - 770
מעשה-בית-דין בהליך האזרחי, נ' זלצמן	חוק יסוד: החקיקה - דיון בין משפטים על
146, 144	מהות החוק המוצע והצורך בו
משפט מינהלי, ב' ברכה 681 - 680	662, 660, 642
המשפט העברי ומדינת ישראל: לקט	חוק השליחות, א' ברק 294, 288
מאמרים, י' בוק (עורך) 714	חוק השליחות (מהדורה שנייה), א' ברק
המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל	287 - 290, 294, 311 - 316, 314
(מהדורה רביעית), א' רובינשטיין 83	588, 595, 600 - 601
המשפט הקונסטיטוציוני של מדינת ישראל	חוקה לישראל - דת ומדינה, ד' ורהפטיג
(מהדורה חמישית), א' רובינשטיין,	חיים כהן: מבחר כתבים, א' ברק, ר' גביון
641, 638 - 637, 374	(עורכים) 716
662, 680 - 682, 694, 764	יחסי ממון בין בני זוג, א' רוזן-צבי
נאשמים בפלילים וייצוגם על ידי עורכי דין,	ילקוט דיני עבודה ופועלים במשפט הארץ
ק' מן 482	ישראלי, י' בר-שירה 701 - 700, 698
נשים הכוח העולה: קידום נשים בעבודה -	יסודות בדיני עונשין, ש"ז פלר 134, 122
ניפוץ "תקרת הזכוכית", ע' מאור	136, 390, 414, 427 - 428
(עורכת) 362, 318	453, 459, 461, 475, 538 - 539
סדרי הדין האזרחי (מהדורה שביעית),	550, 552 - 553, 557, 559, 672 - 673
י' זוסמן 152, 144 - 142, 140	726, 730 - 731, 733
156, 162, 169 - 170	הירחון הסטטיסטי לישראל (כרך מג,
סדרי שלטון ומשפט בישראל: קובץ	מס' 7) 91
הרצאות, צ' וילביגר (עורך) 707	ירידת הפורמליזם ועליית הערכים במשפט
סוגיות בסדר דיון אזרחי (מהדורה	הישראלי, מ' מאוטנר 719, 704, 693
שלישית), א' גורן 162	הישראלים האחרונים, ד' אוחנה
סיוע משפטי בהליכים פליליים - הלכה	הישראלים הראשונים, ת' שגב
ומעשה על רקע השוואתי, א' הרנן	מדינת היהודים, ת' הרצל
(חוקר ראשי) 484 - 483	מהותו של ערעור, ש' לוי
סיעוד ומשפט, א' כרמי 743, 739	מולדת חדשה: עליית יהודי מרכז אירופה
746 - 747, 770	וקליטתם, 1933 - 1948, י' גלבר 718
682	הסמכות המנהלית, י' זמיר

- צפייה ברמה גבוהה של הסתברות במשפט הפלילי, י' קוגלר 735, 728
הפוליטיקה של הפלות בישראל, ד' אמיר, 764
קובץ הרצאות בימי העיון לשופטים תשל"ה: החקיקה האזרחית החדשה, ש' שטרית (עורך) 789
קובץ הפרשנות לחוק מס שבח מקרקעין (חבק מס שבח) (מהדורה שנייה) 229 - 231
קניין, מ' דויטש 615, 613, 598
רב-תרבותיות במדינה דמוקרטית ויהודית: ספר הזיכרון לאריאל רוזן-צבי 719, 714 - 713, 695
רבעון סטטיסטי לחירות ולשירות הארחה, תשנ"ה 91 - 90
רגע דוקטור... מדריך לזכויות החולה בישראל, י' חשן, ע' מרקס 739
רשלנות רפואית וסוגיות בנוזקין, ע' אור, א' נירנברג 743 - 742
שופטי ארץ: לראשיתו ולדמותו של בית המשפט העליון בישראל, א' רובינשטיין 718, 714, 705, 694
שוק ההון וניירות ערך, מ' בן חורין 232
שוק מעורף - אופציות וחוזים עתידיים, ר' אלדור 232
שיקום שכונות בישראל, ש' רייכמן 795
שנה ראשונה לעצמאות, 1948-1949, א' נאור (עורך) 694, 691
שנתון סטטיסטי לישראל, 1990 79
שנתון סטטיסטי לישראל, 1994 79
שנתון סטטיסטי לישראל, 1995 91
שנתון סטטיסטי לישראל, 1997 753
תולדות המשפט בארץ ישראל (מהדורה שנייה), א' מלחי 706, 698, 694, 638 - 705
תורת הקטן (ב) - העובר, ר"י רינברגר 770 - 771
תרופות בשל הפרת חוזה, ד' קציר 605
- ספר אורי ידן, א' ברק, ט' שפניץ (עורכים) 715 - 713, 657, 642
ספר בר-ניב, א' ברק, מ' גולדברג, י' זמיר, 697
י' אליאסוף (עורכים) 79
ספר הדירוגים העולמי, ג"ת קוריין
ספר זוסמן (א' ברק, י' זמיר, ח' כהן (עורכים) 612
ספר זיכרון לגד טדסקי - מסות במשפט אזרחי, י' אנגלרד, א' ברק, א"מ ראבילור, ג' שלו (עורכים) 609, 188
ספר זיכרון לגואלטיארו פרוקצ'יה 19
ספר יובל לפנחס רוזן, ח' כהן (עורך) 645 - 643, 641 - 640
ספר לנדוי, א' ברק, א' מזוז (עורכים) 548, 262
ספר קלינגהופר על המשפט הציבורי, י' זמיר (עורך) 676, 660, 598
ספר השנה של המשפט הישראלי תשנ"ב-תשנ"ג 148
העובר בהלכה, א' אפרסמון, ד' ויסקוט 771
עידן: העשור הראשון, צ' צמרת, ח' יבלונקה (עורכים) 719, 694
עיקרי מבנה וארגון של העבירות הספציפיות, מ' קרצניצר 398, 393
עיקרים באחריות פלילית, י' לוי, א' לדרמן 414
על החירות (מהדורה שנייה), ג"ס מיל 407, 403, 400 - 399, 397, 395
על סדר הדין בפלילים (מהדורה מורחבת), י' קדמי 165
פגיעות במקרקעין על ידי רשויות התכנון, ד' לוינסון-זמיר 794, 792
פירוש והשלמה של חוזים, א' זמיר 274, 196
798 - 797, 789
פסקי דין רפואה ומשפט, ש' שחר (עורך) 742
745 - 744
פרשנות במשפט - פרשנות חוקתית, א' ברק 598, 442, 191, 189 - 188, 186, 182
771 - 769, 766, 680 - 679, 664
פרשנות במשפט - פרשנות החקיקה, א' ברק 597, 595
פרשנות במשפט - תורת הפרשנות הכללית, א' ברק 674, 671, 658, 653, 614, 6
ציונות: פולמוס בן זמננו, א' בראלי, פ' גינוסר 692

מקורות במשפט העברי שאזכרו

תלמוד בבלי	
770	תלמוד בבלי, יבמות ס"ט ע"ב
740	תלמוד ירושלמי, פאה א, א.
רמב"ם	
770	רמב"ם, הלכות תרומות ח, ג
שו"ת	
443	שו"ת מהרלב"ח, קונטרס הסמיכה
ספר מצוות	
מנחת חינוך, מצווה מח.	
740	ספר חסידים, מהדורת מרגליות, סי' קנב

דברי חקיקה שאוחדו

678, 674, 646	50(ג)	חוקי יסוד
688 - 687, 679, 677, 664 - 663	50(ד)	חוק יסוד: חופש העסוק
663 - 662	50(ה)	687
625	50(ו)	679
678	53	197
172, 142	חוק יסוד: השפיטה	688, 680, 678 - 677
489	4(ב)	678
142	17	677
		188, 186
	חקיקה ראשית	חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו
	חוק אימוץ ילדים, תשמ"א-1981	377 - 376, 374 - 373, 192 - 191
419	34	664 - 663, 598, 442, 425, 422, 393
704	חוק איסור אפיית לילה, תשי"א-1951	772, 769, 765, 741, 687, 680 - 677, 675
728	חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965	442
735 - 734, 730		769, 766
732, 726	1	769, 766
724, 592	6	243
592	פרק ג'	766
590	חוק האפורטרופוס הכללי, תשל"ח-1978	766, 677, 499, 243
	חוק ארגון הפיקוח על העבודה,	769, 766, 677
704	תשי"ד-1954	197
703	פקודת ארגוני עובדים, 1945	678 - 677
703	פקודת ארגוני עובדים, 1947	
	חוק הבוררות, תשכ"ה-1968	חוק יסוד: הכנסת
161, 151 - 144, 141 - 140	5	679
176, 174 - 171		677
152	5(א)	661
151 - 150	5(ב)	682
173 - 171, 169, 150	38	677
608	פקודת בזיון בית המשפט	629, 627 - 624
704	חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953	661 - 660, 641, 632
	חוק בינוי ופינוי של אזורי שיקום,	687 - 686, 679, 669, 665 - 664
795	תשכ"ה-1965	92
	חוק בית הדין לעבודה, תשכ"ט-1969	683 - 681
650	סעיף 43	680
	חוק בית המשפט לענייני משפחה,	682, 680, 667, 660, 642, 628
	התשנ"ה-1995	662
506	5	625
		625
		682, 680, 667, 662, 660, 642
		679, 648
819		

מפתחות לכרך כ"ט

דבר המלך במועצה על ארץ ישראל (הגנה),	חוק הבנקאות (שירות ללקוח), תשמ"א-1981
639 - 638 1937	610, 592
645 חוק הארכת מועדים, תשל"ה-1975	593 5
639 תקנות ההגנה (איסור הכניסה), 1940	656, 648, 629 1940
תקנות ההגנה (בקשות לבתי המשפט), 1940	708, 672
639	630 20
641 תקנות ההגנה (בתי דין צבאיים)	423 33
639 1945 תקנות ההגנה (הפסקת אש) (אירופה),	423 70
640 - 639 1941 תקנות ההגנה (כספים),	703 1947
חוק לקיום תוקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה), תשי"א-1950	703 1945
640 חוק לקיום תוקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 13), תשי"ז-1957	חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984
640 חוק לתיקון ולקיום תוקף של תקנות ההגנה (כספים), תשי"ד-1954	177, 172 26
640 תקנות ההגנה (מניעת הפקעת מחירים), 1944	568 27(א)
639 תקנות ההגנה (עלייה), 1940	568 29(ג)
639 תקנות ההגנה (פיקוח על המזונות), 1942	568 41
638 תקנות ההגנה (שעת חירום), 1936	165, 142 41(ב)
640 - 637 1939 תקנות ההגנה (שעת חירום),	170, 142 52
672, 653 - 652	165, 142 52(ב)
640 - 638 1945 תקנות ההגנה (שעת חירום),	170 64
711, 672, 652	533 - 529 80
672, 652 5	532 80(ג)(1)
648 (2)94	142 96
640 א111	681 106
671 112	681 108
672 (8)112	681, 650 109
652 (8) - (6)114	חוק בתי המשפט (חיקון מס' 15),
660 119	התשנ"ב-1992
647 125	חוק גיל פרישה שווה לעובדת ולעובד,
709 פקודת הגנת הדייר	תשמ"ז-1987
חוק הגנת הדייר [נוסח משולב], תשל"ב-1972	דבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1922
593, 515	708 - 706 17
חוק הגנת הפרטיות, תשמ"א-1981	דבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1939
411 1	708 - 707 16(ד)
591 5	דבר המלך במועצה על ארץ ישראל, 1947
592 פרק ג'	714, 709 46
חוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981	דבר המלך במועצה על ארץ ישראל (סמכויות לשעת חירום) (הגנת מושבות), 1939
593 4	דבר המלך במועצה על ארץ ישראל (סמכויות לשעת חירום) (הגנת המושבות) (חיקון),
704 חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958	1940
חוק ההוצאה לפועל, תשכ"ז-1967	דבר המלך במועצה על ארץ ישראל (הגנה),
280 א81	638 1931

דברי חקיקה שאוּזכרו

430	(2)15	681,650	88
429	28	חוק הזדמנות שווה בתעסוקה, תשמ"א-1981	
429	33	363 - 362	
391	פרק ד'	חוק החזקת תעודת זהות והצגתה,	
	פקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983	643	תשמ"ג-1982
68	(ב)23	חוק הליכי תכנון ובנייה (הוראת שעה),	
69 - 68	52	תש"ן-1990	
264	105	חוק המחאת חיובים, תשכ"ט-1969	
264	106	4	
69,67 - 66	233	10	
64	פרק ד'	פקודת הסדר זכויות במקרקעין [נוסח חדש],	
	פקודת החברות (תיקון מס' 4), התשנ"א-1991	590	תשכ"ט-1969
66 - 64		חוק להסדר תפיסת מקרקעין בשעת חירום,	
	פקודת החברות (תיקון מס' 7), התשנ"ב-1992	644	תש"ט-1949
65		640	27
	חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992		חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם
203, 195, 180			ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996
203	3א(א)(3)	521 - 520, 518	
195	4א(א)(3)	704	חוק ההסכמים הקיבוציים, תשי"ז-1957
	חוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981	702	פקודת העסקת ילדים, 1945
593	3	703 - 702	פקודת העסקת נשים, 1945
610	חוק חוזה קבלנות, תשל"ד-1974		פקודת העסקת נשים וילדים במפעלי תעשייה,
247	חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973	700	1926
600, 258, 255, 253			פקודת העסקת נשים וילדים במפעלי תעשייה,
205 - 204	2	701	1927
601	3א(א)		חוק ההתגוננות האזרחית, תשי"א-1951
204	3ב(ב)	669, 649, 646	
206	4א(א)(1)	645	21
602, 205	5		חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 9),
205	11	669	התשנ"ח-1997
196, 194, 192, 187 - 186	12		חוק ההתיישנות, תשי"ח-1958
313, 211 - 208		162	3
196	12א(א)	602	8
210	12ב(ב)	392, 389	חוק זכויות החולה, התשנ"ו-1996
788	14א(א)	739, 598, 441, 429 - 428, 423	
788, 617, 603	14ב(ב)	765, 741	
799, 788	17	741, 738, 598, 595, 428	1
602	20	738	2
797	24	428	13
270	25א(א)	738 - 737	13א(א)
206, 202	26	762, 752, 743, 741	13ב(ב)
205	29	746	13ד(ד)
596, 210, 194, 189	30	743	14ג(ג)
210	31	430 - 428	15
821			

מפתחות לכרך כ"ט

615 - 614	73	209, 195, 187 - 186	39
644	חוק כלי הירייה, תש"ט-1949	607	43
	חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות,	606 - 605	52
600, 14 - 13	תשכ"ב-1962	604	53
769, 616, 599	1	254	54
616, 599	2	254 - 253, 250 - 248, 241	55
616, 14	3	249 - 248	55(ג)
616, 14	4	254 - 253, 250	56
616, 14	5	250	56(ד)
616, 14	6	602	60
616	א6	603	60(ב)
603	7	251	61(א)
603	20	604, 602, 600 - 599, 247, 205	61(ב)
261	חוק לא תעמוד על דם רעך, התשנ"ח-1998	600	פרק ב'
262	1(א)		חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה),
262	4	210	תשל"א-1970
494	חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961	604	2
492	90	607 - 606	3
	חוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958	602	8
100	9(8)	608	14
	חוק המועצות למוצרי פרות וירקות (ייצור	609	18
654	וייבוא), תשל"ג-1973	604	20
701	פקודת המועצות המקומיות, 1934	602	21
	פקודת מחלות בעלי החיים [נוסח חדש],	603	21(ב)
648	תשמ"ה-1985		חוק החוזים האחידים, תשמ"ג-1982
613	חוק המיטלטלין, תשל"א-1971	595	1
613	8	704	חוק חופשה שנתית, תשי"א-1951
613	9	644	32
613	10		חוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה),
618, 613	12	704	תש"ט-1949
673	חוק המים, תשי"ט-1959	704	חוק החניכות, תשי"ג-1953
593	חוק מינהל מקרקעי ישראל, תש"ך-1960		חוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991
701	פקודת המכונות (גידור), 1927	500	18
610, 592	חוק המכר (דירות), תשל"ג-1973	306	חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973
786	2(א)	704	חוק יישוב סכסוכי עבודה, תשי"ז-1957
	חוק המכר (דירות) (הבטחת השקעות של רוכשי	520, 511	חוק יסודות המשפט, תש"ם-1980
592	דירות), תשל"ה-1974	597 - 595, 589	
701	פקודת המכרות, 1925		חוק יסודות התקציב, תשמ"ה-1985
701 - 700	פקודת מניעת איומים, 1927	95, 87	א3
261	חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998	96	א3(ג)
		95	א3(ד)
		93	א3(ה)
			חוק הירושה, תשכ"ה-1965
		615	42(ב)
			822

דברי חקיקה שאוחדו

701	פקודת מסחר ותעשייה (הסדרה), 1927	387, 380 - 379, 322, 318 - 317	
706	פקודת מעיינות ארטס, 1925	380	1
593	חוק מקרקעי ישראל, תש"ך-1960	383	2
	חוק מקרקעי ציבור (סילוק פולשים), תשמ"א-1981	384, 381	3
593	תשמ"א-1981	382	(א)3
610, 601	חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969	388	(3)(א)3
621	6	388	(4)(א)3
621	7	382	(5)(א)3
621	8	383	(6)(א)3
618	9	384	(ב)3
620, 596	14	384	5
620, 613	15	384	6
620, 613	16	384	(ב)6
620, 613	17	385	(ג)6
620, 613	18	387, 385	7
620, 613	19	385	(א)7
620, 613	20	387 - 386	(2)(א)7
601	21	386	(ב)7
593	59 ואילך	387	(ז)7
600	69	386 - 385	8
591	125	386 - 385	9
591	(א)125	387	10
591	(ב)125	387	(ג)10
590	126	386 - 385	11
613	161	387	15
	חוק המקרקעין (תיקון מס' 16), התשנ"ד-1994	644	פקודת מניעת טרור, תש"ח-1948
591		593	חוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1961
	חוק המשכון, תשכ"ז-1967		חוק למניעת מפגעים (בטיחות מקררים), תשכ"ה-1965
296 - 295	5	593	חוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות), התשנ"ב-1992
606	9		פקודת מס הכנסה [נוסח חדש], תשכ"א
	חוק המתנה, תשכ"ח-1968	593	
610	(ג)5	235, 232	חלק ה
	חוק הנאמנות, תשל"ט-1979		(4)2
613	14	233	(ב)3
	חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), תשל"א-1971	237	9
503	18	78	(1)17
505, 500		237	46
	פקודת הנזיקים האזרחיים	78	
741	24	214	חוק מס שבח מקרקעין, תשכ"ב-1963
	פקודת הנזיקין [נוסח חדש]	235, 233 - 231, 229, 217	
390	5	236, 233, 230, 217	1
390	(א)5	231	(2)1
596	6	233	6
738, 731	23		
823			

מפתחות לכרך כ"ט

חוק לתיקון דיני סדרי הדין (חקירת עדים), תשי"ח-1957	644	37א
2א	731	56
384		
384	618, 605	חוק לתיקון דיני הנזיקין האזרחיים (הטבת נזקי גוף), תשכ"ד-1964
פקודת סדרי השלטון והמשפט, תש"ח-1948	69	חוק גירות ערך, תשכ"ח-1968
645 - 641, 639 - 638, 626 - 624	69	35(2)
668 - 667, 662, 653, 650 - 649, 647	593	חוק נכסי המדינה, תשי"א-1951
687, 677	590	חוק נכסי נפקדים, תשי"ו-1950
646		חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982
642	255 - 247, 245, 240	
694	503, 258 - 257	
640	504 - 503, 500 - 499	15
פקודת הסמכויות בעניין הייבוא, הייצוא והמכס (הגנה), 1939	503, 500, 498	15(א)
674, 654, 648	499	15(א)(1)
חוק סמכויות חיפוש בשעת חירום (הוראת שעה), תשכ"ט-1969	503, 499	15(ג)
644	504 - 503	15(ד)
חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים), תשל"ט-1979	505, 503	15(ה)
644, 632 - 631	500	15(ו)
672, 667, 649, 646	500, 496	15(ז)
640	497	16
חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995	497	17(א)
504, 500, 485, 481	497	20
505, 486	500	21(א)(ג)
487	501	28
488 - 487	501	28(ב)
489	501	28(ג)
505	246, 243 - 240	43
490	242, 240	45
505, 490	256, 250, 245, 240	46
505, 489	255	47
490	245	48(א)(1)
491, 488	555, 550 - 544, 530	184
491	550, 548 - 546, 544	216
505, 493	122	236
493	504	פרק ב'
490		חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996
488	487, 482	21(ב)(2)
493	504	21(ג)
491	504	32
491	504	33
497, 492 - 491, 486	501	33(ג)
505, 492, 488	504	34
493	487	41
493	487	

דברי חקיקה שאוּזכרו

505	(ז)24	493	(א)11
505	(ז)24	494	(3)(א)11
505,503,500,486	25	493	(4)(א)11
486	26	506,493	(5)(א)11
487	(א)26	494	(ב)11
506,504	(ב)26	497,494,492,486	(ג)11
486	פרק א	494	(ד)11
486	פרק ב	494 - 493	12
486	פרק ג	491	(ד)12
486	פרק ד	485	13
704	חוק עבודת נוער, תשי"ג-1953	486	14
644	5	496	(ב)14
704,362	חוק עבודת נשים, תשי"ד-1954	505,496	(ג)14
	חוק העובדים הסוציאליים, תשנ"ו-1996	496	(ד)14
595	1	497,494,492,486	15
370,366	חוק העונשין, תשל"ז-1977	486	(א)15
775,765,757,755,735,382 - 381		486	(ב)15
535	3 (שלפני תיקון 39)	505	16
558,536 - 535	(1)(א)7	497	(א)16
558	(א)9	497	(ב)16
536	(ב)9	500 - 499,487	18
558	11	502,499 - 498	(א)18
536 - 535	12	499 - 498	(1)(א)18
412	17 (לפני תיקון 39)	498	(2)(א)18
538	(ב)18	498	(3)(א)18
538	(ג)18	505,500 - 498	(4)(א)18
412	19	504 - 502,498	(5)(א)18
478	20	504 - 502,498	(6)(א)18
412	(א)20	506,503,501,499 - 498,487	(7)(א)18
736,131	(1)(א)20	504,502,498	(8)(א)18
417,134	(2)(א)20	504 - 503,500 - 498	(ב)18
736 - 735,132 - 131	(ב)20	506,502,498,488	(ג)18
137	(ג)20	502 - 500,486	19
412	(1)(ג)20	487	(א)19
448	21 (שלפני תיקון 37)	506,502	(ב)19
417,412	21	502 - 501,486	20
127	(2)(א)21	501,486	21
447	22 (לפני תיקון 37)	502,496,493	(ב)21
119	26 (שלפני תיקון 39)	502	(ג)21
534	26 (3) (שלפני תיקון 39)	505,503	(ד)21
116	(ג)29	506 - 505,502 - 501,491,486	22
535,121	ד34	505,496,486	23
412	ה34	503,500,496,486	24
478,121	ט34	500	(2)24
825			

מפתחות לכרך כ"ט

761,752,746,739	(א)316	479 - 478,474,456,447 - 445	י34
746,739	(ב)316	430 - 427,423	(3)יג34
775	317	428 - 427,424 - 423	(4)יג34
775,770	318	432,427,425,423	(5)יג34
775	319	478,456,121	יד34
775	320	479	טז34
775	321	547,422	יז34
539,440,434,416	333	412	יח34
440	334	729,673	כא34
440	341	412	(א)כב34
539,371	345	412	(ב)כב34
413	(1)(א)345	439	כד34
418	(2)(א)345	479	א35
419,417	(3)(א)345	488	50
418	(4)(א)345	262	(1)(א)61
418	346	498	א71
419 - 418	(א)346	736 - 735	(2)א90
392	347	734	113
539,371	348	733	167
384	352	400	170
419 - 418	(א)352	400	171
418	(ב)352	400	172
419 - 418	353	400	173
729	371	400	174
411	373	415	196
738,731,539,434,418	378	540	199
731	379	540	200
440,434	380	540	204
539	381	431	(1)(א)216
729	383	431	(4)(א)216
411	(1)(א)383	540	224
729	398	540	228
411	401	371 - 370	280
538	(א)402	501	286
539	407	371	290
729	(1)410	416	298
411	413	424	א300
731	414	409,123 - 122	302
539,534,371	428	775	312
414	447	775,746	313
415	(ב)448	775,746	314
416 - 415	452	775,739	315
729	456	747	(1)315
415	466	775 - 774,772 - 771,737	316

דברי חקיקה שאוחדו

640	44	747	תוספת
656	46	392	חוק העונשין (תיקון מס' 22) תשמ"ח-1988
646	46(ב)	449, 447	חוק העונשין (תיקון מס' 37)
	פקודת החוק הפלילי, 1936		חוק העונשין (תיקון מס' 39) (חלק מקדמי וחלק כללי), התשנ"ד-1994
448	17	131, 121, 116	
448 - 447	18	412, 409, 392	
122	225	735, 535 - 534, 447 - 445, 419	
122	תיקון 28		חוק העונשין (תיקון מס' 43) (התאמת דיני העונשין לחלק המקדמי ולחלק הכללי), התשנ"ה-1995
	חוק לתיקון פקודת החוק הפלילי (מס' 28), תשכ"ו-1966	735	חוק העונשין (תיקון מס' 44), התשנ"ה-1995
409			
	חוק הפרוצדורה האזרחית העותמאני	424	
270	80	98	חוק העמותות, תש"ם-1980
595, 203	חוק הפרשנות, תשמ"א-1981	105	43
595	פקודת הפרשנות [נוסח חדש]	252 - 251, 247	חוק הערכות, תשכ"ז-1967
	חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994	255	
425		253	1
700	פקודת הקיסור, 1925	246	2
	פקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976	247	3
429	41(7)	248, 241	6(ב)
630	חוק הרופאים הווטרינריים, התשנ"א-1991	617, 602, 254, 252	8
	חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, תשמ"ז-1987	254, 247	16
643		251, 247	18
	חוק הרשויות המקומיות (הסדרת השמירה), תשכ"א-1961	682	חוק ערי ואזורי פיתוח, תשמ"ח-1988
643			פקודת העיתונות
373	חוק השבות, תש"י-1950	684	19(2)
	חוק שוויון הזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988		פקודת הפטנטים והמדגמים (תיקון), תשי"א-1951
369, 367, 362			סעיפים 57 - 68
388, 377, 371		644	חוק פיצויי פטורים, תשכ"ג-1963
370 - 367, 361	2	704	חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, תשל"ה-1975
372 - 371	2(א)	593	פקודת הפיצויים לעובדים, 1926
369	2(א)	700	פקודת הפיצויים לעובדים, 1927
370 - 369, 367, 362 - 361	7	701	פקודת הפיצויים לעובדים, 1947
388 - 387, 376, 373 - 372	7(א)	703	חוק הפיקוח על המטבע, תשל"ח-1978
388			21
388, 370	9(ב)	640	חוק הפיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, התשנ"ו-1996
387	10	663	חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, תשי"ח-1957
387	10א		
387, 370	12	644 - 643, 631	
387	13	656 - 653, 648	
368	15	684, 674 - 673, 666, 663	
	חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 3), 1995		
371 - 369, 367		640	4
367	7		
	חוק השומרים, תשכ"ז-1967		

מפתחות לכרך כ"ט

חוק שירות ביטחון (תיקון מס' 4),	611	1
תשנ"א-1991	611	פקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975
חוק שירות המדינה (משמעת), תשכ"ג-1963	68	
370	303	14
חוק שירות מילואים (תגמולים), תשי"ב-1952	303	20
704	68	34(8)
חוק שירות עבודה בשעות חירום, תשכ"ז-1967	301, 295, 288	פקודת השטרות [נוסח חדש]
704, 669, 648, 645	306	3(ג)
חוק שירות התעסוקה, תשי"ט-1959	296	19
חוק השכירות והשאלה, תשל"א-1971	299	19(א) לנוסח הישן
610	299	19(א) לנוסח הישן
610	264	22
610	274, 272, 268	22(א)
610	302, 286 - 285	22(ב)
610	264	23
חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, תשכ"ד-1964	301, 288	23(א)
704, 362	310	23(ב)
חוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשנ"ו-1996	314, 293, 291 - 290, 264	24
362	267, 264	25
595	273 - 271, 269 - 267, 263	25(א)
חוק השליחות, תשכ"ה-1965	314 - 311, 292, 283, 280, 275	
280, 264	276 - 275, 273, 271, 263	25(ב)
312, 289 - 288	284 - 283	
599	281	29(ב)
601	271	56
301, 298, 289 - 287	310	60(ב)2
293	295	91
601	264	92
310, 308	284, 272	92(א)
314 - 312	303	105
282, 279, 265	302 - 301, 299	105(א)
294	299	105(ב)
חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951	299	
704		חוק שיורי זכויות האשה, תשי"א-1951
644	373, 362	
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום	373	5
(אבטחת מוסדות חינוך), תשל"ד-1974	643	
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום	646	חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955
(אזורי בטחון), תש"ט	309	440א
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום	645	חוק שיקים ללא כיסוי, תשמ"א-1981
(אזורי בטחון), תשל"ב	645	11א
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום	644	חוק שירות ביטחון [נוסח משולב],
(החוקת תעודת זהות והצגתה), תשט"ז	408	תשמ"ו-1986
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום		26
(החוקת תעודת זהות והצגתה), תשמ"א-1981		43
		46(ב)
		828

דברי חקיקה שאושרו

תקנות בתי הדין לעבודה (עבודת הערכאות השיפוטיות במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991	650
תקנות בתי המשפט ולשכת ההוצאה לפועל (סדרי דין במצב חירום מיוחד), התשנ"א-1991	648, 632, 625
682 - 681, 669, 664, 651 - 650	687 - 686
3	681
תקנות העברת קרקע, 1940	711, 708 - 707
תקנות זיהום הים (הטלת פסולת), תשמ"ד-1984	
6	630
13	630
תקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993	
7	195
10	203
15	203
21(ה)	203
תקנות חובת המכרזים (העדרת תוצרת הארץ, וחובת שיתוף פעולה עסקי), התשנ"ה-1995	203
תקנות חובת המכרזים (העדרת תוצרת מאזורי עדיפות לאומית), התשנ"ה-1995	203
תקנות הטיס (בטיחות בשדות תעופה של רשות שדות התעופה), התשנ"ב-1992	630
תקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה) (חלק 1) (חלק 2), תשמ"ב-1981	630
תקנות ניירות ערך (הגבלות בענין ניגוד ענינים בין חברה רשומה לבין בעל שליטה בה), התשנ"ד-1994	66
תקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984	
1	141
101(א)(1)	162
101(א)(2)	162
101(א)(3)	162
101(ב)	162
198	534
376	176
399	144
411	177 - 139
500	165
500(4)(א)	165
500(5)	165
	829

חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (הסדרי משפט ומנהל - הוראות נוספות), תשכ"ט-1969	644
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (הסדרת השמירה ביישובים), תשט"ז	643
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (הסדרת השמירה ביישובים), תשכ"א	643
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה - שיפוט בעבירות ועזרה משפטית)	643
פקודה להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), תש"ט-1948	644
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (מעצרים בשעת חירום מיוחדת), תשמ"ב-1982	643
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשי"ז	643
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות) (תיקון), תשל"ג	643
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (פיקוח על כלי שיט) [נוסח משולב], תשל"ג-1973	644
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוס), תשי"ב	643
חוק להארכת תוקפן של תקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוס), תשמ"ז	643
חוק לקיום תוקפן של תקנות שעת חירום (תשלום מקדמה למשרתים במילואים), תשל"ד-1974	643
חוק לקיום תוקפן של תקנות שעת חירום שונות, תשל"ד-1974	643
חוק לתיקון תקנות שעת חירום (יציאה לחוץ לארץ), תשכ"א-1961	640
פקודת תאונות ומחלות עבודה, 1945	703

חקיקת משנה - תקנות

תקנות הבזק (התקנה, תפעול ותחזוקה) (תיקון), התשנ"א-1991	669, 651 - 650
תקנות בריאות העם (הפריה חוץ גופית), תשמ"ז-1987	520, 517, 515
14	746
תקנות בריאות העם (טופסי הסכמה), תשמ"ד-1984	743, 423

מפתחות לכרך כ"ט

תקנות שעת חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה	166	502
– שיפוט בעבירות ועזרה משפטית) 643	162	502(ב)
תקנות שעת חירום (מוסדות חינוך במצב מיוחד	156	527
בהג"א), התשנ"א-1991 650 - 651		תקנות הסגוריה הציבורית, התשנ"ו-1996
תקנות שעת חירום (מעצרים בשעת חירום	501, 485	
מיוחדת), תשמ"ב-1982 672, 667, 649	506, 502	1(ב)
3(א) 672	506, 502	2(ב)
4 672	503	2(ג)
תקנות שעת חירום (מצב מיוחד בהג"א),	506	3(א)
התשנ"א-1991 649 - 650, 669	506	3(ג)
8 649		תקנות הסגוריה הציבורית (שכר טרחה
תקנות שעת חירום (פיקוח על אניות) 643		לסניגורים ציבוריים), התשנ"ו-1996
תקנות שעת חירום (רישום ציוד וגיוס) 643	496 - 495, 493, 486 - 485	
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	495	2
ב"בזק" - חברה ישראלית לתקשורת	495	3
בע"מ), התשנ"ד-1994 685, 648		תקנות העונשין (הפסקת הריון), תשל"ח-1978
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	747	13(ד)
בטחנות קמח), התשנ"ד-1994 685, 648		תקנות העיריות (מכרזים) (תיקון),
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	195	התשנ"ז-1997
במשק הדלק), תש"ן-1989 685, 648		תקנות הפיקוח על מעונות (אחזקת זקנים
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים		עצמאיים ותשושים במעון), תשמ"ו-1986
במשק הדלק (ביטול), תש"ן-1989 686	630	
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים		תקנות הפיקוח על מעונות (תנאי קבלה ושהייה
במשרד החינוך והתרבות), התשנ"ג-1993		של מטופלים במעון שהוא מוסד לטיפול
685, 648	630	סוציאלי, התשנ"ד-1994
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים		תקנות הפרוצדורה האזרחית, 1938
בעבודה סוציאלית), התשנ"ד-1994	176	317
685, 648		תקנות הקייטנות (רישוי ופיקוח),
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	630	התשנ"ד-1994
בעבודה סוציאלית) (ביטול),		תקנות שירות המדינה (תקשי"ר)
התשנ"ד-1994 686	370	43.422
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים		תקנות שעת חירום (אכטחת מוסדות חינוך) 643
בקריה למחקר גרעיני – נגב), תש"ן-1989		תקנות שעת חירום (אזורי בטחון), תש"ט-1949
685, 648	647, 643	
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים		תקנות שעת חירום (איסור פיטורים במצב
בקריה למחקר גרעיני – נגב),	650	מיוחד בהג"א), התשנ"א-1991
התשנ"ו-1996 685, 648		תקנות שעת חירום (בזק), התשנ"א-1991
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	651 - 650	
בשירות הציבורי), התשנ"ג-1993 685, 648		תקנות שעת חירום (החזקת תעודת זהות
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	643	והצגתה)
בשירות הציבורי), התשנ"ו-1996 685, 648		תקנות שעת חירום (הסדרת השמירה ביישובים)
תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	643	
בשירות הציבורי), התשנ"ז-1996 685, 648		תקנות שעת חירום (טלגרף אלחוטי),
	650	התשנ"א-1991

דברי חקיקה שאוּזכרו

הצעת חוק יסודות התקציב, תשנ"א		תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	
96, 88 - 87		בשירות הציבורי) (ביטול), התשנ"ז-1997	
הצעת חוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ז-1997		685 - 686	
379		תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	
הצעת פקודת סידור המלאכות והתעשיות		בשירות הציבורי) ("בוק" ו"רפא"ל"),	
700 - 699		התשנ"ז-1996	
הצעת חוק סמכויות שעת חירום (מעצרים		תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	
641		בשירות הציבורי) ("בוק" ו"רפא"ל")	
הצעת חוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ה-1995		(ביטול), התשנ"ז-1997	
484		תקנות שעת חירום (שירותי עבודה חיוניים	
489	2	בשירותי הכבאות וההצלה), התשנ"א-1991	
491, 489	4	685, 648	
500	12	תקנות שעת חירום (תקופת מצב מיוחד בהג"א),	
הצעת חוק העונשין (חלק מקדמי וחלק כללי),		התשנ"א-1991	
424, 422, 419	תשנ"ב-1992	646	
422	40	הצעות חוק יסוד	
הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 41) (אחריות		הצעת חוק יסוד: החקיקה, תשל"ו	
424	מופחתת), תשנ"ה-1995	660, 642	
הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 47) (לא תעמוד		הצעת חוק יסוד: החקיקה, תשל"ח	
262	על דם רעך), תשנ"ה-1995	660	
הצעת חוק לתיקון דיני העונשין (הפסקת הריון),		הצעת חוק יסוד: החקיקה, תשנ"ב	
750, 747	תשל"ו-1975	הצעת חוק יסוד: החקיקה, תשנ"ג	
הצעת חוק לתיקון דיני העונשין (פגיעות בגוף		664, 661 - 660	
421	האדם), תשכ"ד-1964	628	13
421	1	664	18 (ב) (1)
421	2	הצעות חוק	
422	9	הצעת חוק איסור הטרדה מינית על ידי מי	
422	11	שמצל מרות או תלות, לרבות נותני שירות,	
הצעת חוק לעריכת קובץ דיני ממונות,		מחנכים ועוד, תשנ"ז-1996	
588	תש"מ-1980	הצעת חוק לאיסור תחרות לא הוגנת,	
הצעת חוק שוויון הזדמנויות בעבודה,		תשנ"ז-1996	
363	תשמ"ו-1986	הצעת חוק הזדמנות שווה בתעסוקה,	
הצעת חוק שוויון הזדמנויות בעבודה,		תשמ"ז-1987	
366	תשמ"ז-1987	הצעת חוק הזדמנות שווה בתעסוקה (תיקון),	
אמנות בינלאומיות		תשמ"ז-1986	
אמנת אבטלה, 1919		הצעת חוק הזדמנות שווה בתעסוקה (תיקון)	
אמנת גיל מינימום (תעשייה), 1919		(איסור הפליה בקידום בעבודה),	
אמנת הגנת אמהות, 1919		תשמ"ו-1986	
אמנת עבודת לילה (קטינים), 1919		הצעת חוק הליכי תכנון ובנייה, תש"ן-1990	
אמנת עבודת לילה (נשים), 1919		הצעת חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון מס' 9),	
אמנת שעות העבודה (תעשייה), 1919		תשנ"ז	
כתב המנדט על ארץ ישראל		הצעת חוק ההתיישנות, תשנ"ו-1995	
706 - 705	2	הצעת חוק זכויות החולה, תשנ"ב-1992	
831		31 (א)	
		הצעת חוק חסינות עובדי ציבור	

מפתח עניינים

	בנקאות
799, 797, 792	כשל שוק
799, 794 - 792	בעיית הסחטן
792	בעיית איסוף
793	הערכתו את סיכויי
796 - 795	הפקעה ע"י הרשויות
796	השפעתה על המו"מ
793 - 792	התנהגות אסטרטגית
792	מונופולין הרדי
792	עלויות עסקה
792	עמדה מונופוליסטית
794	פיצויים בשווי השוק
794	קושי בבירור הערך הסובייקטיבי לסחטן
793	תוצאה - הקצאה לא יעילה של משאבים
222, 216	מחיר שוק
	ניירות ערך ר' דיני תאגידים
	קריטריון יעילות
791	קריטריון פרטו
791	קריטריון קלדור-היקס
21	שוק הון, יעילותו
796, 791, 72 - 70, 62, 59, 55, 49, 42 - 39	שוק משוכלל
791	יכולת קוגניטיבית לבחון חלופות
791	מוטיבציה שמנחה החלטות
791 - 790, 785	תועלת חברתית כוללת
	בתי משפט
	בג"צ ור' משפט מנהלי
	ביקורת על החלטות המנהל
85	ביקורת מוחלטת
86	השפעתה על השימוש בחוק התקציב
	התערבות במדיניות ממשלה
	בחקיקת משנה ר' תורת המשפט, חקיקה ור' חוקה, חירום
670, 660 - 659	בענייני ביטחון ור' חוקה, חירום
85	מגבלותיה
83 - 82	תמיכה במוסדות צבור
502	מגמה להעביר עתירות לבתי משפט אזרחיים
	בוררות
172, 168, 161 - 158, 151 - 149	הסכם בוררות
227, 216 - 215	הפרת הסכם מקרקעין

מפתחות לכרך כ"ט

153, 148 - 147	כהליך חלופי
227, 216	תביעות הדדיות
175, 168, 163 - 162, 158, 156, 153 - 146	תניית בוררות
170, 163, 142	בית משפט לתביעות קטנות
8	גושפנקא לאי חוקיות
176, 168 - 167, 162 - 161, 152, 148 - 147	זמן שיפוט
153, 150, 147	כפל דיון
152, 148 - 147, 72, 70, 62, 58 - 57	משאבי מערכת המשפט
176, 168 - 167, 162 - 161, 157	
56 - 54, 47, 21	עלויות שיפוט
	נשיא בית המשפט העליון
	סמכות שיבוץ המותבים ר' שיבוץ המותבים
	סעדים
184	פיצויים ור' דיני חוזים
184	צו מניעה זמני
	עלויות שיפוט ר' משאבי מערכת המשפט
585 - 567	שיבוץ שופטים כמותבים בבית המשפט העליון
	אופן השיבוץ
583, 576 - 573, 571	העדר אקראיות
585 - 580, 577 - 576, 570	על פי תחומי התמחות
585 - 583, 581 - 576	על פי ותק
577	על פי זמינות
	בעולם
570	באנגליה
570	באירופה
570	בארצות הברית
571	גידול במספר שופטי בית המשפט העליון
570	השלכת השיבוץ על תוצאת ההליך
585, 570	זהות השופט המוביל
569 - 568	סמכות נשיא בית המשפט העליון
569 - 568	האצלת הסמכות למשנה לנשיא
575	מידת התערבותו
	קריטריונים להכרעת הנשיא ר' אופן השיבוץ
584, 568	תחולת הדין המנהלי על הפעלתה
5	תורת השפיטה
693	אבחנה בתקופות בפסיקה
520 - 519, 512	אי שפיטות
560	בניית פסק הדין
534 - 531	גיבוש דעת רוב
	הכרעת שופט
569, 9, 5	אובייקטיביות
10	במקרה קונקרטי ע"י תאוריה כללית
570 - 569, 11 - 9	תלויות שופט

מפתח עניינים

560	הנמקת החלטות
720 - 719	בשנות החמישים
513, 185 - 184, 11	השקפה ערכית של שופט ור' תורת המשפט, מוסר ומשפט
12	פלורליזם ערכי
534 - 531	התייעצות שופטי מוחב
	חקיקה שיפוטית, ר' תורת המשפט, חקיקה
516, 514, 10	יישום חוק כללי במקרה קונקרטי
	כוונת המחוקק ר' תורת המשפט, פרשנות
15, 13 - 10	מקרינות וגורל
513	ניטרליות
13	שיקול דעת "חלש" ו"חזק"
513, 15, 13	שרירות
519, 516, 513	תחושת צדק של שופט
	הגנת הצרכן
	אחריות חמורה על יצרנים בגין נזק
594	גרמניה ושווייץ
593	איסור ניצול מצוקת הצרכן
593	חובה מוגברת על ספק לעניין הטעיה ועושה
406	כפטרנליזם
593 - 592	חובת הספק לספק מידע נאות לצרכן
	פיתוח הסדרים צרכניים מחוץ לקוד האזרחי
594	גרמניה
594	קונטיננט
593	פער אינפורמטיבי אינהרנטי
613	תחרות ור' גם חיובים
	תחרות בלתי הוגנת ר' נזיקין
	הטרדה מינית
321	בין החברה האמריקנית והישראלית
	במדינות העולם
345 - 344	אוסטרליה
344, 321	אנגליה
321 - 320	ארה"ב
360 - 359, 345 - 331	פסיקה
344, 334 - 333, 325 - 323	רקע חקיקתי
330 - 326	רקע תיאורטי
346	יפן
349	מועצת הקהילה האירופית
346	צרפת
350, 344, 321	קנדה
	במקומות עבודה
387 - 385, 379 - 378, 360, 358, 350, 338, 336, 333	אחריות מעביד

387 - 385, 380	החוק הישראלי החדש למניעת הטרדה מינית
382	אחריות מעביד
383, 380	אי דרישה להוכחת הכפייה
380	אי היוקנות למבחן האדם הסביר
384 - 380	אי מיקוד בעולם העבודה דווקא
380	הגדרת התנהגות האסורה
387	התייחסות לכבוד האדם ולשוויון
384, 380	סמכות לבית הדין לעבודה
385	עוולה אזרחית ועבירה פלילית
385 - 384	התיישנות העוולה
388 - 387	נטל הוכחה נזיקי
377, 360 - 359, 321	תיקון חוק שוויון הזדמנויות בעבודה
360, 352, 348 - 346, 340, 336, 333 - 331	חקיקה ראשית או פיתוח שיפוט
380, 373 - 371, 366	כהפליה אסורה על בסיס מין
380 - 373, 360, 349, 321	כפגיעה בכבוד האדם וחירותו
369 - 361, 324 - 323, 321 - 320	כפגיעה בשוויון ההזדמנויות בעבודה
388 - 387, 380, 371	
	מבחנים פסיקטיים
345 - 344, 342 - 340, 321	מבחן "האדם הסביר"
383, 380, 376, 360, 358 - 351	
360, 358 - 352	ביקורת המבחן
376, 358 - 351, 342	מבחן "האיש הסביר"
382, 346, 342 - 339, 337 - 335	מבחן הכפייה
385 - 384, 346, 342 - 340, 338	מבחן הנזק הנפשי
355, 342, 340	מבחן סובייקטיבי
340, 338, 336	סגנון לבוש ודיבור פרובוקטיבי
	סוגי הטרדה
344 - 343, 332, 328, 321 - 320	זה תמורת זה "quid pro quo"
380, 369, 367, 365, 363, 349	
340 - 338, 335, 332, 328, 321 - 320	סביבה עוינת
380, 367, 363, 349 - 348, 342	
360, 352 - 349	ביקורת האבחנה
319	נתונים סטטיסטיים
382, 348, 343	על רקע נטייה מינית
377, 369, 352, 344	סנקציה פלילית
320 - 319	רקע היסטורי
330 - 322	בארה"ב ור' הטרדה מינית בעולם
	בישראל
388 - 373	במסגרת חקיקה ייחודית
373 - 361	במסגרת חקיקת עבודה
373, 359 - 358, 345, 343	שלא במקומות עבודה
360 - 358	ביקורת על מיקוד ההטרדה בעבודה

מפתח עניינים

	התיישנות
617	הסדרי השעיה של מועדים – החלת ההתיישנות
162	העלאת טענת התיישנות
552	התיישנות עבירת שרשרת
385	לעניין הטורדה מינית
621, 615	קודיפיקצית ההתיישנות בקוד האזרחי
	חוזים
788, 200 - 198	אוטונומיה של הפרט ור' חוקה
799, 797, 791 - 787, 784, 202	אוטונומיה הרצון
205	ביטוי חיצוני לרצון
609	אחריות חמורה ומוחלטת
602	אי מסוגלות לביצוע החוזה
520, 518, 513, 200	אינטרס ההסתמכות
788 - 787, 618, 207	ביטול חוזה
787, 602	הודעת ביטול
612	השבה מחמת ביטול ובטלות
787	זמן סביר
603	סיכון אי הגעת ההודעה
602	מחמת ההפרה
603	מחמת פגם בכריתה
603	מחמת פגם ברצון
788	על ידי בית-משפט
788	על ידי צד לו
619, 609 - 608	ביצוע בקירוב
204	גמירות דעת
744	לעניין הסכמה לטיפול רפואי
618	גם הפרת חוזה
199	דינמיות מסחרית
210 - 208, 196 - 195, 186	דרך מקובלת
203	הזמנה להציע הצעות
204	המכרז כהזמנה
796, 593	הטעיה
744	לעניין הסכמה לטיפול רפואי
798	הליך ההתקשרות
799 - 798	הוגנותו
798	פגום
788, 210 - 207, 203, 196 - 194, 187 - 186, 180	הליך טרום-חוזי
	הסכמי ממון בין בני זוג ר' משפחה
210 - 209, 206 - 204	הפרת חוזה ור' תרופות
607, 602	יסודיות ההפרה
601, 208 - 204, 195, 183, 180	הצעה ור' תחרות בין הצעות
837	

מפתחות לכרך כ"ט

204	בלתי חוזרת
601	הדירות הצעה לכריתת חוזה
204	על תנאי
207 - 206	פקיעת הצעה
797, 618, 206	השלמת פרטים ופערים
520, 518, 515, 209 - 208, 204	השחק
289, 209	מכוח הבטחה
209	על ידי מצג
186	התקשרויות חוזיות משניות
	זכויות אדם, התנאה ר' חוקה
	חוזה אחיד
619, 189 - 188	העדר מפרט
786	העדר משא ומתן אמיתי
196	העדר תנאי יסודי
786	פערי כוח ועושר בין הצדדים
784	שיקוף רצון הצדדים
784	תועלת חברתית מצרפית
784	תנאי מקפח
784, 188	חוזה ביטוח
619	חוזה בטל
210	חוזה בלתי הוגן
797, 787	חוזה בלתי חוקי
210	חוזה בלתי מאוזן
797	חוזה בלתי מוסרי
515	חוזה בלתי רצוני
787	חוזה הלוואה
619, 610	הלוואות מחוץ למערכת הבנקאית
610	חוזה לטובת אדם שלישי
619	חוזה למתן ציונים
619	חוזה לפיני דירה
786 - 785	חוזה לרכישת דירה
786 - 785	חוזה לרכישת מכונית
13	חוזה מותלה
617	חוזה מכר ר' קניין
619	חוזה משחק
	חוזה מתנה ר' חיובים
313, 211, 209 - 208, 203 - 202, 195 - 194, 186	חוזה נספח
619	חוזה על תנאי
19	חוזה עם תאגיד
	חוזה ערבות ר' חיובים
619	חוזה פסול
619, 610	חוזה קבלנות
610	חוזי מלאכה

מפתח עניינים

619,610	חוזה שירותים
518	חוזה רופף
203	חוזה רשות
610	חוזה שכירות ור' קניין
610	יחסים פנימיים בין משכיר ושוכר
619,611	חוזה שמירה
619	חוזה תווך
797,201	חופש ההתקשרות
790,788,709	חופש חוזים
798,796	טעות
744,740	לעניין הסכמה לטיפול רפואי
	כבוד האדם ר' חוקה
	כפייה
	בעיית הסחטן ר' בנקאות, כשל שוק
788	הדין באיטליה, בצרפת ובארה"ב
789	כאחד הגורמים להתקשרות
744,740	לעניין הסכמה לטיפול רפואי
799 - 798,796,790 - 787,784	לעניין כריתת חוזה
787	מבחן הכניעה ללחץ כפרמטר לכפייה
790 - 789	קשר סיבתי
796,788 - 785	שמקורה באדם שלישי
796 - 795	שמקורה ברשויות המדינה
799 - 798,790 - 789,786	תנאים מפליגים לטובת הנכפה
798,618	כריתת חוזה
790	אי רצון להתקשר
	לחצים וכפייה ר' כפייה
207 - 205	מועד שכלול החוזה
522 - 521,517	מושג ההסכמה
187	מושג-סל
200,194,190 - 189,187,183-184	מושג-שסתום ר' גם תום-לב, תקנת הציבור
	מכרזים ר' משפט המנהלי
204	מסרימות
	מפגש רצונות ר' אוטונומית הרצון ור' תכלית החוק
200	משא ומתן חופשי
	משא ומתן לקראת כריתת חוזה ר' הליך טרום-חוזה
	נזק
608	הקטנת הנזק
618	סיום חוזה
602	הודעה על הסיום
618,611,609	סיכול
609	מבחן חלוקת הסיכונים
609	מבחן יכולת הצפייה והמניעה
609	סיכול זמני - השעיית החוזה
	סעדים ר' תרופות

מפתחות לכרך כ"ט

798, 593	עושק
	עסקה ר' חוזה
616, 597 - 596	עקרון "אין חוטא נשכר"
212 - 211, 202, 199 - 198, 194, 190, 187, 185 - 184, 67	עקרון חופש החוזים
199 - 198	גובר על האיסור להפלות
288, 211 - 208, 202, 200, 197 - 194, 190 - 183	עקרון תום-הלב
789 - 788, 616, 613, 608 - 607, 605, 600, 597 - 595, 592, 522, 313, 301, 295	
799	פגם בכריתה
798, 789 - 788, 784, 619	פגמים ברצון ור' אוטונומיית הרצון וכריתת חוזה
189	פסלות תניה חוזית
798, 618, 609 - 607, 605, 270	פרשנות חוזה ור' תורת המשפט, פרשנות
619	צורת החוזה
210, 194, 186	קונסטרוקציה חוזית
196, 186	קונסטרוקציה טרום-חוזית
209 - 208, 206 - 204	קיבול
602, 205 - 204	הודעת קיבול
205	חפיפה להצעה
	קיומו ר' חיובים
	קיפוח
744	לעניין הסכמה לטיפול רפואי
	רצון חופשי בבסיס החוזה ר' אוטונומיית הרצון
605	שערוך הסכום החוזי בתקופת החוזה
618	תוכן החוזה
789	אי התערבות הדין
799 - 798	הוגנתו
798, 796	פיקות הדין
203 - 202, 180	תחרות בין הצעות
180	תחרות הוגנת ור' משפט מנהלי, מכרז
205	תיאוריה אובייקטיבית
	תכלית דיני החוזים
799, 797, 789, 785	הבטחת הוגנות, איוון ושקילות התמורות
799, 797, 795, 791 - 790, 785	השאת רווחה ותועלת חברתית כוללת
791	רגולציה ממשלתית
797, 791	שוק משוכלל
799 - 788, 788 - 787, 785	מפגש רצונות חופשי
799	צדק מהותי או פרודצורלי
	תמורה
790	הערכתה ככראית
799 - 796, 789	שקילות התמורות
797 - 796	יכולת להעריך שקילות
	תנאי החוזה
789	גרועים במידה בלתי סבירה
798	כראיה לפגם ברצון

מפתח עניינים

799 - 798, 790 - 789, 786	לטובת הצד שרצונו נפגם
786	קשים ומוחצים ור' חוזה אהיד
618	תנאי מכללא
619	תקופת החוזה
610 - 609	בלתי מסוימת
744, 597 - 595, 592, 522, 202, 197, 194, 190 - 189, 183	תקנת הציבור ור' גם עונשין
606, 211 - 209, 204	תרופות על הפרת חוזה
	אכיפה
797	אכיפת חוזה לא מאוּן
515	לא צודקת
210	השבה הרדית
605	מועד הערכת נזק
605	מועד הנטל לתור אחר עסקה חלופית
607	סייגים
606	סעד הגנה בעין
607	סעד השעיית חיוב חוזי בגין הפרת חיוב נגדי
210	פיצויי הסתמכות (פיצויים שליליים)
211	פיצויי קיום (פיצויים חיוביים)
184	פיצויים בגין הוצאות
210	צו אכיפה
210, 184	צו מניעה
607	תביעת תלויים במות נפגע
607	יריבות חזית מלאכותית
	חוקה
751, 743, 741 - 740	אוטונומיה של היחיד ור' חוזים
380	לעניין הטרידה מינית
408, 406 - 404, 401, 397 - 390	לעניין משקל הסכמת נפגע בפלילים
443 - 442, 436, 433 - 431, 429, 426, 424, 410	בחירה חופשית כאוטונומיה
404, 394	הגבלתה בגבול אוטונומיה הזולת
395	יחיד
442, 438, 409, 407, 402, 400 - 395	ציבור
442, 438, 409, 407, 402 - 397	אזרחות
710	בתקופת המנדט הבריטי
84	אמון הצבור
769, 644 - 643	ביקורת שיפוטית
707 - 706	בבית משפט מנדטורי
675 - 671, 659 - 652, 627 - 626	ביטול מכללא של חוקים
	חוקתיות הדרישה להסכמה מודעת בהפסקת הריון ר' רפואה
78 - 77	גוף לבר ממשלתי
	גזענות
330 - 329	ופמיניזם
	דמוקרטיה

מפתחות לכרך כ"ט

191	אופייה של מדינת ישראל
710	הביאס קורפוס
373	הכרזת העצמאות
82	הפליה ור' שוויון
191	איסור הפליה
498	החלה הדרגתית של הסנגוריה הצבורית
193	הפליה אקראית
193	הפליה פרסונלית
193 - 192	הפליה קבוצתית- מעמדית
706, 193 - 192	על רקע דת, גזע, מין
595	פרשנות לא מפלה
773, 771 - 770, 765, 755, 751, 743, 740, 410	זכות אדם על גופו
616, 599 - 597	זכויות האישיות
616, 599	הצהרת מוות
	זכות ילד מאומץ לשוויון ר' שוויון
616, 599 - 598	זכות לבחירת השם
598	זכות לחופש תנועה
616	זכות לחירות אישית
	זכות לכבוד ר' ערך
619, 616, 598, 591, 458	זכות לפרטיות
380	הטרדה מינית כפגיעה בפרטיות
766 - 765, 738, 598	פרטיות הנזקק לטיפול רפואי
769, 766, 616, 598	זכות לשלמות הגוף
772, 770	של עובר
728, 673, 616, 598	זכות לשם-טוב ור' נזיקין, לשון הרע
	זכות בעלות על קניין
797, 712 - 711, 709 - 708, 706 - 705	הפקעת רכוש לצורכי ציבור ור' קניין
741, 740, 380, 376 - 375	זכות הגדרה עצמית של הפרט
404	זכות הגשמה עצמית של הפרט
	זכויות חולים/ מטופלים ר' זכות לפרטיות, לכבוד, זכות אדם על גופו
11, 7	זכויות חשודים
	זכות לייצוג ר' זכויות נאשמים
7	זכות נחקר לכבוד
7	זכות נחקר לשלמות גופו
7	זכות נחקר למוצא פיו
211, 201, 198 - 197, 194, 191, 183	זכויות יסוד
191	איוון
197	הגנת האזרח מפני השלטון
198	התנאה על זכויות
	זכויות חוקתיות בימי המנדט הבריטי
711 - 708	השפעת מלחמת העולם ה-2
	יצירת שיח זכויות בשנות ה-20
707 - 706	בבית המשפט

מפתח עניינים

707 - 706	ביקורת שיפוטית על חקיקה
707 - 705	מכוח כתב המנדט
708 - 707	צמצום הזכויות בשנות ה-30, 40
711	שינוי בהרכב האנושי של ביה"מ
712 - 711, 704	שנות החמישים כמהפכה חוקתית?
516	זכות כללית וזכות ספציפית
197	חובת גוף פרטי להתנהג בהתאם להן
	פגיעה על ידי חקיקת חירום ר' ערך חירום
522, 520, 518, 516, 8	תורת הזכויות
769	זכות לחיים
443 - 442, 439, 409, 402 - 400	קדושת החיים
773 - 769, 523	של עובר
769	בגרמניה
771	של ביציות מופרות (פוטנציאל חיים)
528 - 507	עניין נחמני
	זכות למידע
754	מידע רלבנטי לאישה לפני הפסקת הריון
728	זכות ל"שלוש הצבור"
546 - 545, 250, 244	זכויות נאשמים
505 - 481	זכות לייצוג
506, 484	בעולם
484 - 483	דו"ח הרנון
484 - 483	ועדת בכור
482	חקר האמת ותקינות ההליך
482	יחסי כוחות נאשם-מדינה
504, 499 - 498, 483	מינוי סניגור ע"י בימ"ש
504, 485	ניתוק התלות
505, 503 - 498, 496, 487, 485, 483	נאשמים חסרי אמצעים
	סניגוריה ציבורית
498 - 496, 489, 486	אתיקה מקצועית
484	ביקור בבתי מעצר
505, 492, 488	דו"ח שנתי
504, 501 - 500, 488	הודעה על הזכאות
493, 484	הוצאות הגנה
506, 493	היעדר מנגנון חוקר "תומך"
506	היעדר מערכת סוציאלית
505, 503 - 498, 488 - 487	היקף הייצוג
487 - 486	הקמתה
497 - 496	יחסי סניגור - בימ"ש
498 - 496, 494, 492, 486	יחסי סניגור - לקוח
506 - 486	מבנה החוק החדש
503 - 502, 495 - 492	סניגור מחוזי - מינוי וסמכות
492 - 488, 484	סניגור ראשי - מינוי וסמכות
489 - 488, 486 - 485, 483	עצמאותה

מפתחות לכרך כ"ט

495 - 493 ,486 ,484	עו"ד שכירים ואד-הוק
492 ,490 - 488 ,484	פיקוח ועדה ציבורית
483	רמתם המקצועית של עו"ד
504 - 503	תחילת ותחולת החוק
505 - 504	תפקיד בית המשפט
506 - 505 ,490 - 489	תפקיד שר המשפטים
487 ,485	תפקידיה ומעמדה
198	חובות אדם חוקתיות
	חופש ביטוי
754	זכות הפרט לקבל מידע
754	חובת השלטון לספק מידע
	חופש תווים ר' חוים
	חופש מדת
706	סגירת חנויות בשבת בימי המנדט
707	עישון מוסלמי בפרהסיה ברמאדאן
685 - 684	חופש עיתונות
	חוקה
14	ארה"ב
	חוקי יסוד
191	זכות חוקתית על חוקית
680 - 677	יציבות ונוקשות – שינוי ותיקון
595	ככלי פרשני
197	ניסוחם
678 ,676	פסקת הגבלה
683 - 680	הסמכה מפורשת בחוק
	פרשנותם ר' תורת המשפט, פרשנות
769	שמירת דינים
598 ,194	תחולתם על המשפט הפרטי
598	התחולה הישירה, העקיפה והמוגברת
	חירום
686 - 665	דין רצוי
669 ,667 - 665	הפרדת חקיקת המסגרת והפרטים
669 - 667 ,665	חוקה שההסדר ממצה
668 ,665	חריג קריטיות נדיר
	מחסומים מפני חקיקת טלאים ר' חקיקת טלאים, פתרונות
670 ,628	חקיקת חירום בעולם
668 - 666 ,639 - 638 ,635	אנגליה
633	ברזיל
634 - 633 ,631	צרפת
633	תורכיה
625	מסגרות חירום אחרות
	מצב חירום
628	הגדרה

מפתח עניינים

662, 642, 631, 628 - 625	הכרזה על מצב חירום
662, 624	ביקורת פרלמנטרית מדי שנה
629 - 628	חפיפת מצב חירום משפטי ועובדתי
666, 642, 630 - 629	נצחיות מצב החירום בישראל
687 - 686, 666, 664 - 662, 636, 626 - 624	פגיעה בפרט
660	אטימת והריסת בתים
672 - 671	גירוש
626	החרמות רכוש
673, 671, 666, 632 - 631, 627	מעצר מנהלי
673, 626	סגר ועוצר
688 - 623	תחיקת טלאים
633 - 632	מבנה ורקע היסטורי
	בית משפט
675 - 671, 659 - 652	התערבות- מישור התוקף
676 - 675, 659 - 655, 653	התערבות- מישור שקול דעת
660 - 659, 653 - 652	עיתוי והיקף הביקורת
	מחוקק
645	חוקי חירום "עצמאיים"
646	כללי הכרעה לכפילות הוראות
645 - 641	פקודת סדרי שלטון ומשפט
666, 645 - 643	חוקים מאריכי תוקף תקנות
645 - 644	חוקים רגילים הנסמכים על ש"ח
647, 642 - 637, 631, 625	תקנות הגנה מנדטוריות
	רשות מבצעת
663, 653, 649 - 648, 643, 631	צווים מכוח חוק הפקוח
651 - 650, 647	תקנות 'רגילות' בנושאי חירום
665 - 662, 650 - 646, 642 - 641, 624	תקנות ש"ח
626	גמישות ההסדר
648 - 647, 642, 631	בנושאים 'רגילים'
677, 665 - 662, 625 - 624	חירושי החוק החדש
	מיון הדינים
631	על פי היקף התחולה
632	על פי עיתוי החקיקה
631	על פי צורת התחולה
	סכנות
686, 646, 636 - 635, 626	אי ודאות ור' תורת המשפט
626	העדר ביקורת ראויה
686, 637 - 636, 626	לגליזציה בדיעבד
686, 636, 626	פגיעת יתר
636, 626	קיפאון חקיקתי
686 - 669	פתרונות ומחסומים
686 - 685	ביקורת ציבורית
676 - 670, 627 - 626	בית המשפט ור' חקיקת טלאים
685 - 683, 627	הנחיות יועץ משפטי לממשלה

מפתחות לכרך כ"ט

683 - 680	הסמכה מפורשת לחקיקת משנה
677, 627 - 680 ור' ערך	חוקי היסוד החדשים
686 - 685, 670, 627	ריסון עצמי שלטוני
632, 630 - 629	תחיקת 'שלום הציבור'
673	חירות
375	הטרדה מינית כפגיעה בה
	חסינות עובדי ציבור ר' עבודה, עובדי ציבור
734, 598, 194, 191	כבוד האדם
194	בדיני חוזים
711	בתקופת המנדט הבריטי
770	זכות עובר לכבוד
	הטרדה מינית כפגיעה בכבוד ר' עבודה, הטרדה מינית
375 - 373	כאתוס ישראלי
194	כבוד בני משפחת נפטר
766, 741 - 740, 738, 598	כבוד הנזקק לטיפול רפואי ור' רפואה
442, 424, 402, 393	לעניין משקל הסכמת נפגע בפלילים
375	מה נכלל בו
687 - 686, 677, 666, 664 - 662, 625 - 624	פגיעה בכבוד בחקיקת חירום
79	מדינת רווחה
693, 374, 211	מהפיכה חוקתית
	מוסדות ציבור
80	נפח פעילות בארץ ובעולם
	עובדי ציבור ר' עבודה
107 - 75	תמיכת המדינה
	ור' ערך מטרה ציבורית
78	הגדרתה
	ממשלה
682	סמכות שיורית
80	תפקידיה
	מעמד האישה ור' גם שוויון
	ריבונות האישה על גופה
13 - 12	בחירתה החופשית
13 - 12	הפלה כרצח עובר חי
	מפלגות
86	מפד"ל
93, 86	מפלגות חרדיות
81	תמיכת המדינה
14	נשיא ארה"ב
	עובדי מדינה ר' עבודה
	עובדי ציבור ר' עבודה
	עקרון החוקיות ר' תורת המשפט
	פטריארכליות ר' תורת המשפט
	קופת המדינה ר' תמיכת המדינה ותקציב המדינה

מפתח עניינים

7	רשויות המרינה
84	אמינותן
730, 676	הפרדת רשויות
87	רשות מבצעת
87	שימוש במחוקק להתגבר על הפסיקה
101 - 100, 85	רשות מבקרת
105, 101 - 100	כמנגנון פיקוח על חלוקת כספים
87 - 85	רשות מחוקקת
87, 85, 82	עליונות הכנסת
87 - 85	רשות שופטת ור' בתי משפט
191, 104, 12	שוויון ור' גם הפליה
98 - 97	אבחון מהזכות לקבוע מדיניות
96 - 93	אי שוויון "חיצוני"
373	אינו אחוס במשפט הישראלי
330	בחוקת ארה"ב
711	בתקופת המנדט הבריטי
348, 343	הזדמנות שווה ר' משפט מנהלי, מכרזים
192 - 191	הטרדה על רקע נטייה מינית
12	היקף ההגנה על השוויון בחוק היסוד
88	העדפה מתקנת
99 - 97, 84 - 82	חריגים לכלל השוויון
373	חלות על המדינה
373	חקיקה לא שוויונית
105 - 103, 93, 89 - 88	חוק השבות
90	מעמד אישי
106, 103, 93 - 89	מבחנים שוויוניים
103 - 102	דרישה עניינית
103, 92 - 89	יישומם
327	מבחנים רטרואקטיביים
362, 349 - 347, 327 - 326, 332 - 331	מבחנים "תפורים"
193 - 192	מעמדות מרקסיסטיים
193 - 192	סוגי שוויון
193 - 192	שוויון אריסטוטלי
97 - 89	שוויון חוקתי
191	שוויון מכרזי (כללי משחק הוגנים)
362, 330 - 326	שוויון מנהלי
192	פגיעה בעקרון השוויון
103, 84 - 83	פגיעה הגורמת השפלה
599 - 598	פמיניזם רדיקלי
107 - 82	צדק מהותי - קבוצתי ור' תורת המשפט, מוסר ומשפט
	קריטריונים ברורים, ענייניים ושווים
	שוויון בזכויות ילד מאומץ וילד טבעי
	שוויון בחלוקת הכספים למוסדות צבד
	שוויון הזדמנויות ר' עבודה

212 - 185	תחולה במשפט הפרטי שוויון במכרז פרטי וכן ר' ערך תחרות הוגנת ושוויונית ר' משפט מנהלי, מכרזים
105 - 104	שירות המדינה ר' עבודה
107 - 75	שלטון החוק תמיכת המדינה במוסדות ציבור
106 - 105, 103 - 102, 93 - 89	אגרות ומסים ר' מסים
84	גוף לבר ממשלתי ר' ערך מבחנים לתמיכה מטרת התמיכה
105 - 101	מנגנוני פיקוח בית-המשפט
101	חוסר נגישות להחלטות
101	חסר במידע
106	היועץ המשפטי לממשלה ר' משפט מנהלי הצבור כמפקח
105, 100 - 99	מבקר המדינה ר' רשויות המדינה מנגנון פיקוח פנים-ממשלתי עמותות נתמכות
98	אחריות והתרשלות
98	הסדרת חובות וזכויות
98	פיקוח על הפעילות
98	שכר והוצאות החברים
95 - 94	פיצול התמיכה לקבוצות אוכלוסייה שונות
106, 102 - 101, 89, 83	פרסום ברשומות
88 - 81	רקע היסטורי
99 - 97, 81	שיקולים פוליטיים
81 - 77	תמיכה ישירה
78 - 77	תמיכה עקיפה
86	תקציב משרד הדתות
79	תקציב המדינה ר' גם תמיכת המדינה
87	הוצאות על שירות המדינה
99, 95 - 94, 92 - 91, 87 - 86, 83 - 82	השלטת רצון הרשות המבצעת
97 - 96	חוק התקציב קביעת היקף התמיכה בו
604	חייבים
605	אופן ההתחשבות בשינוי ערך נכסים ומטבעות
618	שיקולי מדיניות
618	ביצוע חייבים
606 - 605	הוראות השלמה
618, 606 - 605, 282	המחאת זכויות המחאת חייבים

מפתח עניינים

606 - 605	המחאה רצונית
613	המחאות נוגדות
613	מועד ההודעה לחייב
603	הקד ההולנדי
618, 606 - 605	סברוגציה (המחאה על פי דין)
605	זכות מיטיב לנזקי גוף
606	חילופי נכס ממושכן
606 - 605	תחליף קיום
241	הסתמכות
	ריתור
603	הקד ההולנדי
	חוזים ר' חוזים
612 - 611, 603	חיובים בלתי רצוניים
617	חיובים על פי דין
603	חיובים רצוניים
619	מתנה
611 - 610	אחריות חמורה
611 - 610	אשמה
610	הסתמכות מקבל ההבטחה
611 - 610	עילות חזרה ממתנה
610	שאלה
611	תוכן ההתחייבות
	נאמנות ר' קניין
	נזיקין ר' נזיקין
	סיכול ר' חוזים
618	עזרה עצמית
614 - 613	עסקאות נוגדות
	עקרון תום הלב ר' חוזים
	ערבות ור' גם סדר דין פלילי, ערובה
602	הודעה לחייב העיקרי בטרם פנייה לערב
619	חזרה ערבות
	עשיית עושר ולא במשפט ר' עשיית עושר ולא במשפט
618	פקיעת חיובים
620 - 617, 612 - 603	קודיפיקציה של דיני החיובים בקוד אזרחי חדש
619 - 618, 610 - 608	חוזים ור' חוזים
611 - 610, 619	חוזים מיוחדים ור' חוזים
619, 612 - 611	חיובים בלתי רצוניים ור' ערך
620	מזונות ור' משפחה
620 - 619, 612 - 611	נזיקין ור' נזיקין
620, 612	עשיית עושר ולא במשפט ור' עשיית עושר
610	שומרים
618 - 617, 608 - 603	חיובים ככלל
618	קיוז ר' גם מסים, עסקת מכר מקרקעין
604	הודעת קיוז

מפתחות לכרך כ"ט

604	הסדר אחיד
604	כדרך פירעון
604	כסוג של תרופה
604	קיוז קצוב ובלתי קצוב
	קניין ר' קניין
618, 604 - 603	ריבוי חייבים וריבוי נושים
603	הקוד ההולנדי
604	"חייב אחד"
	רכושיות החייב ר' קניין
611	שמירה ור' גם חוזים, חוזה שמירה
620, 613	תחרות זכויות ור' עסקאות נוגדות
618	תרופות
606	סעד הגנה בעין
607	סייגים
608	הקוד הצרפתי
607	סעד השעית חייבים
603	הקוד ההולנדי
	פיצויים
603	בקוד ההולנדי
608	צו אכיפה
607	תביעת תלויים במות נפגע
	ירושה
614	בין חוזה לצוואה
615	הגבלות בצוואה על זכות יורש בנכסי העיזבון
616, 599	הצהרת מוות
615	השלכת תפישות קנייניות
615	זכויות נוגדות
614	פרשנות צוואות
621, 615 - 614	קודיפיקציה של דין הירושה בדין האזרחי
614	תקנת השוק
	כשרות משפטית ופעולה משפטית
616	אפוסטרופוס
742, 738	הסכמה מודעת לטיפול רפואי
14	בגיר
599	חסוי
599	כשרות משפטית דינמית (לבצוע פעולות משפטיות)
616, 599	כשרות משפטית לתאגידים ולגופים סטוטוריים
599	כשרות משפטית סטטית (היות יחיד נושא לזכויות וחובות)
	כשרות שלוח ר' דיני שליחות
522 - 521, 517	מושג ההסכמה
769	עובר

מפתח עניינים

769	בגרמניה
770	בחקיקה הישראלית
	פסול דין
742, 738	הסכמה מודעת לטיפול רפואי
603 - 599, 592	פעולה משפטית
599	אופן ביצוע הפעולה
600	בין דיני הכשרות והשליחות
616	ביצוע על ידי אחר
601	אשרור בדיעבד
601 - 600	ע"י הסמכה רצונית (שליחות, אורגן) ור' שליחות
601	שליחות נחזית
616, 600 - 599	הגדרה
616, 601 - 600	נציגות
601	אשרור בדיעבד
601	הסמכה נחזית
617, 602	הודעה כתנאי לתוקף הפעולה
617, 602	דרך מתן ההודעות
617, 602	הודעה על דרך התנהגות
617, 602	תחליפי הודעה
617, 602	יריעת הצד השני על תוכן ההודעה
617, 602	מועדים למתן הודעות
617, 602	נבצרות מתן ההודעה
617, 602	שיבושים בקליטה
617, 601	חוסר הדירותה
616, 600	כשרות לביצועה
617, 603	פעולה דו צדדית
617, 603	פעולה הטעונה אישור בית משפט
617, 603	פעולה חד צדדית
617 - 616, 603 - 599	קודיפיקצית פעולה המשפטית בקוד האזרחי
599	תוכן החיובים
14	תוקפה
	קטין
742, 738	הסכמה מודעת לטיפול רפואי
742	כישורי, מיומנות ואמצעי ההורים
13	חוזה שנעשה על ידי קטין
603	טעון אישור בימ"ש
601	כוחו לאשרר פעולה שחרגה מכוח נציגו
616, 600	נציגות לקטין
	מסים
	מוסד ציבורי ר' חוקה
	מטרה ציבורית ר' חוקה
	מיסוי מקרקעין
	השתמטות מחשולם מס

מפתחות לכרך כ"ט

237, 229, 218 - 217	מצג מכר כהלוואה
226	התחייבות "למניעת תחרות"
238 - 237, 231, 228 - 227, 218 - 216, 214	ועדת ערר לפי חוק מס שבח
238, 235 - 234, 218	מיסוי לפי מהות כלכלית של עסקה
221	נתוני תורים המזומנים של העסקה
238, 221, 219 - 218	סיכויים וסיכונים שנטלו הצדדים
218	מיסוי לפי צורה פורמלית של הסכם
238 - 237, 229 - 228	מיסוי עסקאות שלמות או מרכיביות
235 - 234	מיסוי תוצאות עסקה או תורים מזומנים
218 - 217	מנהל מס שבח
238, 236, 231, 229 - 228, 217	מס רכישה
234	כחלק ממשטר מס רווח ההון
234	כחריג לשיטת המס הנוהגת
238, 236, 233 - 231, 229 - 228, 217	מס שבח
	עסקאות באופציות
	עסקת האופציה כחריג לדין מס הכנסה ר' מס הכנסה
221, 214	אופציה סמויה
238 - 236, 228 - 226, 223 - 219, 214	אופציית מכירה (put)
236	אי חיוב במס
236, 233 - 232	אינה זכות במקרקעין
220	הגדרתה
223	נכס הבסיס
229	עצמאית
233	אופציית מעו"ף
223	אופציית סיכון
238 - 225, 222, 219, 213	אופציית רכישה (call)
235, 229	אירוע מס
225	הגדרתה
225	העדר סיכון
235 - 234, 232	השלמתה ור' מיסוי תוצאות
233	"זכות במקרקעין"
233 - 232	חיוב בתשלום מס שבח
232	חלקיות ההסדר
235	כמכירת חלק מנכס הבסיס
232, 229	פקיעתה
231	אופציית שכירות
232	איחוד עסקת בסיס ועסקת אופציה
234	מועד המיסוי
232	עסקה "פתוחה"
	עסקת הלוואה
216	הלוואה דולרית
238 - 237, 229 - 226, 224 - 221, 219, 214	ללא זכות חזרה
237, 226, 222	אופציית מכירה-נכס משועבד

מפתח עניינים

237	אינה אירוע מס
222	דוקטרינת ה"שחרור מחבות"
221	הגדרתה
237, 226, 222	הלוואה ללא סיכון
237	חזקת הפירעון
223	מחירה: פרמיית הסיכון
238, 214	עסקת מכר מקרקעין
236, 233, 231 - 230, 217	הגדרת מכירה
	הצגתה כעסקת הלוואה ר' השתמטות מתשלום מס
217	יפוי כוח בלתי חוזר
231	מאוחרת
231 - 230	מועד המכירה
238 - 235, 229 - 224, 221, 219, 214	עסקת קומבינציה
227 - 225, 221	קיוו
	מס הכנסה
78	דין וחשבון שנתי על הכנסות
234 - 233	הון ופרות
79	הכנסה חייבת במס
78	זיכוי ממס
78 - 77	מלכ"ר
233	עסקת אופציה כחריג לדין מס הכנסה
233	מס פירות או מס רווחי הון
78 - 77	פטור בשל אופי המוסד
234	שיטות חלופיות
	מצג פיקטיבי ר' השתמטות מתשלום מס
236	עיוות מס
234	עיתוי המס
234	עקרון המימוש
78	פקיד השומה
	שימוש בכספי מסים ואגרות
81	תמיכת המדינה בגופים
79	שיעורם ור' ערך
	משפחה
616, 599	אימוץ
598	שוויון זכויות ילד מאומץ
518	אכיפה משפטית
	הורות
510	אב בעל כורחו
510	כפיית הורות
510	כפיית המשך הורות
527 - 526, 522 - 521, 516 - 515	מניעת הורות
619	הסכמי ממון בין בני זוג
518	הפרת הבטחה

מפתחות לכרך כ"ט

620

מזונות

משפט בינלאומי

פרטי

סמכות

552 - 551

אקסטרא-טריטוריאלי

536 - 535

בית משפט לרון בעבירת חוץ

551

טריטוריאלי

561, 558

נגררת

558

עיקרית

עבירת שרשרת

560, 558, 554 - 553, 549, 545 - 541

התרחשות חוליה אחת בישראל

621, 615

קודיפיקציה של המשפט האזרחי

משפט מנהלי

בג"ץ ר' בתי משפט

גוף דו מהותי ר' חברות ממשלתיות, דואליות נורמטיביות

84, 82

הנחיות פנימיות

101

חשיפתן בפני עוחר כנגדן

82

פרסומן

חברה ממשלתית

199 - 196, 189 - 188, 182

דואליות נורמטיביות ור' גם תורתה-

199 - 198, 189 - 188

החלת נורמות ציבוריות

211

יצור כלאיים

199, 193

חובת ההגנות

חובת ההגמקה

11

החלטה שיפוטית

199, 181

חובת היעילות

84

חובת הנאמנות

199, 193, 180

הרשות כנאמן הציבור

242

חזקת תקינות הפעולה המנהלית

חקיקת משנה ר' תורת המשפט, חקיקה

יועץ משפטי לממשלה

685 - 683, 83

הנחיות היועץ

83

פרסומן

102, 88

חובת התייעצות

105, 100

כמנגנון פיקוח על חלוקת כספים

יצור כלאיים ר' חברה ממשלתית

241

כללי הצדק הטבעי

מבקר המדינה ר' חוקה, רשויות השלטון

662

מטרה זרה

מכרזים

212 - 211, 203 - 199, 188 - 187, 185 - 184

דין מכרזים פרטיים

854

מפתח עניינים

180	הזדמנות שווה
202 - 201, 181 - 180	התנגשות אינטרסים ציבורי ועסקי
204 - 203, 184 - 183	ועדת מכרזים
203	זכות העיון של המשתתפים במסמכי המכרז
211 - 203, 181	יישום דוקטרינות חוזיות
181 - 180	כספי צבור – יעילות וחסכון
202, 199, 181 - 180	מטרה כלכלית
202, 199, 181 - 180	מטרה ציבורית
212 - 179	מכרזים פרטיים
211, 208 - 207, 203 - 202, 200, 195, 180	מכרזים ציבוריים
195	משא ומתן במסגרת הליכי המכרז
208	ניסוח מכרז
208 - 207, 204 - 203	פרסום מכרז
	רשות כנאמן הצבור ר' תובת הנאמנות
	שוויון מכרזי ר' חוקה
211, 200 - 196, 183 - 181	תורת הדואליות הנורמטיבית
211, 202, 196, 189, 183 - 181	תורת התחולה העקיפה
212 - 181	תחולת דין המכרזים הציבורי על הפרטי
201 - 200	היקף התחולה
207, 195, 193 - 192, 181 - 180	תחרות הוגנת ושוויונית
206, 204, 187	תנאי המכרז, קיומם
193	משוא פנים
	סמכות שיורית לממשלה ר' חוקה, ממשלה
705	עקרון חוקיות המנהל
	עתירה מנהלית ר' בג"צ
502	מגמת העברה לבתי משפט אזרחיים
	קריטריונים ברורים, ענייניים ושווים ר' חוקה, שוויון
	שוויון מנהלי ר' חוקה
	שיקול דעת מנהלי
199, 193, 103 - 102, 85 - 84	סבירות ואי סבירות
193	שרירות
	משפט עברי
	אימוץ המשפט העברי כמשפט המדינה
716 - 713	הדין בימיה הראשונים של המדינה
771 - 770	הפסקת הריון ומעמד העובר
443	קדושת החיים
	נזיקין
313	אחריות חמורה
608, 316 - 315, 296	אשם תורם
612 - 611, 592, 518, 516	אשמה
	הטרדה מינית ור' גם עבודה, עונשין
384, 380, 378 - 377	כעוולה אזרחית
855	

מפתחות לכרך כ"ט

385 - 384	פיצויים
520, 518, 513	הסתמכות
	חובת זהירות
316, 296 - 293	בנק - לקוח
620, 592	לשון הרע
732	הבדלים בין העבירה הפלילית לעוולה
732	הסתברות - "עלול"
732 - 730, 728 - 727, 724	טשטוש בין העבירה הפלילית לעוולה
732	יסוד נפשי של רשלנות
732	פרסום לאדם אחד זולת הנפגע
522 - 521, 517	מושג ההסכמה
390	הסכמת הנפגע
	מפגעים
619	מניעתם
518, 513	מצג
293	רשלני
	נזק
517, 513	איוון נזק וחועלת
608	הקטנת הנזק
592	סיבתיות
612	עוולות רכושיות
612	האחדת אחריות הפוגע בגוף וברכוש
596	עקרון ה"de minimis"
	פיצויים ר' תרופות
619	פרטיות, הגנתה ור' חוקה
611, 297 - 296, 294	רשלנות
592	התרשלות
607	חובת זהירות כלפי תלויים מכוח העוולה
612 - 611	חסינות עובדי ציבור
611	פעולה מכוונת הנכללת בתחום העוולה
611	צידוק ספציפי להטלת אחריות
740	רפואית (הזנחה, השפעה לא הוגנת)
620, 610	שומרים, אחריותם
620, 612	תחרות בלתי הוגנת
	תקיפה
746, 738	טיפול רפואי ללא הסכמה מודעת
606	תרופות
605	מועד הערכת הנזק
606	סעד הגנה בעין
607	סייגים
606	תחום ההגנה על הגוף
606	תחום ההגנה על הרכוש
797	פיצויים

מפתח עניינים

607	תביעת תלויים בגין מות נפגע
607	חובת זהירות
607	יריבות נזיקית מלאכותית
607	כחלק מדין הפיצויים
740, 731, 311, 301 - 300	תרמית
731	תקיפה
	סדר הדין האזרחי
591	אופן הגשת בקשות לבית משפט
591	אופן מינוי אפוטרופוס לחסר
591	אופן מינוי מנהל עיזבון ע"י בימ"ש
175 - 174	בטלות פסק דין שנפל בו פגם
175 - 174	העדר עיוות דין
	בקשה לעיכוב הליכים ר' עיכוב הליכים
145	הוצאה לפועל
170 - 169, 164, 149, 144 - 142	החלטה אחרת
176, 174, 171 - 167, 165 - 161, 159 - 158, 156, 144 - 143, 140	החלטה ביניים
	סופיות ר' סופיות
	ערעור על החלטה ביניים ר' ערעור
164, 142	החלטה רשם
	הליך מקביל ר' הליך תלוי ועומד בפני ערכאה אחרת
160, 158 - 156, 153, 148	הליך תלוי ועומד בפני ערכאה אחרת
157 - 156	כטענה במסגרת תורת הפורום הלא נאות
157	באוסטרליה ובקנדה
159	בארה"ב ובאנגליה
157	פסקי דין סותרים
174, 166 - 165	המצאת מסמכי בי-דין מחוץ לתחום השיפוט
166	בקשה לביטול ההיתר
	הסכם בוררות ר' בתי משפט, בוררות
174 - 173, 163, 161, 140	השגות בעל דין על החלטה ור' ערעור
163 - 161, 145, 141 - 140	מועד העלאה
161	באנגליה
	התיישנות ר' התיישנות
175, 168, 163 - 160, 151, 148	טענת סף
591	מועדים
162	מעשה בית דין ור' סופיות
144	נורמה דיונית
176, 174, 169 - 163, 146, 144	סופיות ור' מעשה בית דין
	החלטות ביניים ר' ערעור על החלטות ביניים
144	זירוז היווצרותה
152	סיכומי הטענות
	סמכות
171	אולטרא-וירס
175 - 174, 168 - 167, 165, 163 - 161, 154, 150, 148	בינלאומית

ממתחות לכרך כ"ט

149 - 148	חריגה מסמכות
154	טבועה
154	כללי סמכות
168, 162 - 161, 150	מקומית
163, 152	עניינית
166	תנאי סף להפעלתה
	עיצוב הליכים
176 - 175, 173 - 171, 168, 157 - 156, 153 - 148, 146 - 145, 140	מחמת הסכם בוררות
162 - 161	מחמת טענת סף
168, 163	מחמת תניית בוררות ותניית שיפוט זר
	ערעור
169 - 167, 165 - 164, 146	בארה"ב
177, 174 - 170, 150 - 149, 144 - 141	בזכות
173, 169	בקגדה
173 - 172, 169, 166 - 163, 161 - 160, 144	בר"ע
165 - 162, 150 - 149, 146 - 145, 143 - 142, 140	ברשות
164	הכבדה על ערכאת הערעור
165	הליך פלילי מול אזרחי
141	כזכות מהותית
149, 147 - 146, 144	מועד הערעור
177 - 139	על החלטות ביניים
176, 165 - 164	שמירת הרצף הדיוני
163, 161, 158 - 157, 155, 153 - 151, 148 - 147	פורום חילופי
175, 167 - 166, 162, 160 - 153, 148, 141	פורום לא נאות
155	אי התאמה
155	אי נוחות
159	בארה"ב ובאנגליה
	הליך מקביל ר' ערך
154	זיקת האירוע לישראל
154	זיקת הצדדים לישראל
153	זירה "בלתי טבעית"
157, 155, 153 - 151	מועד העלאת הטענה
	פורום חילופי ר' ערך
164, 143	פיצול הליכים
169, 165 - 164, 151 - 150, 143 - 142	פסק דין
143	פסק דין חלקי
	תניית בוררות ר' בתי משפט, בוררות
175, 168, 162, 160 - 157, 153, 150, 141	תניית שיפוט
158	אכיפתה
159	בארה"ב ובאנגליה
157, 150	ייחודית
163, 148	תניית שיפוט זר

מפתח עניינים

547, 545	סדר הדין הפלילי
552	הזמנות סבירה להתגונן
11	חנינה על עבירת שרשרת
7	חסכון בעלויות משפט
552	טוהר המידות של ההליך
7	מעשה ביי"ד
555, 548 - 545	משפט תווך
546	סמכות בית משפט להרשיע בעבירה שלא ע"פ עובדות האישום
548 - 547	דרישת ההפתעה
548 - 546	סמכות חובה או שקול דעת
546	סמכות ערכאת ערעור להרשיע בעבירה שונה מביה"מ קמא
548 - 547	דרישת ההפתעה
258 - 240	סמכות חובה או שקול דעת
253, 251, 248	שחרור בערובה של עצור
250 - 249	אינטרסים שמאחורי הערכות
ר' חוקה	אינטרס ציבורי
244	חירות הנאשם
255, 249, 244	דין ראוי
257	הפרת תנאי
258, 254, 252 - 251, 248 - 247	התחייבות ביחד ולחוד
256, 253, 249	התחייבות לשיפוי
252	התחייבות הנאשם למשפט
256	חיוב אישי
258 - 257, 255 - 254	חיוב כספי ר' עירבון כספי
254	חיוב מצטבר
244, 240	חיוב נפרד
257, 244 - 242	חיוב עצמאי
252	חילוט ערכות
255, 252	חתימה על כתב ערכות
256, 253 - 252, 242	מחויבות כלפי רשות
245	מימוש
247	עירבון כספי
245	כהליך פלילי או אזרחי
255, 252, 248, 246 - 245, 243 - 240	עקרון הטפילות
252, 250, 246 - 245, 243 - 240	ערכות "לגוף"
243	ערכות עצמית
250 - 248	ערכות צד ג'
254	ערכות קטין
255	פטור לערב
255	פירעון כפול, זכות ל-
245, 240	פקיעת זכות
247, 244 - 242, 240	ריבוי חייבים
	שחרור ערב מערכותיו
	תוקפה

מפתחות לכרך כ"ט

257 - 256 ,247 - 245 ,243 - 242
256 - 246 ,241
258 ,252 ,250 - 248 ,244

תלות בין ערבות עצמית וערבות צד ג'
תלות בין ערבות כללית לערבות פלילית
תכלית החוק ור' תורת המשפט, פרשנות

עבודה

699
704 - 703 ,698 - 697
371
704 - 696
697
698

איסור עבודה קטינים בתעשייה
הקמת המדינה כורזו חקיקתי?
הכשרה/השתלמות מקצועית לנשים
חקיקת עבודה בשנות הארבעים ובמנדט הבריטי
אתוס ציוני סוציאליסטי
דינים עות'מאניים

700 - 699
700

הפעלת לחצים לחקיקת עבודה
אמנות בינ"ל
הסתדרות העובדים

703 - 702
701 - 699

השפעת מלחמת העולם השנייה
חקיקה חדשה ואכיפת הקיימת
חקיקה שנחקקה בא"י המנדטורית
אי אכיפתה

697
698
702 ,698
699 - 698
698
79

סיבות להזנחת החקיקה בימי המנדט
העדר תעשייה
חקיקה מעטה בבריטניה עצמה
חשש מתערעומת הערבים
מדיניות אי התערבות בקולוניות

סיפוק שירותים

79
79
79
612 - 611
79

עובדי מדינה
בעולם
ירידה במספרם
עובדי ציבור

371
371

פיטורין

פיטורי נשים

371
371

פיצויי פיטורין לנשים

683 ,648
700

קבלת נשים לעבודה

קידום נשים בעבודה

שביתות בשירותים חיוניים ור' חוקה, חירום

הסדרת שביתות במנדט הבריטי

שוויון הזדמנויות בעבודה

פגיעה בו על ידי הטרדה מינית ר' ערך

79
79

שירות המדינה

הוצאות בארץ ובעולם

תאונות עבודה

700

פיצויים בימי המנדט הבריטי

מפתח עניינים

699	תנאי ושעות תעסוקה
371	הסדרה כימי המנדט הבריטי
	לנשים
371	תנאי פרישה
	לנשים
	עונשין
731,412	אדם מן היישוב
127 - 120,118,115	אוטונומיה כתנאי לאחריות
734	אחריות פלילית
	אישית ר' אשמה אישית
118	נגררת
	להתנהגות אחר ר' אוטונומיה
	אינוס
417,413,411,392	יסוד ההסכמה
419,417	קטינה
	אירוע רב משתתפים
	אוטונומיית הפעולה ר' ערך
7	אכיפת הדין
	אכיפת מוסר ר' תורת המשפט
731,673	אין עונשין אלא אם כן מזהירין
118,115	אשמה אישית
470,468 - 467,116	ביצוע באמצעות אחר
123,120,117,113	ביצוע בצווחא
119,116	ביצוע עיקרי
559,552,541	ביצוע עקיף או ישיר
	גורם יוצר סכנה ר' סיכון
127 - 125	גורם מתערב זר
128,126 - 125,123	גורם מתערב נוסף
538,135	גניבה
	גרימה ר' יסוד עובדתי, זיקה סיבתית
458 - 457,440 - 439,422,416,414	גרימת חבלה
441 - 439,426,422,403 - 401,115	גרימת חבלה חמורה
123,115	גרימת חבלה עצמית ור' הסכמת הנפגע
119,117,110	גרם מוות ברשלנות
592	הגנות פליליות
472	אי שפיות
480 - 450,448 - 446	הגנה עצמית
456,448	הצדקתה
	כפעולת שיטור ר' כניסה מרצון
477 - 476,458,452	שימוש לרעה בהגנה
	שלילתה מהמסתכן מרצון ר' כניסה מרצון
	הגנה פרטית ר' הגנה עצמית
	הסכמה כהגנה ר' הסכמת הנפגע

מפתחות לכרך כ"ט

472	העדר רצייה
548 - 547, 441	זוטי דברים
	כניסה עצמית למצב של התגוננות ר' ערך
422	פיתוח פסיקתי
473 - 472, 467, 450 - 449, 447, 430, 428 - 426	צורך
441, 430 - 422, 392	צידוק
591	הגנת הפרטיות ור' חוקה, זכות לפרטיות
474	הטרדה
	הטרדה מינית ר' עבודה, נזיקין
384, 380, 378 - 377, 369, 352, 344	כעבירה פלילית
415	היוק בודון
407, 400	הימורים ור' אכיפת מוסר
	הכרעה בין הוראות פליליות ר' תורת המשפט, פרשנות
458, 402, 400, 122	המתה
414	הסגת גבול
	הסכמה מודעת לטיפול רפואי ר' רפואה
443 - 390	הסכמת הנפגע
	אוטונומיה של היחיד ר' חוקה
	בעולם
438	איטליה
440, 436 - 433, 425, 420, 403, 393, 391	אנגליה
438 - 436	ארה"ב
426	קונטיננט
443, 425 - 424, 393	המתת חסד
441, 420, 418, 406, 404, 391	הסכמה חופשית ומודעת
418, 406 - 404	כמשקפת רצון חופשי
	לטיפול רפואי ר' רפואה
438 - 418, 413, 391	כרכיב בהגנה
443 - 438, 433 - 431	שיקולים לחקיקת הגנת הסכמה
430 - 419	רקע חקיקתי
418 - 411, 392 - 391	כרכיב בעבירה
417, 411	יסוד נפשי ור' ערך
414 - 411	יסוד עובדתי ור' ערך
422, 416 - 414	"שלא כדין"
418 - 417	שלילת מעמד ההסכמה
	סייג הצורך ר' הגנות
	סייג הצידוק ר' הגנות
442, 438, 432, 404 - 402, 400 - 395	פגיעה באינטרס של הזולת
442, 438, 409, 407, 402 - 397	פגיעה באינטרס של החברה ור' ערך מוגן
432, 427, 421, 411 - 408	פגיעה עצמית
	טיפול רפואי ר' רפואה
437 - 436, 432, 427 - 425, 421	משחקי ספורט
438 - 436, 430, 427, 416, 410, 401	תקנת הציבור

מפתח עניינים

	פטרנליזם ר' תורת המשפט
	הסתכנות ר' כניסה מרצון למצב של התגוננות
474	העלבה
	הפסקת הריון ר' רפואה
764	מדיניות לא להעמיד לדין שלא במקרי מוות
542, 415	הצתה
122	הריגה
8, 6	הרשעת שווא
415	השחתת פני מקרקעין
411, 409 - 408, 122	התאבדות, ניסיון ל- ור' גם שידול וסיוע
473 - 465	התנהגות חופשית במקור ור' גם כניסה מרצון במדינות העולם
468	איטליה
470 - 468, 455	גרמניה
455	משפט אנגלו- אמריקאי
468	משפט קנוני
455	קונטיננט
475 - 473	בשירות האינטרס החברתי
	וביצוע באמצעות אחר ר' ביצוע באמצעות אחר
469	יכולת הבחירה
473 - 465	קשיים מושגיים
	שכרות והעדר שליטה ר' ערך
124	התרמות
471, 120	ייחוס אחריות
117 - 115	ייחוס מעשים לאחר
	יסוד נפשי
478, 472, 461, 455, 130 - 129	אדישות
412	אחריות קפידה
736 - 723	בכוונה לפגוע
736 - 735, 732, 730, 728 - 727, 725 - 724, 137 - 135, 132 - 130	הלכת הצפיות
736	חפץ
736 - 735, 724, 478, 476, 473 - 472, 470, 455 - 454, 446, 137 - 135, 133 - 130	כוונה
132 - 131	צד הכרחי
132 - 131	צד תכליתי
137 - 130	כוונה על חנאי
533, 137 - 136, 133	כוונה תחילה
732, 471, 468, 440, 133 - 131, 129 - 127, 125 - 124, 122 - 121, 119, 113	מודעות
461, 446	מזימה פוגענית
736, 732, 478, 412 - 411, 134, 129, 125, 118 - 117, 112	מחשבה פלילית
736 - 733, 731 - 724, 131	מטרה
736 - 734, 729, 727 - 724	מניע
476, 473, 454, 417	פזיזות
478, 475, 461, 446, 135 - 133, 130	קלות דעת
736, 557, 137	רצון

מפתחות לכרך כ"ט

129 - 123, 119 - 117, 113 - 112	רשלנות ור' גרם מוות ברשלנות
732, 476 - 475, 454, 446, 440, 417, 412 - 411	רשעות הראויה לגנאי ממש, אנגליה
9	שאיפה
736	יסוד עובדתי
137, 135 - 130	הסתברות
471, 127, 118	זיקה סיבתית
117	טיב ההתנהגות
412, 129	נסיבות
479 - 476	צפיות התוצאה
128	רכיב התנהגותי בלתי מוגדר
119 - 118, 115 - 113	רכיב התנהגותי קולקטיבי
125 - 124, 119 - 117	רכיב תוצאתי
113	תרומה אפקטיבית
480 - 445, 432	כניסה מרצון למצב של התגוננות ור' הגנות
478 - 474, 471, 454, 450 - 447	גישת הפסיקה – מיקוד בשלב ה-2
476 - 474, 470, 465, 454 - 453	גישת פרופ' גור-אריה – מיקוד בשלב ה-1
465 - 461, 454 - 451	גישת פרופ' פלר
	הגנה עצמית ר' הגנות
	הגנת צורך ר' הגנות
	התנהגות חופשית במקור ר' ערך
477, 471 - 469, 466 - 464, 460, 451, 447 - 446	התנהגות כשלים או כמכלול?
479 - 478, 475, 471 - 470, 461, 455 - 454	יסוד נפשי נדרש ור' ערך
461 - 456, 448, 446	שלילת ההגנה העצמית מהמסתכן מרצון
477, 474, 459, 457, 450, 448	האם הופגן רצון להפסקת המאבק?
448	האם חרגו מ"כללי המשחק"?
480, 477, 474, 457, 450 - 449	האם נעשה ניסיון להפסקת המאבק?
459 - 456, 452 - 451	הגנה עצמית כפעולת שיטור
460	השתק מלהעלות ההגנה
466	התגרות כעבירת ניסיון
477, 460 - 459, 454	סייג ההפתעה
455	סיכון אובייקטיבי
480, 477, 459, 455, 450	פרופורציה בין ההתגרות לתגובה
480, 477, 455	קרבה בזמן בין ההתגרות לתגובה
459, 457 - 456	שיקולי הרחעה ומניעה
592	לשון הרע
736 - 723	"בכוונה לפגוע"
732	דרישת הסתברות קרובה לוודאי
732	הבדלים בין העבירה לעוולה האזרחית
728	הגנת שלום הציבור מתגובת המושמץ
728	הגנת שמו הטוב של המושמץ
732 - 730, 728 - 727, 724	טשטוש בין העבירה לעוולה האזרחית
732	יסוד נפשי של מחשבה פלילית

מפתח עניינים

732	פרסום לשני בני אדם או יותר זולת הנפגע
734, 731	מושגיות במשפט הפלילי
	מטרת הדין הפלילי
395	אכיפת מוסר
397 - 395	מניעת נזק לזולת
	מעצר מנהלי ר' חוקה, חירום
392	מעשה סדום
550, 541, 533, 466	מעשי הכנה
126	מצג מטעה
	מקשה אחת ר' עבירת שרשרת
731, 418	מרמה
540	משחק אסור
137 - 109	משחק מסוכן
392	משכב זכר
552	ניסיון
466	ניסיון מושלם
561 - 559, 556 - 555, 553, 549, 544, 542 - 541, 537 - 534, 531	סחיטה באיומים
542	סחיטה בכוח
559, 123 - 122, 116	סיוע
122	להתאבדות
458, 455, 134, 125 - 122, 120	סיכון
479, 476, 471, 133, 131, 128 - 124	יוצר מצב מסוכן
132	לציבור
480 - 479, 475, 454, 417, 127	סבירות הסיכון
438, 411, 408, 403	סמים
540	סרסרות למעשי זנות
552	עבירה מושלמת
535	עבירה רבת משתתפים
540 - 538	עבירה רבת פריטים
538	עבירה מורכבת
125, 119	עבירה מושלמת
130	השלמת האירוע
560, 554, 549 - 548, 545 - 544	עבירה נוספת
560, 554, 549 - 548, 544	עבירה עיקרית
	עבירות מין
	אינוס ר' ערך
	אכיפת מוסר ר' תורת המשפט
540, 538	עבירת הדגל
724	עבירת התנהגות
536 - 535	עבירת חוץ
	עבירת מטרה ר' יסוד נפשי, מטרה
554, 550, 558, 545, 541	עבירת פנים
561 - 529	עבירת שרשרת
560, 550 - 548	אשכול של עבירות

מפתחות לכרך כ"ט

553	במשפט האנגלו-אמריקאי
554	במשפט הקונטיננטלי
561 - 560, 557 - 556, 541 - 538	הגדרתה וייחודה
557 - 556	היסוד הנפשי ור' ערך
553, 551, 540	המשכיות בזמן
	התיישנותה ר' התיישנות
560, 558, 554 - 553, 549, 545 - 541	התרחשויות חוליה אחת בלבד בישראל
	חנינה בגינה ר' חנינה
561 - 560, 553 - 550	כקונסטרוקציה עיונית
	מעשה בי"ד בעניינה ר' סדר דין פלילי
736	עבירת תוצאה
	עקרון החוקיות ר' תורת המשפט
397 - 395	עקרון הנזק לזולת
398 - 396, 394 - 390, 11 - 6	"ערך מוגן" ור' גם תורת המשפט, כללים
734 - 733, 728, 446, 441, 418, 403 - 402	אינטרס חברתי
475 - 472, 459 - 456, 454 - 453, 451, 446	אנטי חברתיות
559 - 558, 540, 137, 132 - 131	עדיפות לאינטרס מדויק של הפרט
728	פרשנות לפי משמעות המלים הרגילה
730, 725	פרשנות מצמצמת לנורמה פלילית
731 - 729, 725 - 724	פרשנות תכליתית ור' תורת המשפט, פרשנות
734 - 733, 730 - 725	צפיות סכירה
132 - 131, 125	קינטור
457	קשירת קשר
542	קשר סיבתי ר' יסוד עובדתי, זיקה
	"רולטה רוסית" ר' "משחק מסוכן"
401	רצח
539 - 538	שוד
119 - 117	שותפות ור' ביצוע בצוותא
119	הומוגניות
123, 116	עקיפה
123 - 122, 116	שידול
122	להתאכזר
559, 535 - 534	לסחיטה באיומים
472, 470 - 469, 467, 455	שכרות והעדר שליטה
	שלום הזולת
9	פגיעה
	שליטה
472, 470 - 469, 467, 455	העדר שליטה
127 - 123, 121	התנהגות נשלטת
731, 480 - 448, 446	תקיפה
431, 423 - 422, 413, 411	שאלת ההסכמה
435 - 434, 413	אנגליה

מפתח עניינים

738,421	טיפול רפואי ללא הסכמה מודעת ור' רפואה
457	תקיפה על ידי קטין או חולה נפש
	עשיית עושר ולא במשפט
596	חייב נתבע שהתנהגותו פסולה בהשבה
605	מועד הערכת גובה ההשבה
606 - 605	סברוגציה
612	עילות ההשבה
612	יחס בין השבה כללית להשבה חוזית
	קניין
620	אי התליית הקניין
620,614	בעלות
614	בעלות משותפת
620	היקפה
309 - 304	חשבון בנק משותף
620	מהותה
606	על נכס מסוג חייב
621	בתים משותפים
593	השבחות ברכוש המשותף
593	מתקנים המותקנים בבית משותף
616,600	נציגות הבית המשותף
600	מעמדה וכשרותה לפעול
593	רוב מיוחד של בעלי דירות
593	דיירות מוגנת
620	הגדרת נכסים
	הגנת הדייר
515	צו פינוי
592	החזקה
613	זכויות אובליגטוריות וקנייניות
620,616,598 - 597	זכויות אישיות ורכושיות ור' חוקה
612	אחריות מוחלטת
618,606 - 605,603	היבט רכושי של חייב
616,599 - 597	קודיפיקציה של זכויות האישיות בקוד האזרחי
614 - 612	מיטלטלין
613	אימוץ כלל "הרשימה הסגורה"
613	החזקה
621	השבת אבידה
621	זכייה מן ההפקר
620,613	עזרה עצמית
613	עילת תביעה
621	ערבוב מיטלטלין
613	שיתוף
	מכר ר' גם מסים, עסקת מכר

מפתחות לכרך כ"ט

619	חוזה מכר
614 - 612	מקרקעין
590	אפוסטרופוס כללי
621	בנייה ונטיעה במקרקעי הזולת
	בתים משותפים ר' ערך
613	החזקה
590	הסדר זכויות
	הפקעה אלטרנטיבית ר' פיגוי כפוי
797, 712 - 711, 708, 706 - 705	הפקעה לצורכי ציבור
794	כפתרון לבעיית הסחטן
795	מנגנוני הפקעה
621	התחייבות לעשות עסקה
621	זיקת הנאה
621	זכות קדימה
620	חלל הרום
620, 613	כלל "הרשימה הסגורה"
620	מחברים
	שהוקמו שלא כדין
601	אופציה לסלק/לרכוש
601	הדירות ההחלטה
620	מעמקי האדמה
709	מצרנות
621	מקרקעי יעוד
621	מקרקעי ציבור
	משכנתא ר' משכון
590	נכסי נפקדים
613	עזרה עצמית
613	עילת תביעה
621	עסקה
	פיגוי כפוי ממבנה המיועד להריסה
795	אי שימוש בסמכות
796	השפעת הסמכות על המו"מ
621	רישום מקרקעין
621, 591 - 590	הערת אזהרה
591	כוחו הראייתי
593, 590	מפקח על הרישום
591	רישום במרשם החברות
591	רישום בפנקס המקרקעין
591	רשם המקרקעין
	רכישה לצורכי ציבור ר' הפקעה
613	שיתוף
620, 614	משכון
621	משכנתא

מפתח עניינים

606	סוברגציה ור' חיובים
295	חילופי נכס ממושכן
621 - 620, 614	תקנת השוק
613	נאמנות
614 - 613	ברירה לנהנה לבחור בין מערכות דין
621, 614	עסקאות נוגדות
305	עיכבון
592	עיקול
620, 614 - 613	עסקה
620	עסקאות נוגדות
621 - 620, 614 - 612	פומביות הקניין
620	קודיפיקציה של דיני הנכסים בקוד האזרחי
621 - 619	קניין עתידי
619	שאילה
596	שימוש, זכות
620	שימוש לרעה בזכות
621 - 619, 614	שיחוף בנכסים
709	שכירות
610	בתקופת המנדט
610	הכפפת צדדים שלישיים
610	יחסים פנימיים בין משכיר ושוכר ר' חוזים, חוזה שכירות
610	עבירות הזכות
610	רישום
305	שליחות ר' שליחות
קניינית	שמירה ר' חוזים, חוזה שמירה ור' נזיקין
606	שעבוד
607	תביעה
	תרופות
	סער הגנה בעין
	סייגים
	ראיות
542, 11, 6	הודאת חשוד
7	ועדת גולדברג (חקירת משטרה והודאת חשוד)
13, 10 - 7	פסילתה
7	קבילותה
542	ראשית הודיה
7 - 6	זכויות חשודים ר' חוקה, זכויות יסוד
	חקירה משטרתית
	אחריות חוקר
7	משמעתית
7	פלילית
11, 8 - 6	אלימות כלפי נחקר
9 - 6	"מעשה דיכוי" (oppression)

מפתחות לכרך כ"ט

7	ועדת גולדברג (חקירת משטרה והוראת חשוד)
542	ראיות נסיבתיות
	רפואה
	המתת חסד
443, 425 - 424, 393	שאלת ההסכמה
738, 410	הסכמה לטיפול רפואי
746 - 738, 440, 437 - 436, 427 - 426, 424 - 423, 391	הסכמה מודעת לטיפול רפואי
765	הסדר שלילי
	זכות המטופל לוותר על קבלת המידע
744 - 743	טופס ההסכמה
761, 740	מטרות דרישת ההסכמה המודעת
762 - 761, 741 - 740	אוטונומיית החולה ור' חוקה
741 - 740	כבוד האדם
761, 743, 740	עיצוב הליך רציונלי של קבלת החלטות
740	צמצום סיכון הרשלנות הרפואית
763 - 761	שונות המטרות מלעניין הפסקת הריון
	מידע שנמסר
743	בדבר תוצאות טיפול שניתן בעבר
746, 743 - 741	בדבר תוצאות צפויות מטיפול העתידי
423	סבירות
441, 430 - 428	סייג הצידוק וחוק זכויות החולה ור' עונשין
746	פטור חוקי ממסירת מידע רפואי
761, 745 - 744	קשיים ביישום הדרישה
763, 761	אי רלוונטיות הקשיים לעניין הסכמה להפסקת הריון
745	החולה הדיוט ברפואה והרופא הדיוט בהוראה
760, 744	חולה שהופחד מדי יכריע באופן שגוי
745	יש חולים שמעדיפים לא לדעת
745	מי מוסמך להציב גבולות
744	ערעור אמון החולה ברופא המתלבט בטפול
744	קושי אנושי לספר לחולה קשה על מצבו
745	קושי לצפות מראש את ההתפתחויות
744	ריבוי נתונים מקשה על הבנה נכונה
	הפסקת הריון
	אחריות פלילית
	במשפט העברי – ר' משפט עברי
762, 750, 747	דו"ח ועדת גבאי – תיקוני חקיקה
782 - 746, 739, 436	הסכמה מודעת של האישה
774 - 773, 761 - 757	אי ביצוע בפועל של הוראות החוק
763	לא מטעמי הקשיים ביישום
774, 763	מטעמי אידיאולוגיה אישית
	הצעה לתיקון המצב הקיים
775, 770	הבחנה בחוק בין שלבי ההריון

מפתח עניינים

777 - 776	היערכות ממלכתית של שירותי הרווחה
777	הסברה על אמצעי מניעה
782 - 778	הצעה ללמוד מן הנוסח בפנסילבניה
777	סיוע עובדות סוציאליות
775 - 774	פיקוח וסנקציות נגד חברי ועדות
776 - 774	פירוט דרישות ההסברה בחוק
777	קשר מתמשך בין האישה לוועדה
13 - 12	הפלה כרצח
761 - 759, 757 - 753, 750 - 749, 747	ועדות להפסקת הריון
777, 771, 764 - 763	
764 - 763	הפסקות הריון שלא במסגרת החוק והועדות
750 - 749	חסרונות הועדות לפני חוק העונשין
755	ניסיונות לשיפור עבודתן ולפיקוח עליהן
757 - 756	ועדת ריפתיין (1993)
758, 756 - 755	ועדת שנקר (1984)
760 - 759	סמכות הועדות
777, 763, 760 - 756	עובדת סוציאלית בוועדה
774 - 773, 761 - 757	פעולת הועדות למעשה
765 - 764	זכות האישה לוותר על קבלת המידע
765	הסדר שלילי
765	זכויות העובר
773 - 765	חוקתיות הדרישה להסכמה מודעת
775, 773 - 772, 768 - 766	בחנינת חוקתיות בארה"ב
	מטרות הדרישה להסכמה מודעת
763 - 761	אי רלבנטיות מטרות דרישת ההסכמה הרגילה
764, 754 - 746	הגנת אנטרס האשה לשלומה ובריאותה
772 - 771, 765, 755	הגנת אנטרס חברתי בקיום ההריון
773 - 769, 767, 765, 755	הגנת חיי העובר וזכויותיו
767, 762	העמדת האשה על היבט מוסרי וחברתי
764	פעולה מוגברת של המטרות בהפלות לא חוקיות
	מידע שנמסר
777, 767 - 765, 758, 756 - 755	חומר הסברה בכתב
	חופש מידע ר' חוקה, זכות למידע
763 - 762, 758 - 757, 754 - 752	מידע על חלופות אפשריות
777 - 776, 767 - 766	
774, 767 - 766, 762, 752	אופציית האימון
752 - 751	נדק פיוזי ונפשי כתוצאה מאימון
774, 767 - 766, 762, 754 - 752	סיוע סוציאלי ועזרה
774 - 772, 768 - 766, 760, 758, 752 - 750	מידע על התפתחות העובר
768	מידע על סופיות התהליך
760 - 759, 757, 752 - 747	מידע על סיכון פיוזי ונפשי מהפסקת הריון
776 - 774, 772, 762	
761, 747	מידע על סיכון פיוזי ונפשי מהמשך הריון
774	באנגליה

מפתחות לכרך כ"ט

767 - 766,753 - 752
747
768,747 - 746

777 - 776,754 - 753
775,753
526,521 - 520,515,509 - 508
508
509
528 - 507

738

436,424

510
523,521,518 - 517,515,509 - 508

79

436,424

616,600
287
288 - 287
307,287
288 - 287
601,314,297 - 287,266

310 - 309
308,305,301,298,294,292,290 - 289
310,298,290 - 289
314 - 311
312 - 311
311
314 - 313
315,309 - 304
307
307 - 304
308,305
305

בארצות הברית
פרוצדורה לקבלת
טופס הסכמה
סיבות להפסקת הריון
גורמים כלכליים סוציאליים
גורמים רפואיים
הפריה חוץ גופית
ביציות מופרות ור' עוברים
ניתוח לכריתת רחם
עניין נחמני
זכויות החולה ר' חוקה
טובת החולה
ניתוח קוסמטי
שאלת ההסכמה
עוברים ור' גם הפסקת הריון
יחס לביציות מופרות
פונדקאות
קופת חולים
השפעת פרט על טיב השירות
רשלנות רפואית ר' נזיקין
תרומת איברים
שאלת ההסכמה

שליחות
אורגנים
דרכים ליצירת השליחות
דרכים מפורשות ומשתמעות
הרשאה פנימית וחיצונית
מניעות דיונית ומהותית
מצג הרשאה ור' שטרי תאגיד
סמכות נחזית ר' שליחות נחזית
שליחות מכוח אישור בדיעבד
שליחות מכוח התנהגות
שליחות מכוח מניעות
העדר הרשאה ור' חריגה מהרשאה
הדין בארה"ב
מקור הדין האנגלי
סעדים
הרשאה בין בני זוג בחשבון משותף
בין שיק לאשראי
חוקת בעלות משותפת
מצג בהתנהגות
ערבות כללית בין בני זוג

מפתח עניינים

307 - 306 ,304	שיתוף זכויות גורר שיתוף חובות
308	תלות בתוכן החיוב
303 - 302	הרשאה בין שותפים
303	במשפט האנגלי
303	דמיון למצג ההרשאה בתאגיד
303	חבות "ביחד ולחוד"
303	ידיעה בכוח ובפועל
291	הרשאה מוגבלת
291	ארה"ב
296	חובת אמונים
305 ,301 ,297 ,293 ,265	חריגה מהרשאה ור' העדר הרשאה
301	לעומת זיוף
296 ,293	סיכון החריגה על צד ג'
314 ,302 ,291 ,286 - 264	מראית שלוחות
286 - 285	בחשבון משותף של בני זוג
285	בשותפויות
	ושליחות נסתרת ר' ערך
265	כתנאי המתווסף לשליחות בפועל
269 ,265	מטרה – הקניית אמינות לשטר
279 - 267	ספק חזותי – כללי הכרעה
269 - 267	אינדיקציות חזותיות
279 - 276 ,269	ארה"ב
313 ,302 ,285 ,283 ,279 - 278 ,275 ,273 - 271 ,269	בחירת חזות כוללת
269	התאמת מהות לחזות
279 ,277	מבחן אזור החתימה
272	"הענשת" החותם
284 ,279 - 278 ,275 ,269 - 267	חזקת חבות אישית
276 - 275 ,268	אנגליה
273 ,271	חזקת כשרות המסמך
281 ,276 - 273 ,271 - 269	נסיבות חיצוניות לשטר
276 ,270	אנגליה וארה"ב
275 - 274	רק בהתקיים ספק
311	ספק מראית שלוחות
286 ,283 ,281 ,276 - 275 ,272 ,269	פרשנות דווקנית
273 - 272 ,269	פרשנות תכליתית-הוליסטית
286 - 285 ,283 - 278 ,275 - 272	ציפיות האוחז הסביר בשטר
275 ,273	מאזן ציפיות כולל
273	תלוי זמן ומקום
316 - 314 ,302 ,300 ,296 - 294	נטל לברר קיום ההרשאה
294	הכבדה על חיי המסחר
	פעולה משפטית ר' כשרות משפטית
601 - 600	ביצועה על ידי אחר תוך הסמכתו הרצונית
601	אשרור בדיעבד
	שליחות נחזית ר' ערך

מפתחות לכרך כ"ט

315, 302 - 295, 288	שטרי תאגיד
299 - 298	הרשאה פוטנציאלית וקונקרטית
299	ידיעת צד ג'
300 - 299	כלל הידיעה הקונסטרוקטיבית
305, 303 - 301, 299 - 297	כלל הניהול הפנימי
299	מחודלי התאגיד
303 - 299, 297	מצג הרשאה
300	היקף המצג
300 - 299	חבות ללא מצג
311, 301 - 300	תרמית
299	מצג מינוי
300	שיקולים להטלת אחריות
310 - 309	שליחות כלפי צדדים רחוקים
601, 311, 290 - 287, 266	שליחות נחזית
287	מניעות דיונית
314, 282 - 278, 264	שליחות נסתרת
280 - 279	ארה"ב ואנגליה
282 - 279	ומראית שליחות
280	חבות "ביחד ולחוד"
280	חביעת שיפור
316 - 263	שליחות שטרית
285 - 282	חתימת מושך בשיק אישי
	תאגידים
69 - 68, 31	אחריות מוגבלת
56, 19	בעיית הנציג
41	בין כעלי מניות לחברות בהן הם משקיעים
41	בין הציבור למתווך לענין קרן נאמנות
39	עלויות נציג
41	הגבלים עסקיים
791	הסדר כובל
791	פירוק מוגזר
	חברות ממשלתיות, דואליות נורמטיביות, ר' משפט מנהלי
295, 292, 69	חדלות פרעון
41, 37 - 35	חובת אמן של נושאי משרה
	חווה עם תאגיד ר' חוזים
223	כינוס נכסים
305, 303 - 301, 299 - 297	כלל הניהול הפנימי
45, 34	מיוזג חברות
45	כפיה על המיעוט
24 - 23, 19	מנגנון ההצבעה
28, 25 - 23	דעת הרוב כמשקפת הסתברות לניחוש נכון
38, 23 - 22, 19	דעת רוב כמשקפת את העדפת הקבוצה

מפתח עניינים

65, 35 - 33, 27, 25 - 24	דרישת רוב מיוחד
38 - 37, 20	דרישת רוב מתוך המיעוט
67	החלפת כוח הצבעה בזכויות הווניות
37 - 35	דרישת רוב רגיל
71 - 68, 58, 33 - 32, 20	הסכמה פה אחד
69	בארה"ב
65, 51 - 50, 40 - 39, 27 - 24	הצבעה אסטרטגית – סחטנות ומיקוח
	הצבעה בניגוד אינטרסים ר' ניגוד אינטרסים
37 - 35, 26	הצבעה בתום לב ומתוך חובת אמונים
63, 54, 51, 27	הצבעה על פי מידע או 'אפטיחות רציונלית'
69	הצבעת משמשים בשני כובעים
65	חצי תומך
63 - 62, 54	טובות הנאה או הפחדות כלפי מצביעים
27 - 20	יעילות המנגנון
63, 54	יפוי כוח
23 - 21	כאמצעי לאיתור "הסכמה" קבוצתית
54, 27, 22 - 20	כנות ההצבעה, בהתאם להערכת כדאיות
63, 60, 58 - 57, 41	עושה וקיפוח המיעוט
54	פיקוח בית משפט
71, 66 - 64	שליש תומך
63, 19	מסמכי יסוד
36 - 34	שינוי תקנון
40	קביעת הגנה בתזכיר או בתקנון
29	תיקון תקנון
19	משקיעים
19	אסטרטגיית גיוון ההשקעות
19	הצטרפות לקבוצת משקיעים
19	הקטנת סיכונים
62, 59, 51	מוסדיים
70, 62, 59, 51, 21	מידת תחכום ומקצועיותם
19	קבלת החלטות קולקטיבית
73 - 17	ניגוד אינטרסים
41	אופורטוניזם של חברות חדשות
72, 59, 42 - 39, 21	אי התערבות – עיצוב פתרונות ע"י השוק
	הגבלים עסקיים ר' ערך
42 - 39	הגנות בתנאי החוזה – הגינות או כוח למיעוט
71, 67 - 66, 64 - 60, 47, 45 - 42, 40, 37 - 36	הגנת ההגינות (מהדין האמריקאי)
61, 43	הבטחת מחיר ומו"מ הוגן למיעוט
61, 44 - 43	הערכת שווי אובייקטיבית
64, 62 - 61	מבחן השיפוט העסקי
21 - 20	היתר לבעל שליטה להצביע תוך ניגוד אינטרסים
37 - 35	הכרעת רוב רגיל
41	ודאות משפטית
67, 42, 36 - 35	חובת אמן של בעלי שליטה

מפתחות לכרך כ"ט

65, 44	חובת האמונים ותום הלב
47, 37	חסרונות- שמאות, אי ודאות, צמצום רווחים
47, 37	יתרונות-יעילות, יכולת בימ"ש לבחון הגינות
37 - 36	סעד למיעוט בהפרת החובה
55 - 54, 49	תלות בהכרעת בימ"ש ובחור"ד חיצוניות
67 - 66	חלוקה לקבוצות והסכמתן
66	לפי אינטרסים
	כללי אחריות -
57 - 54, 49 - 47, 44 - 42, 21 - 20	כפיית המיעוט תוך פיצוי ראוי
72 - 71, 63 - 59	
51 - 47, 44 - 43, 21 - 20	כללי קניין - התניית עסקה בהסכמה
72 - 70, 63 - 54	
63 - 62	אימוץ וולונטרי
42, 22	איסור גורף על עסקאות תוך ניגוד אינטרסים
69 - 68, 33 - 32, 20	הסכמה פה אחד
69, 33	חסרונות - אובדן עסקאות טובות
33 - 32	יתרונות - יעילות וקלות יישום
42, 35 - 33	רוב מיוחס
35	חסרונות-התמודדות חלקית, שרירות, טעות וסחטנות
35 - 34	יתרונות - צמצום הניגודים וכוח למיעוט
65, 63 - 62, 51, 47 - 42, 38 - 37, 20	רוב מתוך המיעוט (ה'לא נגועים')
65, 47 - 46, 44, 38	חסרונות - סחטנות ואי יעילות
38	יתרונות - אין כפיה, לא צריך בימ"ש
34	שינוי מבני בתאגיד או מהלך עסקים רגיל
46	שיקולי צדק
39	סכנת נישול בעלי המניות
71 - 70, 62, 59, 55, 49, 42 - 39	עלויות מידע ומו"מ ר' שיקולים לבחירת ההגנה
64 - 61, 41	שכלול השוק ור' מנגנוני שוק, שוק ההון
72 - 71, 41	אמריקה - שוק מבוזר
70	גרמניה - שוק ריכוזי
40	ישראל - ריכוזיות ובעלויות צולבות
42 - 41	שוק הלימונים
42 - 41	שכיחות משקיעים מוסדיים בשוק ההון
46	חקשורת עם חברות
35, 29	אי שוויוניות אינה פוגמת בהגינות העסקה
66 - 64	במסווה של עסקה שוויונית
64	הליכי אישור מיוחדים לעסקאות נגועות
61 - 47	ועדת ביקורת, דירקטוריון ושליש תומך
55, 51	שיקולים לבחירת ההגנה העדיפה
54, 28, 20	שכלול המשא והמתן
21	הצבעה שלא ע"פ הערכת כדאיות
42	התפלגות ההחזקות
	יתרונות עסקה בניגוד אינטרסים

מפתח עניינים

30	יתרון תחרותי
29	נגישות גבוהה למידע אמין
30 - 29	נכונות להשקיע בחברה שבקשיים
29 - 28 ,20	עסקה בין הקבוצה לבין אחד מחבריה
30	עסקה בין שתי קבוצות משקיעים
31 - 30	עסקה בין נושים לחברה
31	עסקה בין שני סוגי בעלי מניות
66 ,30 ,28	עסקה עם בעלי שליטה
66	עסקה עם נושאי משרה
	תיאוריות חוקרים
63 ,62 ,49 ,47	תאורמת קואז
50 - 48	התאוריה של קפלו ושבל
	ניירות ערך
58	אגרות חוב – שוק השליטה
19	אופן מימוש החוזה
22 ,19	כדאיות התנאים
223	פירוק חברות
314 - 313 ,305	פשיטת רגל
223	מימוש נכסי לווה
	שותפויות
	ומראית שליחות ר' שליחות
	שליחות מכוח שותפות ר' שליחות
69 - 68	שטרי תאגיד ר' שליחות
	שינוי יסודי של בסיס ההסכמה
66 ,64	שליחות שטרית ושטרי תאגיד ר' שליחות
	תשקיף
	תורת המשפט
788	אינדיבידואליזם
516	אריסטו ור' חוקה, שוויון אריסטוטלי
5	בעיית המתודה
518 ,15 ,13 ,8	דבורקין ונלד
402 - 401	דבלין פ'
206	דין דיספוזיטיבי
403 - 401	הארט ה.ל.א.
730 ,636 - 635 ,626 ,476 ,474 ,41	ודאות החוק ובטחון משפטי
	חלוקת העושר בחברה
797	צדק קומטטיבי
797	שיקולים רדיסטריבוטיביים
	חקיקה
683 - 680	חקיקת משנה
595	סעיפי מטרה
187	שיפוטית
681	תקנות ביצוע
877	

מפתחות לכרך כ"ט

391	טעות בחוק
	טשטוש בין ענפי המשפט
181	בין משפט פרטי וציבורי
589, 187	יציבות ועקבות משפטית
15 - 5	כללים משפטיים
13	ביטוי לאגוד חברה פלורליסטית סביב עקרון
11 - 5	רציונאל ור' גם עונשין, ערך מוגן
788	ליברליזם
	מוסר ומשפט
528 - 527, 524, 518, 407, 403 - 399, 395	אכיפת מוסר בכלים משפטיים
	הגדרת אדם ר' רפואה, עוברים, הפסקת הריון
522 - 517, 511	הסתפקות במשפט-דרך הדין
522 - 521, 519, 517	הרמוניה או קדימות
528 - 507	יחס בין שיקול מוסרי ומשפטי
523	בארה"ב
521, 517	מושג ההסכמה
	עקרון משפטי כללי ר' ערך
524, 514 - 511	פנייה למוסר - דרך הצדק
512	אי שפיטות
517, 511	חלל נורמטיבי
522, 518	רלטיביזם מוסרי - חברתי
524, 522 - 521	צדק אישי וכללי
522	תקנת הציבור ותום לב
524, 522, 517 - 514, 511	מקרה קשה- עקרונות יושר
514	יושר בצדק מחקן
516, 514	יישום החוק במקרה פרטי
516	תורת הזכויות
	מושג סל ר' חוזים
	מושג שסתום ר' חוזים
406, 403, 398 - 395	מיל, ג'ון סטיוארט
797	מסך הבערות
721 - 689	מעבר ממשפט המנדט למשפט המדינה הישראלית
	מאפייני משפט ישראלי חדש
704 - 696	חקיקת עבודה מקיפה ור' עבודה
712 - 704, 696	שיח זכויות חוקתיות בפסיקה ור' חוקה
	מהפיכות שלא אירעו
716 - 713, 696	אי אימוץ משפט עברי חילוני
719 - 716, 696	אי אימוץ משפט קונטיננטלי
718 - 717	ארץ המקור של השופטים
717	משפט עות'מאני
713	אי חקיקת חוקה נוקשה
718, 695 - 694	ניתוק הזיקה לבריטניה
721 - 719, 713 - 711, 704 - 703, 696 - 690	תיקוף - שנת 1948 כמהפכה - האמנם?

מפתח עניינים

510	מקורות המשפט
520, 510	חוק חרות
569	תקדים ור' תקדים
534 - 531	מחייב
	רציו דסידנטי
76	משפט ומוסר ר' מוסר ומשפט
731, 729, 725, 422, 7	משפט ופוליטיקה
8	עקרון החוקיות
399, 397 - 395	כערך עצמאי
262	עקרון הנוק כחנאי לאחריות פלילית
519, 514, 15 - 12	עקרון "השומרוני הטוב"
720 - 719, 711, 554, 161, 14	עקרונות משפטיים כלליים
362, 359, 330 - 326	פורמליזם
	פטריארכליות
	פטרגליזם
436, 433 - 432, 430 - 429, 417, 411 - 402, 397 - 395	לעניין הסכמת נפגע בפלילים
187	שיפוט
411 - 404, 397, 394	פיינברג ג'
330 - 326	פמיניזם רדיקלי ור' חוקה, שוויון
10	פרשנות
11	איזון צרכים
251 - 250, 243	בדיני ערבות
730, 286, 283, 281, 276 - 275, 272, 269	דווקניות
269	הוליסטית
728, 597, 595, 589, 520, 516, 514	היקש (סילוגיזם)
765, 303, 176 - 175	הסדר שלילי
765, 597, 595, 589, 518 - 517, 514, 512 - 511, 303	חסר (לאקונה)
251 - 250	כוונה משתמעת ומפורשת
730, 642, 515	כוונה המחוקק
673 - 672	כללי הכרעה בין הוראות ר' גם חוקה, חירום, טלאים
731, 243	לשונית
524	מוסר ככלי פרשני
302	מחמירה
301 - 300	מצמצמת
731 - 729, 725 - 724	מצמצמת בפלילים
653, 172	מקיימת דבר חקיקה
730, 725	משמעות מלים טבעית בפלילים
598 - 597, 595	על פי חוקי היסוד
11	על פי "תחושת מצב"
9	עקביות
597, 514	פיתוח המשפט
	פרשנות חוזים ר' חוזים
680 - 676, 664	פרשנות חוקי יסוד
	פרשנות צוואות ר' ירושה

מפתחות לכרך כ"ט

595	פתוחה
595	קדימות הסדר ספציפי על הסדר כללי
	קודיפיקטיבית ר' קודיפיקציה
9	שופט כ"בלשן"
9	שופט כ"פרשן"
10 - 9	שימוש בית משפט במילון
734 - 733, 730 - 725, 616, 597, 595, 532, 289, 273 - 272, 269, 243	תכליתית
	צדק ר' מוסר ומשפט
693, 622 - 587	קודיפיקציה של המשפט האזרחי ור' חוזים, נזיקין, קניין, חיובים
590, 588	הוועדה לקודיפיקציה של המשפט האזרחי
594	הוראות המפנות לחוקים אחרים
594	הולנד וקוויבק
	הוראות שיוותרו מחוץ לקוד האזרחי
591 - 590	הוראות אדמיניסטרטיביות
591	הוראות דיוניות וראייתיות
596	הוראות לגבי מקורות הדין
591	הוראות פליליות
593 - 592	הוראות קונקרטיות
597 - 596	חובת השופט לפסוק בהתקיים חסר
595	פרק הגדרות פרטני
	הוראות שיוכנסו לקוד האזרחי
612 - 603	הוראות בדבר חיובים ור' חיובים
614 - 612	הוראות בדבר נכסים ור' קניין
603 - 599	הוראות בדבר פעולה משפטית ור' כשרות משפטית
615 - 613	הסדרת עימותי זכויות נוגדות
614	אופן הגנת החיוב כלפי נושים
614	עימותים בין רוכשי זכויות
598 - 597	זכויות האישיות ור' דיני חוקה
598	הקוד ההולנדי והקוויבקי
598	כהוראה המצמיחה סעדים
597 - 596	חוסר רטרופקטיביות הקוד
596	הקוד הצרפתי
597 - 596	כללי ברירת דין
596	הקוד הצרפתי
597, 595	כללי יסוד פרשניים
597	הקוד האיטלקי
597	עקרון "אין חוטא נשכר"
597	עקרון "תום הלב" ור' חוזים
597	הקוד ההולנדי
597	הקוד הקוויבקי
590	חינוך לחשיבה קודיפיקטיבית
592 - 591	מטרות הקודיפיקציה
615	בדיקת מחודשת של התכנים

מפתח עניינים

608	יעילות
595	תכלית
615, 589	ודאות, עקיבות ומילוי חסרים
595	ארה"ב
589 - 588	מידת הקוהרנטיות והשיטתיות בדין הקיים
589	קודיפיקציה מהותית
589	קודיפיקציה פורמלית
715	קודיפיקציה של המשפט העברי
	קופת המדינה ר' חוקה
797, 405	רולס
408, 404 - 403, 396, 394, 13	רז, יוסף
76	רטוריקה משפטית
103 - 102	רטוריקטביות
488, 482	שיטה אדברסרית
	שפיטה ר' בתי משפט, תורת השפיטה
517, 513 - 512, 176, 163 - 161, 159 - 158, 153, 151, 149 - 147, 12	תועלתנות
	תורת הזכרות ר' חוקה
	תורת השפיטה ר' בתי משפט
13 - 9	תורת - על להכרעה בין תיאוריות
212 - 180	תחולת עקרונות המשפט הציבורי על גופים פרטיים
12	תיאוריה טוטאלית
15, 12 - 10	תיאוריה פרגמטית
8	תיאוריה תוצאתית, אינסטרומנטלית
	תקדים ר' מקורות המשפט

